Regd. No. H/NL 18

విడిప్రతి 50 పైసలు

శుక్రవారం 27-5-1977

జమీన్ రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడుగారు

సంపుటి 49 సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి సంచిక 20

Televista's
Prestigious
PRESTIGE
Multichannel at
Rs. 2000 only
(Taxes & Accessories Extra)
Contact: Ph: 935
A. B. Television
(Opp. Dt Court)
A-9. Arabindo Nagar
NELLORE-3.

Phones Office 990
Res: 606
క్రొత్త డిజైనుల కొరకు కొనువారికి
మఫత్‌లాల్
గ్రూప్ మిల్స్ షో రూం
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరునకు
విచ్చేయండి.
అనుమతి పొందిన
తొండెపు బ్రదర్స్

పి సి సి లో మార్పు: ముసలయ్య తొలగింపు?

"రాష్ట్రంలో కొన్ని విస్మయకర రాజకీయ పరిణామాలు త్వరలో రానున్నాయి" అని ముక్తకంఠంతో తెలుగు పత్రికలన్నీ ముఖ్యమంత్రి వెంగళరావు రాజీనామావార్త వెలువడగానే జోస్యం చెప్పాయి. ఈ రాజకీయ జ్యోతిష్కులు వస్తాయన్న పరిణామాలు రావచ్చుగాని అంత త్వరలో వచ్చిపడే అవకాశంమాత్రం లేదు.

మా ప్రత్యేక రాజకీయ విలేఖరి

నిజంగా ముఖ్యమంత్రి రాజీనామాను కాంగ్రెసు హైకమాండు అంగీకరిస్తుందని కట్టుదిట్టంగా పెట్టుకొని రంగస్థలంపైకి రావాలని ఉబలాటపడినవారు కొందరున్నారు. విద్యుత్‌శాఖ మంత్రి రజారామ్ ఎదుటపడి మీ అభ్యర్థిత్వం ఉందా అంటే తను కాదని చెప్పారు. మరి పాత బ్రహ్మానందరెడ్డియులు కొందరు మంత్రి చొక్కారావును రంగంలోకి లాక్కొనిరావాలని ప్రయత్నించారు. అట్లాగే కొందరు కోరికలు హృదయాల్లోనే అణిచిపెట్టుకున్నారు. ముఖ్యమంత్రి వెంగళరావుమాత్రం గంభీరంగా ఎవరయినా తనకిష్టమేనన్నారు—సీనియర్ నాయకత్వం పొందా అపాదించుకుంటూ.

ఈ హడావుడిచూచి పత్రికలవారు కొందరు భ్రమపడ్డారు. బ్రహ్మానందరెడ్డి ఎన్నికతోనే కాంగ్రెసులో ఇందిరాగాంధి ప్రాబల్యం రద్దయింది. పత్రికలు, రేడియో ఎంతగా కాంగ్రెసునుండి రాజీనామాలు ప్రచారంచేస్తున్నా దానినే అంటిపెట్టుకొని ఉన్నవారు చాలా మంది వున్నారు. అటు కర్నాటకలోనూ, ఇటు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోనూ జనతాపార్టీకి నాయకులే వున్నారుగాని ఆర్గనైజేషను లేదు. మహారాష్ట్రలోకూడా చాలావరకు ఇదే నిజం. అందుకని కేంద్రం యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల విషయంలో దూకుడుగా వ్యవహరించడంలేదు.

అందుచేత కాంగ్రెసు నాయకులుకూడా పరిస్థితులు అస్తవ్యస్తం కాకుండా చూసుకోవాలని ఆతృత పడ్డారు. ఒక్క రఘురామయ్య మాత్రం మొత్తం సన్యాసంపుచ్చుకున్నాడు. ఆయన వెళ్ళిపోయాక వెంగళరావుకు, బ్రహ్మానందరెడ్డికి మాత్రం స్పర్ధలేమున్నాయి? గుంటూరువాడు సంజీవరెడ్డినే వెంగళరావు వదలిపెట్టుకున్నాడుకదా? అందుకని రాజకీయాల్లో మనతోవున్నవాడినే మిత్రుడుగా పరిగణించాలనేపాఠం ఆయనకు కొత్తదికాదు.

అందుకని ఇందిరాగాంధీ నాయకత్వాన్ని అంగీకరించిన వెంగళరావుకు ఆయన రాజీనామా వ్యవహారంలో ఆమె మధ్యవర్తిత్వం శిరోధార్యమైంది. ఆమె ఫోనుచేసి వెంగళరావును ఢిల్లీకి పిలిపించింది. కాంగ్రెసు అధ్యక్షునితోకూడా ఆయన సంభాషించాక రాజీనామా ఉపసంహరణకు తీర్మానమయింది.

అటు బ్రహ్మానందరెడ్డికి, కాంగ్రెసు అధిష్టానవర్గానికి గౌరవలోపం కాకుండా ఇటు వెంగళరావు ప్రతిష్టకు భంగంకాకుండా వ్యవహారం పరిష్కారం జరిగింది. ఇందిరాగాంధి సలహామేరకు శ్రీ వెంగళరావు రాజీనామా ఉపసంహరించుకున్నారు. హైకమాండు రాజీనామా ఉపసంహరణకు అనుమతించింది. పర్యవసానంగా పరిస్థితులు యథాతథంగా ఉన్నాయి.

అయితే ఢిల్లీలోజరిగిన సంభాషణలు ఇంతవరకే పరిమితమా అంటే పరిశీలకులు కాదంటున్నారు. అటు రాష్ట్రంలోనూ, ఇటు కేంద్రంలోనూ కాంగ్రెసు నాయకులకు ఒక్కవిషయంతెలుసు. ఉత్తరాదిరాష్ట్రాలలో అసెంబ్లీ ఎన్నికల ఫలితాలు తెలిసేక చరణ్‌సింగ్‌దృష్టి దక్షిణానికి ప్రసరిస్తుంది. కర్నాటక, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వాలపై వచ్చిన ఆరోపణల విచారణకు మొరార్జీప్రభుత్వం కమీషనుల నియమించిందికదా? రెండు కమీషన్లు డిసెంబరు 1 తేదీకి నివేదికలు పూర్తి చేయాలి కదా?

ఉత్తరాదిరాష్ట్ర అసెంబ్లీ ఎన్నికల ఫలితాలలో జనతా ఉధృతం ఎట్లా వుందో తెలిపోతుంది. అవసరమయితే—లోక్‌సభ సమావేశం పూర్తయేసరికి—ఈ రెండు రాష్ట్రాలలో రాష్ట్రపాలన విధించి శాసనసభలు రద్దుచేయడమనే ప్రస్తావన చరణసింగ్ అప్పుడు ఆలోచిస్తారు.

పత్రికలకు స్వేచ్ఛనిచ్చిందికదా—ఆ కమిషన్ల విచారణవల్ల జనతాపార్టీకేమైనా రాష్ట్ర ఎన్నికలలో లాభిస్తుందేమోనని జనతాపార్టీ నాయకులకు ఆశ. ఆ ఆశలను వ్యర్థంచేయడమే నేడు కాంగ్రెసు నాయకుల చర్యల అంతరార్థం. అందుకే కర్నాటక ప్రభుత్వం నియమించిన విచారణ కమిషన్‌లో నిజలింగప్ప, పాటిల్ ప్రభుత్వాలు చేసినవికూడా విచారణకు వున్నాయి.

మరి మన రాష్ట్రంవరకు ఢిల్లీ సంభాషణల విధానం ఏమిటి? కాంగ్రెసు కార్యవర్గంలో ఎలాగు పి.వి. వున్నాడు. బ్రహ్మానందరెడ్డి అధ్యక్షుడయ్యాడు. రఘురామయ్య రాజీనామా చేశాడు. అందుచేత రాష్ట్ర కాంగ్రెసు రాజకీయాలలో ఇంతవరకూ ఎన్నడులేని, ముఠాలకు అనుకూలంకాని పరిస్థితి ఏర్పడింది. వెంగళరావు వ్యతిరేకులంతా ఎట్లాగూ జనతాలో చేరిపోయారుకదా!

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో కాంగ్రెసునూ ప్రభుత్వాన్ని పటిష్టం చేయడానికి ఇది అవకాశం చేసుకొను ప్రతిపాదన వచ్చిందారని తెలుస్తుంది.

మొదటిది రాష్ట్రకాంగ్రెసు పునర్వ్యవస్థీకరణ, రెండవది మంత్రివర్గ పునర్వ్యవస్థీకరణ. అడ్‌హాక్ కమిటీని పునర్వ్యవస్థీకరించడంలో మొదటి సమిధ అధ్యక్షుడు ముసలయ్య. మళ్ళీ వీరమాచినేని వెంకటనారాయణను పిలుచుకొచ్చే అవకాశం ఉందిట—తర్వాత నారపరెడ్డి పేరుకూడా చెప్పుకున్నారు. ఈ ఇద్దరూగాక వెలిగళ్ళ సత్యనారాయణకూడా ఆలోచనలోకి రావచ్చు. ఏదయినా రాష్ట్ర కాంగ్రెసు పునర్వ్యవస్థీకరించడం రాబోయే అసెంబ్లీ ఎన్నికలదృష్ట్యా తప్పదు.

ఇప్పటి అంచనాల ప్రకారం రాష్ట్రపతి పాలనవచ్చినా రాకపోయినా రాష్ట్ర అసెంబ్లీ ఎన్నికలు ఫిబ్రవరిలోగా జరిగే సూచనలు కనపడ్డంలేదు. అంతవరకూ వెంగళరావు మంత్రివర్గమే వుండడమే కటస్థితి మంత్రివర్గంలోకూడా మార్పులు రావాలట. మంత్రివర్గంనుండి సాగి సూర్యనారాయణరాజు హనుమయ్య, పురుషోత్తమరెడ్డి చనుమోలు వెంకటరావులను తొలగించి కొత్తవారిని చేర్చుకోవాలనే సూచన ఒకటి వచ్చినదట. ఆ మాటవిని సాగి తానే రాజీనామాఇచ్చి వైదొలగారని కొందరు వాదిస్తున్నారు. మరి ముగ్గురి సంగతి ఏమైనట్టు? బడ్జెటు సమావేశాలముందు మార్పులుంటాయా అనేది సంశయమే. వారంతటవారే రాజీనామాలిస్తారనేది జరగదు. పురుషోత్తంరెడ్డి మాత్రం త్వరలో రాజీనామా యిస్తారని అంటున్నారు.

పురుషోత్తం రెడ్డికూడా సాగి దారిపడ్తాడా? మరి చనుమోలు, చేబ్రోలు...?

సాగిని జనతాలోకి రప్పించి విశాఖజిల్లాకు పట్టంగట్టాలని లక్ష్మీకాంతమ్మ ఎంతో తాపత్రయపడుతున్నా తెన్నేటి నాయినపెడ్ అభ్యర్థుడుగా అడ్డుపడ్డాడు— తలుపులు తెరిచేది లేదు అన్నారు. ఇవన్నీకూడా ఉత్తరాది ఎన్నికల ఫలితాల మీద ఆధారపడివుంటాయి.

— తరువాత 7వ పేజీలో

రామానాయుడు జయంతి

జమీన్‌రైతు స్థాపక సంపాదకులు
నెల్లూరు వెంకటరామానాయుడు
జయంతి
4.6.77 తేది సా. 6.30
నెల్లూరు పురమందిరం
పఠనాలయంలో జరుగుతుంది
ఆంధ్రరాష్ట్ర శాసన సభాపతి
శ్రీ రేబాల దశరథరామరెడ్డి
అధ్యక్షత వహిస్తారు.
'బాల' పత్రికా సంపాదకులు
శ్రీ న్యాయపతి రాఘవరావు
రామానాయుడు అవార్డును
స్వీకరిస్తారు.
తామెల్లరు తప్పక రావాలి

వ్యవసాయానికి, పరిశ్రమలకు,
గృహాలకు
నమ్మకమైనవి, దృఢమైనవి

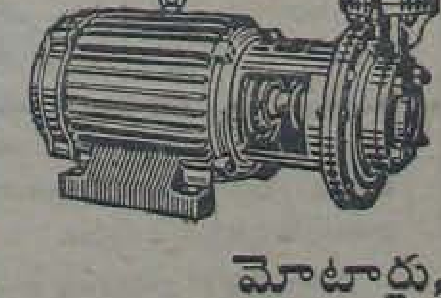

"టెక్స్‌మో"
మోటార్లు, పంపులు, మోనో బ్లాకులు.
సంప్రదించండి
జయలక్ష్మి ట్రేడర్స్
ఫోన్: 1895
(టెక్స్‌మో నెల్లూరుజిల్లా డిస్ట్రిబ్యూటర్లు)
షాపు 15. వెంగళరావు బిల్డింగ్స్,
నెల్లూరు.
TEXMO

ఉన్నమాట—

నార్లగారు మళ్లీ కలం పట్టారు!

నార్లమళ్లీ కలంపట్టినందుకు సంతోషంగావుంది. మళ్లీ అంటే? అనారోగ్యంతో చాలాకాలంగా అజ్ఞాతంగా ఉంటున్నారు నార్ల. అటు నుంచి సంపాదకీయాలు వ్రాయడంకూడా మానేశారు. 'ఆంధ్రజ్యోతి' సంపాదకుడుగావున్న ఆ పేరునుకూడా ఈ మధ్య వదులుకున్నారు. ఇప్పుడు అయన స్వేచ్ఛా జర్నలిస్టు. ఎప్పుడైనా ఆయన స్వేచ్ఛలేకుండా జర్నలిస్టుగా వుండినాడా? కాదు, లేదు! ఏమైనా, తనదికాని పత్రికతో అనుబంధం జర్నలిస్టు స్వేచ్ఛను కొంతకు కొంతైనా తగ్గిస్తుంది. అందువల్లనే ఏ అనుబంధాలు లేని నార్లను యిప్పుడు స్వేచ్ఛాజర్నలిస్టు అనవలసి వస్తున్నది.

యథార్థవాది

నార్లవంటి జర్నలిస్టులు ప్రస్తుతం తెలుగుదేశంలో లేరనడం అతిశయోక్తి కాదు; ఎవరికి నొప్పికలిగినా అది వాస్తవం. భాష, భావం, శైలి- ఇవికాదు నార్లలోని ప్రత్యేకత. తాను నమ్మినదానిని, తాను చెప్పదలచుకున్నదానిని స్పష్టంగా, సూటిగా, నిర్మొగమోటంగా, పరిణామాలు ఆలోచించకుండా గట్టిగా చెప్పడమే ఆయనలోని ప్రత్యేకత. తన అభిప్రాయాల విషయంలో రాజీకాని, తన పోరాటం విషయంలో వెనుకచూపుకాని ఎరుగని వ్యక్తి నార్ల. తాను నమ్మినదానిమీద నిలబడడానికి ఆయన ఎంతకైనా తెగిస్తారు. ఎక్కడకక్కడ పత్రికలు తగలబెడుతుండినా, నిత్యం పొడుస్తాం చంపుతాం అనే బెదిరింపుజాబులు ప్రవాహంగా వస్తుండినా ప్రకాశం పంతులకు వ్యతిరేకంగా ఆయన పది సంపాదకీయాలు వ్రాయకుండా మానలేదు. కులతత్వాలు, ప్రాంతీయతత్వాలు అంటగట్టబడుతుండినా "మీరు-మేము" అంటూ నీలం సంజీవరెడ్డిగారి ప్రాంతీయ తత్వాన్ని వ్యంగ్య చిత్రాలద్వారా విమర్శించక మానలేదు. అభివృద్ధి నిరోధకుడని ఆడిపోసుకున్నా 1955 ఎన్నికల్లో కమ్యూనిస్టులను ఈకకు ఈకగా పీకపీకగా చీల్చిచెండాడక మానలేదు. ముఖ్యమంత్రిగా శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి 'ఆంధ్రజ్యోతి'కి ప్రభుత్వ ప్రకటనలు మాన్పించినా, చిందిన కలాన్ని ఎత్తిన వ్యక్తి నార్ల. ఆంధ్రోద్యమ అగ్నిపర్వత మనదగిన విజయవాడలో కూర్చొని, వేర్పాటుకు వ్యతిరేకంగా అయన అనుసరించిన ధోరణి అందరికీ సాధ్యమయ్యేది కాదు.

అది రాజకీయరంగం. సాహిత్య రంగంలోనూ, నిన్న మొన్నటి సంగతి, విశ్వనాథ సాహిత్యపీఠం విషయంలో నార్ల ఎంత ధైర్యంగా తన వ్యతిరేకతను వెల్లడించింది మనకు తెలుసు. జర్నలిస్టుగా నార్లలోని ప్రత్యేకత అదే. ఇంత నిర్మొగమోటంగా అందరిమీదా విరుచుకపడేనార్ల, అందరికీ గౌరవపాత్రుడు కావడం, ఆయన కలంపోటులకు గురియైనవారుకూడా ఆయనను గౌరవించడం నార్లలోని విశేషం. ఆయనది వ్యక్తిగతద్వేషంకాదు; స్వార్థంతో కూడినద్వేషంకాదు; అందువల్లనే ఆయనకు శాశ్వత శత్రువులు వుండరు. సమస్యలు సిద్ధాంతాలకిచ్చే విలువ, నార్ల వ్యక్తులకివ్వరు. పొగడడంలో, తెగడడంలో అరమరలుండవు. నార్లగారే తన స్వభావాన్ని గూర్చి చెప్పుకున్నారు: "నాలో ఒక పెద్ద లోపం వున్నది. పెద్దపెద్ద కేకలు వేయకుండా కోపాన్ని వెల్లడించవచ్చు; పెడబొబ్బలు పెట్టకుండా బాధను వ్యక్తంచేయవచ్చు. అయితే, ఇది మొదటినుంచి నాకు చేతకానిపని" అంటారు నార్ల.

ఆ విషయం మే 25తేది 'ఆంధ్రప్రభ' వారపత్రికలోని 'లోకంపోకడ' శీర్షికలో ఎమర్జెన్సీని గూర్చినవ్రాతలో స్పష్టంగా ప్రతిబింబిస్తుంది. మాజీ కేంద్రమంత్రి శ్రీ కొత్త రఘురామయ్య నార్లకు స్నేహితుడేననుకుంటాను. వ్యక్తిగతంగా వారి స్నేహబంధం ఏపాటిదో ఈ 'యథార్థవాది'కి

—కొరవ 11వ పేజీలో

విద్యా వసతిగృహం - వాకాడు

వాకాడు విద్యావసతి గృహములో క్రొత్తగా చేరగోరు విద్యార్థి విద్యార్థినులను 20.6.1977 తేదిన చేర్చుకొందురు

ఇందు ముఖ్యముగ హరిజన విద్యార్థి విద్యార్థినులకు ప్రాధాన్యత యివ్వబడును. హరిజన విద్యార్థులకు పాఠ్యపుస్తకములు, స్కూలు దుస్తులు వుచితముగ యివ్వబడును.

తల్లిదండ్రులులేని అనాథపిల్లలను, మరియు తల్లిదండ్రులువుండి చదువుకోలేని పేదపిల్లలను చేర్చుకొందురు.

ఉచిత భోజనవసతి సౌకర్యములేగాక, ప్రత్యేక విద్యావసతులుగూడ ఏర్పాటుచేయబడును.

చేరగోరు విద్యార్థి విద్యార్థినులు మాతో సంప్రదించిగాని లేదా ఉత్తరము వ్రాసిగాని తహశీలుదారునుండి పొందవలసిన తల్లిదండ్రుల సంవత్సర ఆదాయమును సూచించు సర్టిఫికేటు ఫారము తీసికొని, వాటిని పూర్తిచేసి విద్యార్థులతోగూడ తేవలయును.

యలా. బాలకృష్ణారెడ్డి ప్రెసిడెంటు
హరిజన విద్యార్థి ఉద్ధారక సంఘము, వాకాడు - గూడూరు తాలూక.
నెల్లూరుజిల్లా (ఆంధ్రప్రదేశ్) తేది: 28-5-1977.

అనుభవం రంగరించిన ఆమెతలు

నెల్లూరుజిల్లా సామెతలు

తెలుగులో సామెతల సేకరణగాని, అధ్యయనంగాని చాలా తక్కువగా జరిగిందని చెప్పుకోవాలి. ఇప్పటివరకు తెలుగులో ముద్రణభాగ్యం పొందిన సామెతలన్నిటిని ఒక్కచోట చేర్చినా అవి ఒక్క నెల్లూరు జిల్లాలో ఉండే సామెతలన్నికూడా ఉండవంటే అది అతిశయోక్తికాదు. దినదినానికి అదృశ్యమవుతున్న ఈ సామెతలను సేకరించి, ప్రచురించి వాటిని అధ్యయనం చేయడంవల్ల మన సాంస్కృతిని గురించిన అనేక విషయాలు తెలుస్తాయి. తెలుగులో ఎం. డబ్ల్యు. కార్ ఆంగ్లానువాదంతో ప్రచురించిన సంకలనం ఒకటి, ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమీవారు ప్రచురించిన సంకలనం ఒకటి, నేదునూరి గంగాధరంగారి 'పసిడి పలుకులు' 'వ్యవసాయ సామెతలు' తప్పిస్తే చెప్పుకోదగ్గ సామెతల సంకలనాలు లేవు. డా. దిలుకూరి నారాయణరావు సుమారు లక్ష సామెతలను సేకరించారటగాని నేడు వాటి గతి ఏమయిందో తెలియదు.

జానపద సాహిత్యంలో సామెతలకు ప్రధానమైన స్థానం ఉంది. జానపద సాహిత్యమనగానే మనం జానపద గేయాలు మాత్రమే అనుకుంటాం. కాని పలనాటి వీరచరిత్ర, కాటమరాజు కథ వంటి వీరగాథలు, రామాయణాన్నిగురించి భారతాన్ని గురించి పాడుకునే పాటలు, అమ్మమ్మదగ్గర నాయనమ్మల దగ్గర వినే కాకమ్మ కథలు, జానపదులు తమ అనుభవాలను రంగరించి సిద్ధపరచే సామెతలు, వినోదంకోసం, విజ్ఞానం కోసం జానపదులు చెప్పుకునే పొడుపు కథలు—ఇవన్నీ జానపద సాహిత్యంలోనే చేరతాయి.

జానపద సాహిత్యంలో మిగిలిన విభాగాలది ఒక ఎత్తు సామెతలది మరొక ఎత్తు. గేయాలు, కథలు మొదలైనవన్నీ జానపద జీవనాన్ని ప్రతిబింబిస్తే; సామెతలు జానపద జీవనంలోని అనుభవాన్ని ప్రతిబింబించేవి. పదాల్లోను భావాల్లోను ఏకానమీ లేకపోవడం మహాపాపమని చలం అన్న మాటల్ని చేతల్లో- మాటల్లో- సామెతల ద్వారా ఏనాడో చూపించారు జానపదులు. వామనుణ్ణి త్రివిక్రముడిగా చూపించడం ఏమంత కష్టంకాదుకాని త్రివిక్రముణ్ణి వామనుడిగా చూపించడమే కష్టం. పది మాటల్లో చెప్పవలసిందాన్ని ఒక్కమాటలో చెప్పడం సామెతల ధర్మం. అసలు ఇరవై పదాలకు పైబడిందంటే అది సామెతకాదు అని విద్వాంసులు నిర్వచించారు అంటే సామెత ఎంత సంక్షిప్తంగా ఉండాలి అన్నది తెలుస్తుంది. సామెతలు అనుభవ సారాలు. అవి పేలవంగా ఎప్పుడూ ఉండవు. సూటిగా, తీక్ష్ణంగా, మితంగా, హితంగా చెప్పడం వాటి లక్షణం.

కొన్ని ప్రదేశాల్లో సామెతలను న్యాయస్థానాలలో వాడడంకూడా కనిపిస్తుంది. న్యాయస్థానాలంటే మన నగర న్యాయస్థానాలుకాదు; జానపద న్యాయస్థానాలు. అక్కడ సాక్షులుకాదు ప్రధానం; సాక్షుల సంఖ్యాకాదు. వారికి కావలసింది అనుభవజ్ఞులు; వయసుతోబాటు జ్ఞానంపండిన వారు. సందర్భానికి తగినట్లుగా, సత్యాన్ని నిరూపించేట్లుగా ఒక్కసామెత చెప్తేచాలు ఇంక వివాద వివాదాలు, సిద్ధాంత రాద్ధాంతాలు అక్కరలేదు. మన నిత్యజీవితంలో సామెతలపాత్ర చాలా గొప్పది. మన జీవితంతో పెనవేసుకునిపోయి 'జీవితంగురించి ఇంతగా చెప్పాలా, సామెతలు ఎవరికి తెలియవు?' అనుకునేంతగా మనకు సన్నిహితంగా ఉంటాయి సామెతలు. అదే వాటి గొప్పతనం.

మనకు ఎంతో తెలిసినట్లుగా, అధ్యయనం చేయడానికి అందులో ఏమీ లేనట్లుగా పైకి కనిపించినా సామెతలలో మనం తెలుసుకోవలసిన విషయాలు ఎన్నో వున్నాయి. చారిత్రకంగా, సాహిత్యపరంగా, సాంస్కృతికంగా, భాషాశాస్త్రపరంగా, మనస్తత్వశాస్త్రపరంగా సామెతలను పరిశీలిస్తే ఎన్నో కొత్త విషయాలు తెలుస్తాయి.

ప్రపంచంలోని అన్ని దేశాలతో ఉన్నట్లే నెల్లూరుజిల్లాకూడా ప్రతి ఇంటా, ప్రతిమనిషిలో సామెతలు కొల్లలుగా దాగి ఉన్నాయి. ప్రతిదినం మన సంభాషణలో ఎన్నో సామెతలు దొర్లుతూ ఉంటాయి. ఏదీ తోచకపోతే చివరికి 'ఏదో సామెత చెప్పినట్లు' అన్న సామెతనైనా చెప్పి ఊరుకుంటాము.

జానపదుల్లో 'నలుగురి నోళ్ళలో నానే' సామెతలు, మరికొన్ని కవుల రచనల్లో నిబంధాలలో దిక్కుకున్న సామెతలు. గ్రంథస్థాలైన సామెతలలో కొన్నిటిని కవులే సృష్టించినా వాటిలో చాలావరకు జానపదుల సామెతలనుండి తీసుకొని పండితులు పరిష్కరించినవే. అందువల్ల కవులువాడే సామెతలలో సహజత్వం లోపిస్తుంది. సహజంగా జానపదులలో ప్రచారంలో వుండే సామెతలు ఎన్నో కారణాలవల్ల ఉత్పన్నమవుతాయి. వాటిలో కొన్ని పురాణాలనుంచి పుట్టుకొస్తాయి, మరికొన్ని జీవితానుభవమే ఆధారంగా అవతరిస్తాయి, మరికొన్ని చారిత్రక విషయాలనే వస్తువుగా తీసుకుంటాయి, ఇంకా కొన్ని చిన్న కథలను సూచిస్తూ వుంటాయి. వింటే భారతంవినాలి, తింటే గారెలే తినాలి. రామాయణంలో పిడకలవేట, కొంగజప చేసినట్లు, ఉడుతాభక్తిగా మొదలైనమాటలు పురాణాలనుంచి, నీతికథలనుంచి వస్తువును తీసుకున్నాయి.

డాక్టర్ ఆర్వీయస్ సుందరం

మామూలుగా సామెతల్లో ఒకేవాక్యం వుంటుంది. ఒకవేళ రెండువాక్యాలుంటే అవి సమానంగావుండి చక్కని లయతో వినడానికి ఇంపుగావుంటాయి. పిల్లికి చెలగాటం ఎలుకకు ప్రాణసంకటం, అంగట్లో అన్నీవున్నాయి అల్లుడినోట్లో శనివుంది, అంత్య నిష్ఠూరంకన్న ఆదినిష్ఠూరం మేలు మొదలైనవి నెల్లూరుజిల్లాలోనేకాక యింకా ఇతరప్రాంతాలలోనూ వినిపిస్తాయి. సామెతలో రెండు సమానభాగాలువున్నా లేకున్నా యతులా ప్రాసలామాత్రం సహజంగానే వుంటాయి. యతి ప్రాసల్ని జానపదులు బడిలోకూర్చుని చదువుకో నక్కరలేదు. వాళ్ళకవి పుట్టుకతోనే వస్తాయి. అనుభవం ఎక్కువయ్యేకొద్దీ ప్రాసలతోబాటు సామెతలతో తమ జీవిత సారం అంతా పొదిగి వాటిని అలంకారికంగా తయారుచేస్తారు జానపదులు.

ప్రాచీన మానవుల మాటల్లో లయ నైజలక్షణం. చరిత్రకందని కాలంనుంచీ జానపదుల జీవితాలతో సామెతలు ముడిపడుతూవచ్చాయి. ఈ సామెతలను విడదీసిచూస్తే ద్విపద పాదాలూ, తేటగీతి పాదాలూ, ఆటవెలది పాదాలూ అసంఖ్యాకంగా కనిపిస్తాయి. ఇది ఒక్క తెలుగుకే సంబంధించినది కాదు. కన్నడంగాని, తమిళంగాని, ఇంగ్లీషుగాని మరే భాషలోని సామెతల్నిగాని పరిశీలిస్తే పద్య లయలు కనిపిస్తాయి. 'ఆగమెరిగిన బ్రాహ్మణుడికి బుడదేమేల' అన్నది తేటగీతి పాదం. 'జానెడుపిట్టకు మూరెడుతోక' యతిలేని ద్విపదపాదం. 'తగినట్లుకూర్చెరా కాకట్లబ్రహ్మ' సలక్షణమైన ద్విపదపాదం.

సామెతలు ఏవిధంగా పుడతాయి, ఎట్లా వికాసం చెందుతాయి అన్నది స్పష్టంగా చెప్పడం కష్టం. కొన్ని పల్లెల్లో, పట్ట

కొన్ని సామెతలు ఆయాస్థలాల వైశిష్ట్యాన్నిబట్టి ఏర్పడతాయి. All roads lead to Rome, See Naples and die మొదలైనవి అట్టాంటివే. ఎవరైనా జంబాలు పలుకుతుంటే నెల్లూరు వాళ్ళు 'పేరు పెన్న మోసింది' అనడం కద్దు. కొందరు దీనికి ఇంకోవాక్యం చేర్చి 'పేరు పెన్న మోసింది ఊరు దిబ్బ మోసింది' అనికూడా అంటారు. ఇది కొంతవరకు పేరుగొప్ప ఊరుదిబ్బ అనే మరొక సామెతకు ప్రతిరూపం. ఇదిగాక ప్రతిదినం మనం విన్నది కొన్నది ఎన్నో సామెతలు పుట్టడానికి కారణమవుతుంటాయి. ఏ రామాయణ కాలక్షేపం విన్నప్పుడో 'రామాయణమంతావిని రాముడికి సీత ఏంకావాలన్నట్టు!' అని ఎవరో అని ఉంటారు. ఏ బుద్ధిహీనుడితో వేగలేకనో 'తాబట్టిన కుందేటికి మూడే కాళ్ళు' అని ఉంటారెవరో. అతిప్రసంగం చేసే వాళ్ళతో విసిగిపోయిన వారెవరో 'అదిగో పులి అంటే ఇదిగోతోక అన్నట్టు' అని ఉంటారు. నెల్లూరు జిల్లాలోని ఏ ఇంట్లోనైనా పిల్లలు రాత్రివేళాసేపు నిద్రపోకపోతే ఏమిట్రా 'అర్ధరాత్రి అంకమ్మ శివాలన్నట్టు' అనడం మామూలే. అన్నీ ఇవ్వమని పిల్లలు అల్లరిచేస్తుంటే ఎవరైనా అంటారు 'అవ్వకావాలి బువ్వకావాలి' అని.

సామెతలలో ఒక ప్రాంతం సంస్కృతి, వారిఆచారాలు, అనుభవాలు అభివ్యక్తమవుతూ ఉంటాయి. ఒక ప్రాంతంలోని నుడికారాలు, పలుకులోని తియ్యదనాలు వ్యక్తమవుతూ ఉంటాయి. ఆ ప్రాంతం వారి నమ్మకాలు ప్రత్యక్షమవుతూ

—కొరవ 8వ పేజీలో

అడ్రసు మార్పు

స్నోవైట్ ఎలక్ట్రికల్ డ్రైక్లీనర్సు-నెల్లూరు

రావువీధిలోని మా షాపును 19-5-77తేదినుండి త్రై ఆంధ్ర పార్కుప్రక్కన, నిర్మలా రెస్టారెంటుదగ్గర ఆర్. ఆర్. స్ట్రీటుకు మార్చబడినది. మా ఖాతాదారులు గమనించకోరినాము.

కె. వెంకటసుబ్బయ్య
ప్రొప్రైటరు.

నగ్జలైట్ల సమస్య

జనతా ప్రభుత్వం అవతరణ చాలా మందిలో చాలా ఆశలు రేకెత్తించింది. ఇటువంటివారిలో నగ్జలైట్లు ఒకరు.

జనతాప్రభుత్వం అధికారానికిరాగానే అనేకానేక ప్రకటనలు చేసింది. రాజకీయ ఖైదీలందరిని నిర్బంధంనుండి వదలివేయగలమన్నారు; విచారణ లేకుండా జైళ్లలో నిర్బంధించడం తప్పన్నది; ప్రజాస్వామ్యాన్ని నాలుగుకాళ్ళతో నడపగలమన్నది. ఈ వాగ్దానాలు నగ్జలైట్లలో కూడా ఆశలు కల్గించాయి. తామందరిని కూడా జనతాప్రభుత్వం విడిచివేయగలదని, తమకూ స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యాలు ప్రసాదించగలదని వారు ఆశించారు. కేంద్ర హోంమంత్రి శ్రీ చరణ్‌సింగ్‌తో చర్చలు జరిపారు; ఇద్దరిమధ్య ఏదో అంగీకారంకుదిరినట్లే కనిపించింది. కాని కేంద్రప్రభుత్వం వారి విషయంలో అంత అజాగ్రత్తగా వున్నట్లు కనుపించదు. హింసాచర్యలకు గతంలోమనే ప్రాణ పూర్వకమైనహామీ తీసుకొని వారిని విడుదల చేయవలసినట్లు నగ్జలైట్ నాయకుల ప్రకటనలను బట్టి ఊహించుకోవలసి వస్తున్నది. ఎటువంటి షరతులకు తాము అంగీకరించమని, బేషరతుగా విడుదల చేసి, జనతాప్రభుత్వం తన వాగ్దానాన్ని నిలబెట్టుకోవాలని నగ్జలైట్ నాయకులు కోరుతున్నారు. వాళ్ళిద్దరిమధ్య ఏర్పాటేమో మనకు తెలియదుకాని, నగ్జలైట్ నాయకులు తాము ప్రజాస్వామ్య వాదులుగా మెలగుతామని ఎన్నికలలో పాల్గొంటామని ప్రకటించారు. మరి అటువంటప్పుడు హింసావిధానాన్ని విసర్జించగలమనే హామీని యివ్వడానికి ఎందుకు వెనుకాడాలి? అక్కడే వారి గుణ పుద్దేశ్యాలపట్ల సందేహాలు కలుగుతున్నాయి.

ఆదోళనసమస్య అయితే, ఆంధ్రలో మరొకవిధమైన సమస్య పుట్టనున్నది. దాదాపు డెబ్బయ్‌మంది నగ్జలైట్లు కాల్చివేయబడ్డారని, ఇది దారుణమైన విషయమని, దీనిమీద అధికారిక్యా విచారణజరిపించాలనే ఆందోళన జరుగుతున్నది. తార్కుండే కమిటీ, పౌర హక్కుల సంఘాలు, కమ్యూనిస్టు పార్టీలు, విప్లవరచయితలు— అందరూ ఆందోళనచేస్తున్నారు. ఈ విషయంలో కేంద్రప్రభుత్వ ఆలోచనలు ఏవిధంగా వున్నాయో యింకా వెల్లడికాలేదు.

ఆంధ్రలో నగ్జలైట్లు కాల్చివేయబడ్డారోలేదో, ఎంతమంది చంపబడ్డారో విచారణలో తేలవలసిన అంశం. చంపడం, ఉరితీయటం నాగరికమైన పద్ధతులుకాదు. ఏ రాజకీయ వాదిలోనైనా అభిప్రాయాలు విశ్వాసాలమార్పుకు అవకాశముంది. అటువంటప్పుడు అతని ప్రస్తుత అభిప్రాయాలనుబట్టి తుదముట్టించడము [illegible]రూపం. ఇది ఆదర్శ వాదం. వాస్తవలోకానికొస్తే ఎదురయ్యే సమస్యలూ కొన్నిఉన్నాయి. అభిప్రాయ[illegible] వేయదగినవికావు.

నగ్జలైట్లలో అత్యధికులు విద్యావంతులు. అట్టాంటి చదువు సంస్కారంగల వారు దారుణ హత్యలకు పాల్పడడమేమిటి? వారు కసాయితనంగా ప్రవర్తిస్తూ, ప్రజల ధన ప్రాణాలకు రక్షణ లేకుండా చేస్తుంటే ప్రభుత్వం ఏమి చేయాలి? కోర్టులో కేసులు పెడితే నిలుస్తాయా? ఎవరైనా సాక్ష్యం ఇవ్వడానికి సాహసిస్తారా? అటువంటప్పుడు ఇంకా ఎక్కువగా హత్యలు గావించి దేశంలో భయవాతావరణం కల్పించమని ప్రభుత్వం, వారికి స్వేచ్ఛనివ్వదమా? ఇవన్నీ వాస్తవిక దృష్టితో ఆలోచించదగిన ప్రశ్నలు. ఈనాడు నగ్జలైట్లను కాల్చిచంపారని, వారిని విడుదల చేయాలని ఆందోళనచేస్తున్న పౌర హక్కుల సంఘాలవారుకాని, అభ్యుదయ వాదులుకాని, నగ్జలైట్లు విచక్షణా రహితంగా, పైశాచికంగా హత్యలు చేస్తున్నపుడు నిరసించలేకపోయారేమి? చంపిన వారికున్న పౌరహక్కులు చంపబడే వారికిలేవా? హింసా పద్ధతులు మానుకోవలసిందని, ప్రజాస్వామ్య యుతంగా రాజకీయ లక్ష్యాల సాధనకు పూనుకోవలసిందని ఈ సంఘాలు, వ్యక్తులు నగ్జలైట్లకు హితవు చెప్పడంలేదేమి? నగ్జలైట్ల త్యాగం అనుపమానమైనదే కావచ్చు; వారిలక్ష్యం మహోన్నతమైనదేకావచ్చు. కాని ప్రజల ప్రాణరక్షణకు బాధ్యత వహించవలసిన ఏ ప్రభుత్వమైనా, ప్రజలను దారుణంగా చంపుతున్నవారిపట్ల

జమీన్ రైతు

[illegible] వహించగలదా? అట్లాంటిది కనికరం [illegible]చుకొంటుందా? ప్రభుత్వమని[illegible] [illegible]లైట్లసమస్య అంద[illegible]

అందువల్ల నగ్జ[illegible]కరంగా పరిష్కా[illegible] అన్నివిధాల సంతృప్తి[illegible] పరిష్కారం కావాలంటే నగ్జ[illegible] మార్పురావాలి. వారు హింసావిధానాన్ని విసర్జించాలి. ప్రజాస్వామ్య పద్ధతులు స్వీకరించాలి. అందరిలో తామూ భాగమైపోవాలి. అటువంటి శుభపరిణామంకొరకు ఎదురుచూస్తాం. ★

రైతులు: కరెంటు

రైతులు—ముఖ్యంగా నెల్లూరు, కోవూరు తాలూకాలవంటి డెల్టాప్రాంతాలలోని రైతులు—కరెంటు మోటార్లు పెట్టుకొనేది ఎతగార్లకోసమే. ప్రతిసంవత్సరం ఏప్రిల్ 15 తేది నుండి సెప్టెంబరు 15 తేదిదాకా— అనగా ఐదునెలలు — మాత్రమే రైతులకు వీటి తప్పనిసరి అవసరం. అందుకోసంగా రైతులు సంవత్సరమంతా అసిధారావ్రతం వంటి విద్యుత్ శాఖవారి నియమ నిబంధనల్ని తు. చ. తప్పక పాటిస్తూ, అదనపు బరువు బాధ్యతలెన్నింటినో ఆదేమి, ఇదేమి అనక ఔదల దాలుస్తున్నారు.

జనవాణి

కానీ సరిగా రైతుల కవసరమైన ఆ సమయంలోనే కరెంటు బాధలు వర్ణనాతీతంగా ఉంటున్నాయి! ప్రతియేడూ అవే బాధలు; అనుభవించి తీరాల్సిందే! ఎండిపోతున్న కలగర్లతో, ఇంకిపోతున్న చాదలతో, ఇంకా ఏదో ఆశతో, వస్తూపోతున్న కరెంటుకోసం రైతులు చావలేక బ్రతుకుతున్నారు; బ్రతకలేక చస్తున్నారు.

ఇంతచేసీ పండించిన పంటకు ధర తగ్గిందేకానీ, ఆతడెదుర్కోవలసిన అన్ని రకాల ఖర్చులూ ఎక్కువవుతున్నాయేకానీ, అవగింజంతైనా తగ్గడంలేదు. ఈ పరిస్థితుల్లో రైతుకు భవిష్యత్తేమిటి? భద్రతేమిటి?

—వి. వి. సుబ్రహ్మణ్యం

ఊరుబిండివారిఖండ్రిగ

★

డిగ్రీ పరీక్షలు— తెలుగు ప్రశ్నాపత్రం

ఎస్. వి. యూనివర్సిటీవారు రెండవ సంవత్సరం డిగ్రీ విద్యార్థులకు 20 తేది నిర్వహించిన తెలుగు పరీక్ష ప్రశ్నాపత్రంలో చిన్న అవకతవక జరిగింది. చివరిప్రశ్నలో ఐదు సందర్భసహిత వ్యాఖ్యలను వ్రాయమని అడిగారు. అవి సాధారణంగా నాటకంనుండి యిస్తుండే వారు; కానీ ఈ సారి గద్యభాగంనుండి కూడా యిచ్చారు.

ఈ మార్పు కాలేజీల్లో చదువుకునే విద్యార్థులకు తెలియజేశారేమో కానీ, ప్రయివేటుగా పరీక్షకు కూచునేవారికి మాత్రం తెలియజేయలేదు. అందువల్ల ప్రయివేటువిద్యార్థులు నాటకంలోమాత్రమే సందర్భసహిత వ్యాఖ్యాలను చదువుకొని వెళ్ళారు. పరీక్షల టైమ్‌టేబిల్ తెలియజేసేటప్పుడైనా ఈ మార్పును అందరు విద్యార్థులకూ తెలియబరచివుంటే ఇబ్బంది వుండేదికాదు.

కాబట్టి ఈ విషయంలో యూనివర్సిటీ వారు ప్రయివేటు విద్యార్థులపట్ల సానుభూతి కనబర్చాలని కోరుతున్నారు.

సూళ్ళూరుపేట — కె.ఎం.టి. గుప్త

★

బస్సుల అవకతవకలు ప్రజల ఇబ్బందులు

నెల్లూరు రవాణాశాఖ ప్రయాణీకుల సౌకర్యంకోసం కాక, బస్సుయజమానుల లాభాలకోసం పనిచేస్తున్నదని బహుళ జనాభిప్రాయం. అదినిజమని నమ్మడానికి అనేకనిదర్శనాలున్నాయి.

పదేళ్ళనుండి ఎల్లాయపాళెం మీదుగా ఉప్పలపాడు బస్సులు రెండు నడుస్తున్నాయి. అకస్మాత్తుగా నెలక్రితం ఆ రెండు రూట్లనూ చెన్నూరుదాకా పొడిగించారు. కానీ ఉప్పలపాడు నుంచి చెన్నూరుదాకా పోయిరావడానికి అవసరమైన టైం మాత్రం పొడిగించలేదు. అందువల్ల అవి ఎల్లాయపాళెం రావడమేమానేసి, నేరుగా

—కొరవ 7 వ పేజీలో

కొనండి
నేడే
ఆల్విన్

వేసవికాలంలో
జీవితం
సుఖమయం చేసుకోండి!

ఆల్విన్ రెఫ్రిజిరేటర్లు
బాబు ఎలక్ట్రానిక్సు
నెల్లూరు - ఫోన్ 1212

వేమాలసెట్టి బావికాదు— వేమారెడ్డిబావి అన్నాడు బ్రౌన్!

'జమీన్ రైతు' ఉగాది సంచికకు నేను సేకరించి పంపిన 'మెకంజీ సేకరించిన నెల్లూరు కథ?' వ్యాసంలో ఒకటి రెండు చోట్ల చిన్నదోసగులు దొర్లాయి.

1. ''ఆటివలె స్వర్గస్థులైన నేటూరి వెంకటరమణయ్య పేరుమీద చెలామణిలో వున్న 'వెలుగోటివారి వంశావళి', 'హైదరు చరిత్ర' అనే రచనలు మెకంజీ (బ్రౌన్) సేకరణలలోనుంచి 'దొంగిలించి' వాళ్లపేర్లు చెప్పకుండా ప్రకటించుకొన్నట్టివే...'' అన్నాను. ఈవాక్యం 'హైదరు చరిత్ర'కు మాత్రమే వర్తిస్తుంది. మొదటి దాని విషయంలో ఏదోమాట సామెతకొపమైనా మెకంజీపేరు ఆయన స్మరించి వున్నాడు—తనపీఠికలో.

2. ఇక, వేమాలసెట్టి బావిగురించి: ''సి. పి. బ్రౌన్ మనకు మిగిల్చిపోయిన డిక్షనరీనోట్సు సంపుటాల్లో సెట్టికానరాడు. 'వేమ' అనేపదం పక్కన ఆయన స్వహస్తాక్షరాలతో వ్రాసిపెట్టుకొన్న నోట్సులో నెల్లూరులో వేమాలబావి అనిమాత్రమే వుంది. మధ్యలో ఈ సెట్టి ఎట్లావచ్చాడు? కన్యకాపరమేశ్వరిపూజలు ఎట్లావచ్చాయి? ఈ ప్రశ్నలను భావిచరిత్రకారులకు వదిలిపెడుతూ ప్రస్తుతానికి సెలవు'' అన్నాను. వేమ అనే పదం పక్కన బ్రౌన్ వ్రాసుకున్న డిక్షనరీ నోట్సులో వున్న వాక్యం ఇది: ''వేమ: Various Vemas, rulers of the Vengi country ...A very good well at Nellore is వేమారెడ్డి బావి.'' బ్రౌన్ నోట్సులో సెట్టి కానరానిమాట నిజమే కానీ రెడ్డొకాయన వచ్చిదూరాడు.

3. ఇక, కావలి వెంకటరామస్వామి ప్రకటించిన ఆ ఇంగ్లీషుగ్రంథకు తెలుగు తర్జుమా నేను చేసిందికాదు. పాఠకుల సౌకర్యంకోసం జమీన్‌రైతువారే చేసుకొన్నారు.

తిరుపతి —బంగోరె

విరసం— గమ్యాలు, గమనం

'విరసం' గమ్యం, గమనం ఒకటి స్థిరంగానూ ఇంకొకటి క్షిప్రంగానూ ఉన్నాయి అన్నారు(మే 20 'మాటకచేరి') అనదగినమాటే.

ఐతే ఎమర్జెన్సీ కాలంతో గమనంలో 'పెనుమార్పు' రాలేదనిమాత్రం నాభావం. మరింత వెనుకబాటుతోకూడి, మరిందరు కలిసి వచ్చేందుకు వీలుగా, సంస్థను రూపొందించాలని యత్నం. ఎన్నడూ మానసంస్థ రాజకీయాన్ని 'దూరం—దూరం' అనలేదు, ముందూ అనదు. అయితే రాజకీయ పార్టీకి కార్బన్ కాపీకూడా కాదు. అందుకనే స్పష్టంగానూ నిర్దిష్టంగానూ లక్ష్య నిరూపణవిషయంలో ప్రణాళిక జాగ్రత్త వహించింది. మౌలికంగామాత్రం దమనకాండ మాలో ఏమార్పు తీసుకరాలేదు. భయభ్రాంతులమో, విహ్వలురమో [illegible]లేదు మేమందరమూ.

—కె. వి. రమణారెడ్డి

కావలి

ఖడ్గతిక్క[illegible]నవేదీ?

[illegible]రిక నెల్లూరు 'జమీన్‌రైతు' ఉగాదిస[illegible] [illegible]ట్టలు జిల్లా చరిత్ర పరిశోధనలో [illegible]

మేము-మీరు

రాయి. ముఖచిత్రంగా తిక్కన చిత్రాన్ని ప్రచురించడం ఎంతో సందర్భోచితంగా ఉంది.

డాక్టరు సి. వి. రామచంద్రరావుగారి 'కావ్యాలలో శాసనాలలో నిదురించిన నెల్లూరు చరిత్ర' వ్యాసం ఎంతో ఆసక్తిదాయకంగా ఉంది. ఐతే అందులో ఖడ్గ

—కొరవ 7 వ పేజీలో

రోటరీక్లబ్ - గూడూరు
సారంగం సుందరరామయ్య

ఉచిత నేత్రచికిత్సా శిబిరము
(FREE EYE CAMP)

పై సంస్థవారి అధ్వర్యమున 18-6-77 నుండి 25-6-77 వరకు గూడూరు జిల్లాపరిషత్ హైస్కూలునందు నేత్రవైద్యులు డాక్టరు పి. రఘురామరెడ్డిగారి నాయకత్వంలో ఉచిత నేత్రచికిత్సా శిబిరము నిర్వహించబడును. 18-6-77న కంటిపరీక్షలు, 19-6-77న కంటిఆపరేషన్లుజరుపబడును: ఆపరేషన్‌చేయించుకొన్నవారికి: వారితోమరొకరికి ఉచిత భోజనవసతి ఏర్పాటుచేయబడును. కంటిజబ్బు కలవారందరు ఈ సదవకాశము నుపయోగించుకొన గోరుచున్నాము.

— వివరములకు —
డా. కె. సీతారామయ్య.
ఫోను: 567.
మునిసిపల్ డిస్పెన్సరీ
గూడూరు - నెల్లూరుజిల్లా.

మనీలాలో జరుగుతున్న 'రైస్ గార్డెనింగ్' ప్రయోగం

వ్యవసాయ రంగంలో అద్భుతమైన ప్రగతిని సాధించుకుంటున్నాము. పాతతరం రైతులకు ఊహించరానటువంటి ఉత్పత్తి శక్తి, పెద్దపెద్ద పద్ధతులు వచ్చి ఆశ్చర్యాన్ని కల్గిస్తున్నాయి. కాని యింకా మున్ముందు ఈ రంగం విస్తారంగా ఎంత మహోన్నతంగా పెరిగిపోతుందో, భవిష్యత్తు వారు ఎన్ని మార్పులు చూడబోతారో చెప్పలేము.

మన ఐ. ఆర్. 8 వరి అనే దిగుబడి వరిగాలికి పుట్టిల్లయిన మనీలాలోని వరి పరిశోధనాకేంద్రంలో జరుగుతున్న ఒక ప్రయోగాన్ని గూర్చి వివరిస్తే, వ్యవసాయ శాస్త్రజ్ఞులు రైతులకు ఇదెన్ని వరాలో ప్రసాదించబోతారనిపిస్తుంది.

తక్కువ విస్తీర్ణం భూమివుంటే వ్యవసాయం గిట్టుబాటుకాదని మన నమ్మకం. చిన్నవాడు పెద్దరైతు పండించినట్టు పండించలేడని మరోఅభిప్రాయం. మనీలా దగ్గర క్షేత్రంలో జరుగుతున్న ప్రయోగం ఈ రెండూ తప్పని అంటూ. ట్రాక్టర్లతో, హార్వెస్టర్లతో, ఇతర సంరంజామాతో అవసరం లేకుండా, ముగ్గురు పనిచేసే వాళ్ళుండే ఒక హెక్టారు (షుమారు 2½ ఎకరాలు) పొలంలో సంవత్సరానికి 24 టన్నులు (షుమారు 28 పుట్లు) ధాన్యం పండించవచ్చునని మనీలా వరి పరిశోధనాకేంద్రపు ప్రయోగం చాటబోతున్నది.

ఈ ప్రయోగానికి, ఈ పద్ధతికి వారు 'రైస్ గార్డెనింగ్' అనిపేరు పెట్టారు.

- సంవత్సరంలో నాలుగు పైర్లు
- హెక్టారు నేలలో 28 పుట్లధాన్యం
- ప్రతివారం నాటు వేత, పైరుకోత

అంటే వరితోట అన్నమాట. ఈ ప్రయోగంలో వారు అనుసరిస్తున్న పద్ధతులివి:

హెక్టారుభూమిని 40 ప్లాట్లుగా విభజించారు. ఇందులో సేద్యం ఎట్లా జరుగుతుందంటే, కొన్నిప్లాట్లు సోమవారంరోజు కోతకువస్తే, మరికొన్ని ప్లాట్లు అదే వారంలో బుధవారంనాడు కోతకు వస్తే ట్లు పనినాట్లు జరుగుతాయి. ఈ ప్రయోగ క్షేత్రంలో పనినాటు, కోత ప్రతివారం జరుగుతూనే వుంటుంది. అందులో మూడు నెలలకు (90 రోజులకు) పండే ఐ. ఆర్. 36 పైరు వేస్తారు. అందువల్ల హెక్టారు భూమిలోని ఈ ప్లాట్లలో సంవత్సరానికి నాలుగుసార్లు పంటవస్తుంది. ఈక్షేత్రంలో ముగ్గురు రైతులు వారానికి ఆరు రోజులు పనిచేస్తారు. ఆదివారంరోజు హాయిగా విశ్రాంతి తీసుకుంటారు.

ఈ పద్ధతిలో హెక్టారు భూమిలో సంవత్సరానికి 25 టన్నుల ధాన్యం పండించవచ్చునని, ఆ ప్రయోగక్షేత్రాన్ని నిర్వహిస్తున్న శాస్త్రజ్ఞుడు శశితారిడో మసోటో నమ్మకం. ఈ ప్రయోగాన్ని 1976 అక్టోబరు 4 వతేది మొదలుపెట్టారు. 1977 జనవరి 4 తేదినుండి కోతనాటు ప్రతివారం కొనసాగుతున్నది. ఒక సంవత్సరంపూర్తి అయితేగాని ఈ ప్రయోగ ఫలితాలు తెలియవు. కాని ఇప్పటివరకు వచ్చిన ఫలితాలనబట్టి 24 టన్నులకు తక్కువ ఫలితం రాదని నా అంచనా అంటారు శాస్త్రజ్ఞుడు మసోటో. హెక్టారు భూమిని ప్లాటు చేయకుండా వరుసగా నాలుగుపైర్లు పెట్టినా యిదేఫలితం వస్తుంది కాని ఈ కొత్త పద్ధతివల్ల 90 రోజులు వేచివుండకుండా, ప్రతివారం కొంత ధాన్యం అమ్ముకొనే వెసలుబాటు వుంటుంది అంటారు మసోటో. అంటే రైతుచేతిలో ఎప్పుడూ డబ్బులు

—కొరవ 11 వ పేజీలో

ఎక్కువ నూనె నిచ్చే కొత్త కుసుమ రకం

నూటికి 40 వంతుల నూనె దిగుబడి నిచ్చే ఎ. సి-1 అనే కొత్త కుసుమరకాన్ని శాస్త్రజ్ఞులు కనుగొన్నారు. ఇంత ఎక్కువ నూనె శాతం వున్న కుసుమరకాన్ని కనుగొనడం శాస్త్రజ్ఞులు సాధించిన విజయమేనని చెప్పాలి. అంతేకాక ఈ రకం మంచి పంటనిస్తుంది. ఎ. సి-1 కుసుమరకం హెక్టారుకు 10 నుండి 11 క్వింటాలుల పంటనిస్తుందని అంచనా వేయబడింది. నూనెగింజల ఉత్పత్తి రంగములో ఇది ఒక ఆశారేఖ అనే చెప్పాలి.

రక్తములోని కొలెస్ట్రాల్‌ను ఎక్కువ చేసే ఇతర కొవ్వుపదార్థములవలెకాక ఈరకం కుసుమనూనెలో కొలెస్ట్రాల్‌ను వృద్ధిచేసే గుణములేదు. అందుచేతనే చాల కాలమునుండి రక్తపుపోటుతో బాధపడే రోగులకు ఈ కుసుమనూనె ఎంతో ఉపయోగకరమైనది.

అంతేకాక వేరుసెనగనూనె సరఫరా చాలా పరిమితముగా వున్న ఈరోజులలో వంటనూనెల కొరతను తీర్చుటకు ఎ. సి-రకం కుసుమ ఎంతగానో తోడ్పడగలదని ఆశింపబడుతూంది.

వంటనూనెల కొరతను తీర్చుటలో ప్రత్తిగింజలుకూడా బాగా తోడ్పడగలవు. ప్రత్తిగింజల నూనె వంటనూనెగా బాగా ఉపయోగపడగలదని నిరూపింపబడింది.

ఐ. సి. ఎ. ఆర్.

కొబ్బరినూనెకు బదులుగా కుసుమనూనె

కొబ్బరినూనెను వంటనూనెగా ఉపయోగించడం ఎంతో ఖర్చుతోకూడిన పని. అందుచేతనే కొబ్బరినూనెకు బదులుగా కుసుమనూనెను ఉపయోగించడం మేలు. లేక, 50 శాతం కొబ్బరినూనెను 50 శాతం కుసుమ నూనెను కలిపి వాడటంకూడా మంచిదే. అయితే మామూలుగది ఉష్ణోగ్రతలోకూడా గడ్డకట్టినట్లు వుండే 'పాలికాట్యురేటెడ్' నూనెలను వేటినివాడినా అది ఆరోగ్యానికి భంగకరమేనని చెప్పారు.

★

కాంగ్రెసు ఉత్సవంలో మేళం వాయించిన మంగలివాళ్ల అరెస్టు!

నలభైఏడేళ్ళనాటి 'జమీందారీరైతు'లో జమీందారీ ఉద్యమం, జమీందారీపాలనలోని దౌష్ట్యాలు దురాగతాలు రైతుల కడగండ్లు, స్వాతంత్ర్యోద్యమం, జిల్లాలో సత్యాగ్రహం, అరెస్టులు— ఈ వార్తలు తప్ప మరే సాదావార్తలూ వచ్చేవికావు. అంటే కేవలం ఆనాటి ప్రజాఉద్యమాలకే పత్రిక అంకితమై, ఆ దృష్టితోనే ఆ లక్ష్యంతోనే నడుస్తుండేదన్నమాట!

జిల్లాలో స్వాతంత్ర్యోద్యమం- అరెస్టులు వగైరా వార్తలు మరికొన్ని పరిశీలించండి- ఆ రోజుల్లో కాంగ్రెసు వాలంటీర్లకు ఆతిథ్యం యిచ్చినా నేరం; కడకు హోటల్లో అన్నంపెట్టినా నేరంగా పరిగణింపబడేది. కాంగ్రెసు సంమాన్యులజ్ఞి అరెస్టుచేయడం, తర్వాత కొత్త అధ్యక్షుడు ఎన్నికైతే ఆయన్ను జైలు పాల్జేయడం, ప్రఖ్యాత జర్నలిస్టు (అప్పటికికాదు) ఖాసా సుబ్బారావుగారి ఇల్లు సోదాచేసి పాత్రలు జప్తు చేయడం వగైరా వార్తలు చూడండి— 20-7-30 నాటి 'జమీందారీ రైతు'లో—

"సోమవారంనాడు పోలీసువారు వచ్చి నెల్లూరు కాంగ్రెసు ఆలయమును సోదా జేసి అచటనుండిన సామగ్రినంతయూ తీసికొని పోయిరి. మరికొందరి ఇండ్లను గూడ సోదాజేసిరి గాని ఏమియు దొరకలేదు.

"పాటూరు సుబ్బరామయ్యగారిని అరెస్టుచేసి వదలిరి. తరువాత కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు నూకలపాటి లక్ష్మీరెడ్డిగారిని ఇతర వాలెంటీర్లు నాపా సుబ్బరామయ్య, పబ్బా వెంకటసుబ్బయ్య, కాళహస్తి వెంకట నారాయణయ్య, కరిపేటి వెంకట సుబ్బయ్య, గోగులపల్లి మునిరెడ్డిగార్లను అరెస్టుచేసిరి. కొమాండూరు పార్థసారథి అయ్యంగారినిగూడ అరెస్టుచేసిరి. విచారించి 5 మాసముల శిక్ష విధించిరి.

"నూతనాధ్యక్షుడు—

"లక్ష్మీరెడ్డిగారి స్థానే జిల్లా కాంగ్రెసు అధ్యక్ష స్థానమునకు శ్రీయుతులు బిడి మునిలి బలరామరెడ్డి బి. ఎ. గారిని నియమించిరి.

ఊటుకూరు శిక్షలు:

ఊటుకూరునందు అరెస్టు చేయబడిన వారిలో ఇద్దరు రెడ్లకు, ఒక బ్రాహ్మణ యువకునికి 6 నెలల శిక్ష విధింపబడినది.

జమీందారీ రైతు తొలిసంపుటాలలో

"హనుమారెడ్డిగారికి శిక్ష:

ముత్తరాజు గోపాలరావుగారు, హనుమారెడ్డిగారలకు 5 నెలల కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

"యర్రంరెడ్డి కోదండరామరెడ్డిగారి అరెస్టు:

వాలంటీర్ల కెప్టెను, బాల్యశ్రద్ధతో కార్యక్రమమును నిర్వర్తించుచుండిన యర్రం రెడ్డి కోదండ రామ రెడ్డి గారిని 17 తేది సాయంకాలం అరెస్టు చేసిరి.

"సూళ్ళూరుపేటయందు అరెస్టులు:

సూళ్ళూరుపేటయందు 15 తేది ఎం. వెంకటస్వామి, వరదూరు చెంగల్రాయుడు గారలను అరెస్టుచేసిరి. వీరిద్దరి యిండ్లు సోదాచేయబడినవి. కాని, ఏమియు వారికి దొరకలేదు.

"సూళ్ళూరుపేటయందే యానాది వెంకటరెడ్డి మరి యొకరికి 1½ సంవత్సరం శిక్ష విధింపబడినది. యిద్దరు వెంకటగిరి వాలెంటీర్లను 2 ఏండ్లు బోర్స్టల్ స్కూలుకు పంపిరి.

"పద్మనాభయ్యగారికేసులో స్టే ఆర్డరు

—కొరవ 11వ పేజీలో

కొండకోనల్లో కొత్తకొత్త వెలుగులు

"సంకుచిత భావాలు, స్వార్థచింతనలేని ప్రపంచంలోకి, స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యాల స్వర్గధామంలోకి నాదేశాన్ని నడిపించు" మని విశ్వకవి రవీంద్రుడు మాతృభూమినిగూర్చి కలలుగన్నారు. భారతదేశంలో చాలాకాలంగా గ్రామ ద్విజాలు, మనిషి, మనిషికిమధ్య అడ్డుగోడలు ఏర్పడ్డాయి. అందువల్ల స్వాతంత్ర్యం లభించినతర్వాత వెనుకబడిన వర్గాలకు, గిరిజనులకు "కొత్తవెలుగులు" ప్రసాదించే అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు అమలు జరపడానికి అత్యధిక ప్రాధాన్యం యిచ్చారు.

గత 20 సంవత్సరాల కాలంలో గిరిజనుల భవిష్యత్తును తీర్చిదిద్దడానికి పంచవర్ష ప్రణాళికలు ప్రత్యేకశ్రద్ధ వహించాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ప్రథమ పంచవర్ష ప్రణాళికలో రూ. 112.77 లక్షల కేటాయించడంద్వారా గిరిజనుల సంక్షేమానికి, గిరిజన ప్రాంతాల అభివృద్ధికి కృషి ప్రారంభించారు. ఉట్నూరు, అరకు, నరసంపేట, పాడేరులలో నాలుగు బహుళార్థ ప్రాజెక్టులను ఏర్పాటుచేయడంద్వారా రెండవ ప్రణాళిక కాలంలో గిరిజన అభివృద్ధికి సమీకృత దృక్పథాన్నే అనుసరించారు.

మూడవ ప్రణాళికాకాలంలో గిరిజన సంక్షేమ కార్యక్రమాలు కొత్తపుంతలు తొక్కాయి. ఈ కాలంలో 24 గిరిజన అభివృద్ధి మండలాలను ఏర్పాటుచేశారు. నాలుగవ ప్రణాళికా కాలంలో అభివృద్ధి గమనం వేగాన్ని అందుకున్నది. ఈ ప్రణాళికలో రూ. 734.08 లక్షలు కేటాయించారు. ఐదవ ప్రణాళిక యింకా గమనార్హమైన అభివృద్ధిని సాధించాలని ఉద్దేశిస్తున్నది.

గిరిజనులకు పరపతి సౌకర్యాలు కల్పించడంలోను, మార్కెటింగ్ సౌకర్యాలు కల్పించడంలోను గిరిజన సహకార కార్పొరేషన్ యిన్నిసంవత్సరాలుగా ప్రముఖమైన, ప్రశంసనీయమైన పాత్ర వహించింది. ఈ కార్పొరేషన్ కార్యక్రమాలు 17జిల్లాలకు విస్తరించాయి. 402 గృహావసర వస్తువుల డిపోలద్వారాను, కార్పొరేషను అనుబంధంగావున్న 28 ప్రాథమిక సంఘాలద్వారాను తమ కార్యక్రమాలను నిర్వహిస్తున్నది.

ఎంపికచేసిన గిరిజన ప్రాంతాలలో సత్వరాభివృద్ధిని సాధించే దృష్టితో గిరిజన అభివృద్ధి ఏజన్సీ అనే పేరుతో రూ. 160.00 లక్షల పెట్టుబడితో వ్యవసాయ ప్రధానంగా సమిష్టి పథకాన్ని రూపొందించారు. కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆర్థికసహాయంతో అమలు జరుపుతున్న యీ పథకం కార్యక్రమాలు శ్రీకాకుళంజిల్లాలోని పాలకొండ, పార్వతీపురం, సాలూరు, టెక్కలి, సోంపేట, పాతపట్నం తాలూకాలలోని షెడ్యూలు ప్రాంతాలు, షెడ్యూల్యేతర ప్రాంతాలకు వర్తిస్తున్నాయి. ఈ ప్రయోగాత్మకపథకం అమలుకు రూ. 42,300 గిరిజన కుటుంబాలు నివసించే దాదాపు 1,170 చదరపుమైళ్ళ ప్రాంతాన్ని ఎంపికచేశారు.

గిరిజనులు తమ బంగారు భవిష్యత్తుకోసం కన్నుల్లో కోటికాంతులతో ఎదురుచూస్తున్నారు.

డైరెక్టరు, సమాచార, పౌరసంబంధశాఖ, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం, హైదరాబాదు.

27/76-77

గ్రామాభ్యుదయ కృషిలో బసినేనిపల్లి యువకులు

యువకులు తమ కాలాన్ని శక్తిని ఎట్లా సద్వినియోగం చేసుకోవచ్చునో, గ్రామాభ్యుదయానికి ఎంతగా దోహదం చేయవచ్చునో ఉదయగిరి తాలూకా బసినేనిపల్లి యువకులు తమ కార్యక్రమంద్వారా చాటుతున్నారు; ఇతర గ్రామాల యువకులకు ఆదర్శప్రాయులవుతున్నారు.

1970 అక్టోబరు 2 తేది ఈ గ్రామంలో యువజన సంఘం నెలకొల్పబడింది. ఈ సంఘం వారు తాలూకా పౌరసంబంధశాఖ దత్తు తీసుకొని, యువశక్తిని సరైన మార్గంలో నడుపుతున్నది. ఈ ఏడు సంవత్సరాల్లో ఈ యువజనసంఘం చేసినపని, సాధించిన ప్రగతి పరిశీలిస్తే ఎంతో తృప్తి, సంతోషం కలుగుతున్నది.

కమ్యూనిటీ సెంటర్, యూత్‌క్లబ్ భవనానికి ప్రభుత్వం రూ 5334 లు ఇస్తే, తాము రూ1335లు భరించి, రూ6669లతో ఈ యువజనసంఘంవారు వేలాలకులెగా భవన నిర్మాణం పూర్తిచేయబోతున్నారు.

గ్రామంలో ప్రాథమిక పాఠశాలవుంది; గ్రామస్థులనుండి రెండువేల రూపాయలు సేకరించి, దాన్ని గతసంవత్సరం ఆరవ తరగతితో అప్పర్‌ప్రయిమరీ పాఠశాల చేశారు, ఈ సంవత్సరం 7వ తరగతికి విస్తరిస్తున్నారు, స్కూలు భవన నిర్మాణానికి కృషి ప్రారంభించబోతున్నారు.

జిల్లావార్తలు

సర్రిపూట్లవాగు క్రింద ఏ. సి. నగర్, సంజీవరెడ్డినగర్, కొయ్యలపాడు, బసినేనిపల్లి గ్రామాలకు చెందిన 213 హరిజన గిరిజన పేదకుటుంబాలకు 426 ఎకరాలు ఇప్పించారు; ఇంకో 40 కుటుంబాలకు భూమి కల్పించుటకు ప్రయత్నిస్తున్నారు, కలెక్టరుగారు సమష్టి వ్యవసాయక్షేత్రానికి 18 వేలు, ఏ. సి. నగర్ కాలనీ రోడ్లకు 15 వేలు, సంజీవరెడ్డి కాలనీ స్కూలుకు 8 వేలు మంజూరు చేశారు; వాటి నిర్మాణంలో యువజనసంఘం పూర్తి బాధ్యత వహిస్తున్నది. రూరల్‌మహిళా మండలికి ప్రభుత్వం ఇచ్చిన రూ 250 లకు వంద రూపాయల ప్రజావిరాళాన్ని చేర్చి, కుట్టు మిషను కొని, స్త్రీలకు కుట్టులో శిక్షణ ఇప్పిస్తున్నది. తమ గ్రామానికి ప్రాథమిక ఆరోగ్యకేంద్రాన్ని తెప్పుకొనుటకు కృషిచేస్తున్నది. 7 తేదినుండి ఒక వయోజన విద్యాకేంద్రాన్ని నిర్వహిస్తున్నది.

ఇటువంటి గ్రామాభ్యుదయ, సంక్షేమ కార్యక్రమాలెన్నో యువజన సంఘం పూహాలో వున్నాయి. ఉద్దేశ్యము, సేవానక్తి, పట్టుదలతో పూహలు కార్యరూపం పొందడం అసాధ్యమేమీకాదు. ఏడుమాసాల్లో యింత కార్యక్రమాన్ని పూర్తిచేసిన బసినేనిపల్లి యువకులను అభినందిస్తున్నాము. ప్రతిగ్రామంలో యువజనసంఘం ఒకటి నెలకొనాలి; ఈ విధంగా పనిచేయాలి!

—కొరవ 10 వ పేజీలో

పౌరుల ప్రాథమికావసరాలు తీర్చడంలో విఫలమైన కావలి మునిసిపాలిటీ!

కావలి పట్టణంలో ఏవంకచేసినా రాత్రులపూట దీపాలు వెలగవు; వెలిగినా వెన్నెలదినాల్లో తప్ప చీకటి దినాల్లో వెలగవు. దొంగలబెడద అధికంగా వుంది అన్నమాటలు వినబడుతుంటాయి. అసలు దీపాలవెలుగు నోచుకోని మారుమూల సందులుకొన్ని లేకపోలేదు. కమీషనర్ గారిని అడిగితే ఆ తప్పంతా ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటువారిపై రుద్దుతారు, వారినడిగితే వీరిమీద నెడతారు. ఈ యిరుపోటీలలో దీపాలవెలుగు మాయమౌతున్నది.

వీధులు సక్రమంగా చిమ్మకపోవడంచేత పెంటకుప్పలతో, పిచ్చిచెట్లతో, మురికినీటికుంటలతో, అసహ్యం గొలుపుతుంటాయి. చెత్తకుండీలలోనిచెత్త వారాల తరబడి ఎత్తకపోవడంచేత దోమలకు నివాసాలై చుట్టుపక్కలవారికి నిద్రాభంగాన్ని, వివిధ వ్యాధులను కల్గిస్తున్నాయి. వాని నివారణకు అధికారుల ప్రమేయం, ఆలోచన కన్పడదు.

కూరగాయల మార్కెట్టు, బస్‌స్టాండు మొదలైన ప్రదేశాలను చిమ్మడంకాని, అచ్చట మురుగుదొడ్లను శుభ్రపరచడం గాని చేయకపోవడంచేత ఆ ప్రదేశాలు వరాహాలకు ఉనికిపట్టులై ఒకప్పుడు కూరగాయల అంగళ్ళమీదికి, ప్రయాణీకులమీదికి దాడిసాగిస్తుంటాయి. రైల్వే ఫీడరురోడ్డు, ఉదయగిరి బీలుకోడ్డు కలిసేచోట జనం రాకపోకలు ఎక్కువగా ఉంటాయి. ఆ ప్రదేశంలో ఎప్పుడూ మరికినీళ్ళు ప్రవహిస్తుంటాయి. అక్కడే బిచ్చగాళ్ళు చిపిరి గుడిసెలు కట్టుకొని వంటలుచేసుకొంటూ, పడుకొని పొర్లాడుతుంటారు. అది అపరిశుభ్రతకు నిలయం. దగ్గరే మున్సిపల్ ఆఫీసువుంది కాని వారికావిషయంపట్టదు. సైను చెడిపోయి అనుమానాలు దాటింది. దాని నోరుతెరిపించే యోగ్యత మున్సిపాల్టీ ఈనాటివరకు కలుగలేదు.

మున్సిపల్ ఎలిమెంటరీ స్కూళ్ళలో ముప్పాతిక అద్దెకొంపల్లో పెట్టబడి ఉన్నాయి. ఆ భవనాలు చాలావరకు శిథిలావస్థలో ఉన్నవే. కొన్ని స్కూళ్ళు చూస్తే పశువుల కొట్టాలు మేలు అనిపిస్తాయి. ఉదాహరణకు జనతాపేట స్కూలు చూడండి. పైన అచ్ఛాదనకాని, క్రింద గారకాని కన్పించదు. ప్రహరీ గోడ, ఆటస్థలం అనలేలేదు. ఫర్నిచరు అంతమాత్రమే. అక్కడ 120 మంది పిల్లలు, నలుగురైదుగురు టీచర్లు వున్నారు. పిల్లలు కూర్చోడానికే తావు లేనప్పుడు, చదువు ఎట్లా సాగుతుందో, వారి ఆరోగ్యం ఎట్లా రక్షింపబడుతుందో

—కొరవ 10 వ పేజీలో

నెల్లూరు తాలూకా కోడూరు వెంకనపాళెమున
వేంచేసియుండు

శ్రీ త్రిపురసుందరీసమేత నీలకంఠేశ్వర స్వామివారి బ్రహ్మోత్సవములు

కార్యక్రమములు

29-5-77 ఆదివారము - అంకురార్పణ

30-5-77 సోమవారము - ధ్వజారోహణ, పులివాహన ఉత్సవము

31-5-77 మంగళవారము - రావణసేవ, నాదస్వరకచేరి రాత్రి 9 గంటలకు తెనాలి వాస్తవ్యులు, ఆలిండియా రేడియో గాయకులు శ్రీ ముత్యాల వెంకటేశ్వరరావు భాగవతార్‌గారిచే హరికథాకాలక్షేపము

1-6-77 బుధవారం - నందిసేవ, సమారాధన. రాత్రి 10 గంటలకు తెనాలి వాస్తవ్యురాలు మధురగాయని శ్రీమతి బెజాడ నగరాజకుమారి భాగవతారిణిగారిచే "శ్రీకృష్ణరాయబారం" హరికథాకాలక్షేపము

2-6-77 గురువారం - కళ్యాణము, సమారాధన, ఏనుగ ఉత్సవం

3-6-77 శుక్రవారం - అలకలోపు

4-6-77 శనివారం - ఏకాంతసేవ.

భక్తులెల్లరు విచ్చేసి బ్రహ్మోత్సవములను విజయవంతంచేసి శ్రీ త్రిపురసుందరీ నీలకంఠేశ్వరస్వాములవారి కృపకు పాత్రులగుదురుగాక.

మూలంరెడ్డి వెంకటకృష్ణారెడ్డిగారి ధర్మపత్ని
మూలంరెడ్డి బాలసరస్వతమ్మ
వంశపారంపర్య ధర్మకర్త.

మాటకచేరి

★ మ్యూజియంకు స్థలదానం చెయ్యండి!
★ ట్రాఫిక్కు...టౌనుబస్సులు...వగైరా

అనగనగనగనగా ఒకరోజున్. పూర్వకాలపుభూతగృహాలు, ఈకాలపు సెంట్రల్ జైల్లూ, టార్చర్ సెల్లూ అన్నీ దాని మాదిర్నే ఉంటాయేమో తెలియదుకాని, అందులో గబ్బిలాలు ఎలుకలు వంటి కొక్కులు వగైరా జీవజాలంతోపాటు తరతరాల, యుగయుగాల, శతాబ్దాల, చరిత్రకందని కాలాల అపురూప అమూల్య శిల్ప సంపదకూడా మూల్గుతుండేది. సదరు భవనన్ను అప్పట్లో మనవాళ్ళు 'పునావస్తు ప్రదర్శనశాల' అని కాముల, ముద్దుగా మురిపెంగా పిల్చుకునేవాళ్ళు అది మన జి. వ. కార్యాలయావరణలో, మనఘనత వహించిన ప్రభువుల 'కళాపోసన' కొక చక్కని తార్కాణంగా కన్పట్టుతూ, 'హా రా' అనిపించవచేస్తుండేది. అందులో హెచ్చుతక్కువ నంబై శిల్పకళాఖండాలు బంధింపబడి ఉండేవి. వాటిని ఒక్కట్టొంటి తరలించి పుణ్యం కట్టుకోండి మహాప్రభో అని మొత్తొంట్లు నెత్తిన నోరుపెట్టుకొని, చెవినిల్లుకట్టుకొని పోరుపెట్టగా పెట్టగా, కడావటికి వాటిలో నిజంగానే ఏదో గొప్పతనంవుంది గామాలనే అనుమానం రవ్వంత కల్గినవారై, వాటికి విముక్తి కల్గించదలచినవారై ఒకానొక మంత్రి పుంగవుడు నెల్లూరు వేంచేసిన శుభసందర్భమును పురస్కరించుకొనినవారై సదరు మ్యూజియం అనబడే డంజన్ లోంచి రెండో మూడో శిల్పాలను బయటికి లాగించి, వాటిలో ఒకదాన్నిమాత్రం జి. వ. నందనోద్యానవనం అనబడే గార్డనబడే ప్రదేశంలో పాతిపెట్టించారు. తర్వాత మంత్రిగారు రావడం, హర్షధ్వానాల మధ్య ఆ బొమ్మమీది తెర తొలగించడం, దానిముందు బారుగా నిల్చుకొని ఫోటోలు దిగడం వగైరా తంతు యావత్తూ సజావుగా సాగిపోయింది.

తర్వాత్తర్వాత ఏమయిందో ఏమి కాలేదో మనకైతే తెలియదుగాని, పునావస్తు ప్రదర్శనశాలగా చెప్పబడ్డుండిన ఆ చీకటికొట్టుమాత్రం అయిపులేకుండా పోయింది. గార్డెన్లోకి ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయబడిన మూడురెండు శిల్పాలుతప్ప, మిగతవన్నీ అక్కడ్నే-అవందులు దొర్లాడే, కుక్కలు పొర్లాడే గలీజుగుటలోనే-బిల్లా పల్లా పడి దిక్కూదివాణం లేకుండా చాలా కాలం ఉండినాయి.

"గోపి"

అట్లా ఉండగా కొంతకాలానికి-అనగా 1974 నవంబరు నాటికి-పునావస్తు పరిశోధన శాఖవారు నెల్లూరు, ప్రకాశంజిల్లాలకు కలిపి ఒకప్రాంతీయ కార్యాలయాన్ని ఏర్పాటుచేసి, దాన్ని నెల్లూరులో నెలకొల్పారు. అసిస్టెంట్ డైరెక్టరు హోదాగల్గిన ఒక అధికారి, ఆయనక్రింద పరారీ ఆర్కియాలజిస్టు వగైరాలతో ఆఫీసు ఏర్పడింది. వారు కేవలం వ్యక్తిరిత్యానేకాకుండా

—కొరవ 12వ పేజీలో

బుచ్చిరెడ్డిపాళెం గ్రామపంచాయతి కార్యాలయము

టెండరు మరియు వేలము నోటీసు

నెల్లూరుజిల్లా, బుచ్చిరెడ్డిపాళెం గ్రామపంచాయతి కార్యనిర్వహణాధికారిచేగాని లేక వారి అనుమతిపొందినవారిచేగాని, యీ దిగువ ఉదహరించబడిన 1977-78 సంవత్సరమునకు ఆఫీసుకు కావలసిన సామానులు సప్లయిచేయుటకు టెండర్లు 7-6-77 తేది సాయంకాలం 4 గంటలలోగా కోరబడుచున్నవి. అదే రోజున పంచాయతీ ఆఫీసులో హాజరైన టెండరుదార్ల సమక్షమున సాయంకాలము 4-30 గం. తెరువబడును. ఇతరవివరములు ఆఫీసు పనిచేయువేళలలో తెలుసుకొనవచ్చును.

వ. నెం.	వివరము	చెల్లించవలసిన ధరావత్తు
	I టెండర్లు	
1.	1977-78 సంవత్సరమునకు లైటింగు విడిభాగములు సప్లయిచేయు	రూ. 50 లు
2.	1977-78 సంవత్సరమునకు సురక్షిత మంచినీటి సరఫరా పథకమునకు మరియు బోరింగు విడిభాగములు సప్లయిచేయుట	రూ. 50 లు
3.	1977-78 సంవత్సరమునకు స్టేషనరీ సామానులు సప్లయిచేయుట	రూ. 50 లు
4.	1977-78 సంవత్సరమునకు బ్లీచింగ్‌పౌడరు, ఫినాయిల్, సున్నము వగైరాలు సప్లయిచేయుట	రూ. 25 లు
5.	పంచాయితీకి ఒక తెలుగు టైపురైటరు సప్లయిచేయుట	రూ. 50 లు
6.	రక్షిత మంచినీటి సరఫరా పథకము మోటరుకు రెండుపంపులు సప్లయిచేయుట మరియు సదరు స్కీముకు సంబంధించి ఇతరవస్తువులు సప్లయిచేయుట.	
	II వేలములు	
7.	పంచాయితీ తాలూకు ఎరువుల వేలములు 9-6-77 తేది మధ్యాహ్నము 3 గంటలనుండి జరుపబడును.	రూ. 100 లు

వి. కృష్ణయ్య
కార్యనిర్వహణాధికారి.

నెల్లూరు కబుర్లు

విహంగ్మకుడు

ముఖ్యమంత్రి

ముఖ్యమంత్రి శ్రీ వెంగళరావు నెల్లూరు వస్తున్నారు. ఆయన కార్యక్రమం జూన్ 6, 7; లేక 7, 8 — అనేది ఇంకా ఖరారు కావలసి ఉంది. ధృవీకరణకోసం ఎదురు చూస్తున్నారు. అన్ని కాలాగాలవాళ్ళు మాకు మాకు అంటూ ఆయన కార్యక్రమంకోసం ఎగబడుతున్నట్లున్నారు; తిరుపతి సందర్శనంతో కృష్ణపట్నం, హైదరాబాదుకు కూడా వెళ్ళగలిగినట్లున్నారు.

తేదీలు ఏవైనా ప్రధానమైన అంశాలు: చక్కెర ఫ్యాక్టరీ, వెంకటేశ్వర కళాకేంద్రం శంకుస్థాపన; నెల్లూరు ఎల్.ఎం.బి. వారి మూడు లక్షల రూపాయల నూతన భవనం, ఎల్. ఎం. బి. ప్రాంతీయ కార్యాలయం కావుకం చేస్తున్న మందిరభవనం, ఆర్. టి. సి. బస్టాండు ప్రారంభోత్సవాలు; జిల్లా గ్రంథాలయ సంస్థలో సి.ఆర్. రెడ్డి చిత్రపటావిష్కరణ; సమష్టి వ్యవసాయ క్షేత్రాల సందర్శనం — ఇవీ తాత్కాలికంగా నిర్ణయమైన కార్యక్రమాలలో కొన్ని. ఏవీ మరెన్నో రేటపోతాయో!

చిన్మయ : వాయిదా

స్వామి చిన్మయానంద రాక వాయిదా పడింది. ఆయన రష్యా వెళ్తున్నారట. అందువల్ల జూన్ 8 తేదీ నుంచి 17 దాకా టౌన్‌హాల్లో జరగవలసిన గీతాజ్ఞాన యజ్ఞాన్ని వాయిదా వేయవలసివచ్చిందట; తిరిగి ఆగస్టు 10 తేదీనుంచి 19 దాకాల పునఃప్రారంభం చిన్మయ మిషన్ వారు తెలియ చేస్తున్నారు.

స్వాములీలనుకూడా ఆహ్వానిస్తుందా రష్యా!

కమీషనర్ బదలీ

నెల్లూరు మున్సిపల్ కమీషనరు, స్పెషల్ ఆఫీసరు శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు ప్రమోషన్‌లో గుంటూరుకు బదలీ అయ్యారు. వారు నెల్లూరుకు వచ్చి వతొమ్మిది రోజులు తక్కువ మూడు సంవత్సరాలు. నాగేశ్వరరావు స్థానంలో విజయనగరంనుండి శ్రీ బి. పెదరావు నియమింపబడ్డారు. ఇంకా వీరు పోలేదు; వారు రాలేదు.

నాగేశ్వరరావుగారి మూడేళ్ళ పాలన సమర్థవంతంగా, అభివృద్ధి దాయకంగా, చైతన్యవంతంగా వుంది. వెంకటగిరిలో పక ప్రలోభాలకు లొంగకుండా నిజాయితీగా పనిచేశారు. మున్సిపాలిటీ ఆదాయాన్ని పెంచారు; మూడేళ్ళకితం 80 లక్షలుండిన బడ్జెటు ఈనాడు 1 కోటి 50 లక్షలు పెరిగింది. 78 శాతం వుండిన పన్నుల వసూలు 98 శాతానికి పెరిగింది. ఐనప్పటికీ పాపులారిటీని పెంచలేదు. నాగేశ్వరరావుగారు పాపులారిటీ కంటే పట్టణాభివృద్ధే ప్రధానమనుకున్నారు. ప్రశంసనీయమైన విషయమిది.

ఐదు లక్షల జనాభాకి వస్తే నాగేశ్వరరావుగారి ముద్ర టవునులో ప్రతి అడుగునా కనపడుతుంది. ప్రధానమైన రోడ్లన్నీ బాగుచేశారు; డ్రైనేజి బ్రహ్మాండమనే చెప్పాలి; పెన్నా వర్షాకాలమున త్రాగునీటి ఇబ్బందులను తీర్చాడు; ఎన్నో కొత్తప్రాంతాలకు నీటి సౌకర్యాన్ని విస్తరింపచేశాడు; పదిహేను మురికివాడలకు సకలసౌకర్యాలూ సమకూర్చాడు; పెద్దపెద్ద షాపింగ్ సెంటర్లు నిర్మించాడు, వాటి విస్తరణకు పునాదులు వేశాడు; టవును ఆక్రమణలను తొలగించి, పాతలకూరరోడ్డు కాలనీల్లో సరైన వసతి కల్పించి, పెన్నానీరు వారికి సఫరా కావడానికి ఏర్పాట్లు పూర్తి చేశాడు … ఈ విధంగా బహుముఖంగా, అతికాలంలో ఎంతో అభివృద్ధి సాధించాడు; మార్పును చూపించాడు.

జరగవలసిన పనులున్నాయి. జరిగిన వాటికంటే అవేఎక్కువ. సందులు, గొందులు అన్ని విధాల అధ్వాన్నంగా వున్నాయి. మరి పారిశుద్ధ్యం లోపించి వుంది. ఒక్కవ్యక్తి మూడేళ్ళలో ఎంత చేయగలుగుతాడు? ఇంజనీరింగు, ఆరోగ్యశాఖలుకూడా దేవునకువనంలో పనిచేసి వుంటే, అభివృద్ధి యింకా ఎక్కువగా కనపడివుండేది. ఏమైనా జరిగింది తక్కువ కాదు.

మద్రాసు బస్టాండువద్ద షాపింగ్ సెంటరు

మద్రాసు బస్టాండు ఎదురుగా, ఎందుకూ పనికిరాకుండా గలీజుగా ఉండిన స్థలంలో మున్సిపాలిటీవారు కట్టించిన షాపింగ్ సెంటరుకు మన మంత్రి శ్రీ ఆనం వెంకటరెడ్డి 26 తేది రిబ్బను కత్తిరించారు. ఒక గ్యాలరీ, 18 అంగడి గదులూ ఉన్న ఆ భవన నిర్మాణానికి 6 లక్షలా 50 వేలు అయిందట!

దీంతో టౌనులో మున్సిపాలిటీవారి షాపింగ్‌సెంటర్లు నాలుగయ్యాయి. త్వరలో సుబేదారుపేటలో పూర్ణా ఫ్యాక్టరీ ఎదుట 2½ లక్షలతో మరొక షాపింగ్‌సెంటరు, లక్షా 80 వేలతో వెంగళరావు బిల్డింగ్సు మొదటి అంతస్తు, ఎ. సి. బొమ్మ వద్ద షాపింగ్‌సెంటరు విస్తరణ వగైరా చెయ్యబోతున్నామని; ఇవన్నీ ఆరునెల్లలో పూర్తి అవుతాయని కమీషనర్ శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు సభలో చెప్పారు.

ఫత్తేఖాన్‌పేటలో పబ్లిక్‌పాయిఖానాగా ఉపయోగిస్తుండిన స్థలంలో, 35 వేలు వెచ్చించి నిర్మించిన రెండుషెడ్ల కూరగాయలమార్కెట్టునుకూడా మంత్రి శ్రీ వెంకటరెడ్డి ప్రారంభించారు. చిన్నబజారులోని ఎ. సి. కూరగాయలమార్కెట్టు రద్దీతగ్గించడానికి దీన్ని ఏర్పాటుచేశారు; ఇంకా రామమూర్తినగర్లో ఒకటి, చెంచురామానాయుడు బిల్డింగ్సువద్ద మరొకటి కట్టించబోతున్నామని నాగేశ్వరరావు తెలియచేశారు.

సభను కలెక్టరు శ్రీ సి. అర్జునరావు అధ్యక్షించింది. ఆ భవనానికి టంగుటూరు ప్రకాశంపంతులుగారి పేరు పెట్టాల్సిందిగా సూచించారు. ఆ సూచన్ను నాగేశ్వరరావు అక్కడికక్కడే అంగీకరించారు.

వెంకటరెడ్డిగారు నాగేశ్వరరావుకు వీడ్కోలు అభినందనలు చెప్పారు. పన్నులు ఎక్కువవేసినా, టౌన్లో ఇన్నాటి మంది పన్ను చెయ్యడంకోసమే వేశారని, బాడుగ కిచ్చిన ఇళ్ళమీదనే ఎక్కువగా పన్నువేశారని మంత్రి సమర్థించారు. టౌనులో ఒక హోల్‌సేల్ మార్కెట్టు వుండాలని, కొండాయపాలెంకు తరలించబడ్డారి బస్సు వగైరా సౌకర్యాలు కల్పించాలని సూచించారు.

షాపింగ్ సెంటరు బాగుంది. కానీ 6½ లక్షలయిందంటే 'అబ్బా' అనిపిస్తుంది. పునాదికే లక్షయిందని కమీషనరు సర్ది చెప్పినా ఆభవనానికి 5½ లక్షలా?

డాక్టరేటు

కందుకూరియుడు శ్రీ రేవూరి అనంతపద్మనాభరావు కందుకూరి రుద్రకవి సాహిత్యం మీద చేసిన పరిశోధనకు ఎస్. వి. యూనివర్సిటీ పి హెచ్. డి. యిచ్చింది. పద్మనాభరావు యిప్పుడు కడప రేడియో కేంద్రంలో ప్రోగ్రామ్ ఎగ్జిక్యూటివ్‌గా ఉన్నారు. ఆయనకు మా అభినందనలు.

రామాయణ ప్రశస్తి

31 తేది — మంగళవారం — టౌనుహాల్లో వర్ధమాన సమాజం వారి రామాయణ ప్రశస్తి జరుగుతుంది. నెల్లూరీయుడు, ప్రస్తుతం ఢిల్లీలో యూనియన్ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమీషన్లో స్పెషలాఫీసరు డాక్టర్ బెజవాడ గోపాలరెడ్డి … పాపులూరిపాండురంగారావు ప్రసంగిస్తారు, శ్రీ దుగ్గిరెడ్డి వెంకటరమణయ్య సన్మానం స్వీకరిస్తారు.

గూడూరు రైల్వేచోరీ

గూడూరు కుమ్మరివీధిలో, కపిలి సుబ్బులు అనే అతని యింటి అవరణలో 20వేల రూపాయల ఖరీదు చేసే రైల్వే సామానులు దొరికాయట. ఇనుప సీసంగు, వ్యాగను సామాన్లట. ఆ ఖాళీ ప్రదేశంలోను, 40 అడుగుల లోతువున్న బావిలోనూ పూడ్చబడివుండినాయట. 23 తేది నుంచి తోడితీస్తుంటే ఇంకా బయట పడ్తూనే వున్నాయట.

ఆ కపిలి సుబ్బులుని అరెస్టుచేసి, దర్యాప్తుజరుపుతున్నారు.

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు పుట్టి		890-00
ఐ. ఆర్. 20		850-00
దొంగనంబర్లు		800-00
వేరుశనగ	10 కె. జి.	30-00

★

ప్రేమించి పెళ్లిచేసుకున్నారు—ఆత్మహత్యకు పాల్పడ్డారు!

— కావలి ప్రేమికుల విషాద గాథ

ప్రేమించి పెళ్ళిచేసుకున్నారు. కానీ ఎదిరించి నిలవలేక ఆత్మహత్యకు పాల్పడ్డారు. ఐతే అందులోనూ దారుణంగా విఫలులై బ్రతుకులో చిచ్చుపెట్టుకొన్నారు — ఇది ఒక ఎం. కామ్ విద్యార్థి విషాద గాథ, హృదయవిదారక గాథ!

అతనిపేరు కట్టగుంట అశోక్‌కుమార్; వయస్సు 25. స్వగ్రామం వవ్వేరు; పొదలకూరు… కమ్మ. తుమ్మలపెంట పోస్టుగ్రాడ్యుయేట్ కాలేజిలో ఎం. కామ్ చదువుతూ, కావలిలో అప్పల అగ్రహారంలో ఒక యింటి మిద్దె మీద గదిలో బాడుగకు ఉంటున్నాడు. కింద ప్రభుత్వాసుపత్రి డాక్టరమ్మ కాపురం ఉంటుండేది. ఆమె యింట్లో సునీత అనే ఇరవైయేళ్ళ యువతి వంటమనిషిగా ఉండేది. ఆమెది విశ్వబ్రాహ్మణుల కులమట. మిద్దెమీది అబ్బాయికి క్రింది అమ్మాయికి ప్రేమ కుదిరింది. కొన్నాళ్ళకది ముదిరింది; పెళ్ళిదాకా దారితీసింది.

పదిరోజులక్రితం ఇద్దరూ రహస్యంగా పెళ్ళిచేసుకున్నారు. అవంగతి అబ్బాయి బంధువులకు తెలిసి, పెళ్ళిని సమ్మతించలేదట. అంతటితో అశోక్‌కుమార్ నిరాశచెందాడు; నిస్పృహపాలయ్యాడు; జీవితంమీద విరక్తిచెందాడు. ఇద్దరూ ఇక బ్రతకడం వృథా అనుకొన్నట్టున్నారు.

మొన్న 24 తేది నూతన వధూవరులిద్దరూ తమ జీవితాలనంతం చేసుకోవాలనుకొని, రైల్వేలైనుమీదకెళ్ళారట. కావలి స్టేషనుకు దక్షిణంగా దాదాపు ఐదు ఫర్లాంగుల దూరంలో ఒక గూడ్సురైలు క్రింద పడి ఆత్మహత్య చేసుకోబోయారు.

కానీ అది జరగలేదు. ఇద్దరూ బలమైన గాయాలతో హాస్పిటల్‌పాలయ్యారు. అమ్మాయికి కుడిచెయ్యి, ఎడమకాలు పూర్తిగా తెగిపోయాయి. అబ్బాయికి కడ్డీ పూసవిరిగి, రెండుకాళ్ళూ పనికిరాకుండా పోయాయి. కావలి ఆస్పత్రిలో చికిత్స తన ఆత్మహత్యా ప్రయత్నానికెవరూ బాధ్యులుకారని, స్వయంనిర్ణయమేనని వాఙ్మూలమిచ్చాడట. తర్వాత వాళ్ళను నెల్లూరు పెద్దాస్పత్రికి తరలించారు. ఇద్దరికీ ప్రాణాపాయమేమీలేదు; కానీ ఇద్దరూ పాపం అవిటివాళ్ళయిపోయారు.

ప్రేమించి కులాంతర వివాహాలు చేసుకొన్నవారు ధైర్యంగా నిలబడాలి; ఎటువంటి పరిస్థితినయినా ఎదుర్కొనగల్గాలి. అంతటి గుండెనిబ్బరం, ఆత్మస్థైర్యం వున్నవాళ్ళే ప్రేమించి పెళ్ళిచేసుకోడానికి అర్హులు. అట్లా నిలబడలేనివాళ్ళు ప్రేమించడం ఎందుకు? పెద్దలనుకాదని పెళ్ళిళ్ళు చేసుకోవడమెందుకు?

పెద్దవాళ్ళ బుద్ధుల్లోకూడా మార్పు రావాలి. ఇంకా కులాలేమిటి? మతాలేమిటి?

★

PHILIPS

ఫిలిప్స్

మీరు నమ్మే నాణ్యత

ఫిలిప్స్ రేడియోలు, ట్రాన్సిస్టర్ల
లైటింగ్ ఎక్విప్‌మెంటులకు

సాయినాథన్ & కంపెని

నెల్లూరు - ఫోన్ : 78

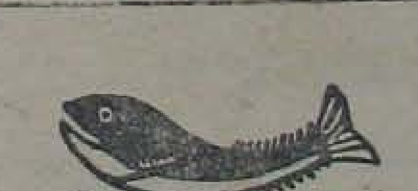

చేపమందు- ఉబ్బస నివారిణి

★

హైదరాబాదు చేపమందు వల్ల ఉబ్బస రోగులకు మృగశిరకార్తె ప్రవేశము అనగా, 7-6-77 తేది మంగళవారం 8-6-77 తేది బుధవారం రెండురోజులు మాత్రము "ఎవరెస్టు లాడ్జి" నందు చేపమందు యివ్వబడును. చేపనోటిలో మందుపెట్టి మ్రింగించు మందు అదనముగా ఒక నెల మందు కూడా వెల : రూ 10-00 లు. మాత్రము.

మందు దొరకు స్థలము—
ఎవరెస్టు లాడ్జి
ఫోన్ నెంబరు : 1754
సుబేదారుపేట
నెల్లూరు.

From Address—
Dr S. J- Rahamthumia
Regd. No 14389
Asthma Specailist
Sree Ramula Peta (St.)
PRODDUTUR (PO)
Cuddapah (Dt.)

జనవాణి

(8వ పేజీ తరువాయి)

చెన్నూరు పోతున్నాయి; ఎల్లాయపాళెం ప్రజలు అసౌకర్యంగా ఉంది. ఈ విషయాన్నే 9 తేదిన ఆర్. టి. సి. కు ఒక వినతిపత్రంలో తెలియజేశాము. తర్వాత మా గ్రామస్తులు డిపో ఇన్‌స్పెక్టర్ను కలుసుకొని, రెండుబస్సులూ ఎల్లాయపాళెంకు వచ్చేట్లు చెయ్యమని కోరారు. ఆయన అంగీకరించారు. కానీ ఫలితం శూన్యం. ఈలోగా అలస్పురియైన 'ఎల్లాయపాళెం' పేరుసుకూడా తుడిపేశారు. బస్సు యజమానుల ఈ నిర్లక్ష్యం అధికారులు చూడటంలేదా?

తిరునాళ్ల సందర్భంగా రూట్‌బస్సులను తిరునాళ్ళ స్పెషల్‌గా వేస్తుంటారు. పెంచలకోనలోగానీ, జొన్నవాడలోగానీ, గండవరంలోగానీ - ఎక్కడ తిరునాళ్ళుజరిగినా బస్సులు ఎల్లాయపాళెం లోకిరావు. పెంచలకోనలో తిరునాళ్ళు జరిగితే ఎల్లాయపాళెం గ్రామస్తులు ఇబ్బంది పడాల్నా? ప్రయాణీకులు బస్టాండుకు వస్తారు; స్టాండులో బస్సులేమో వుంటాయి. 'బస్సు ఊరికిపోదు, పెంచలకోనకు పోతుంది; ఎక్కొద్దు' అంటారు కండక్టర్. ప్రయాణీకులేమి చెయ్యాలో అర్థంకాదు. ముఖ్యంగా స్త్రీలు పిల్లల్ని ఎత్తుకొని, సామాను తీసుకొని బస్టాండుకువచ్చి బస్సేమో ఊరికిపోదంటే వాళ్ల గతేమిటి? తిరునాళ్ళకు స్పెషల్ బస్సులు వెయ్యాలంటే స్పెషల్ బస్సులే వెయ్యాలి కానీ, రూట్ బస్సులనువేసి మామూలు ప్రయాణీకులను ఇబ్బందిపెట్టడమేమిటి?

బస్సులసంఖ్య తక్కువ కావడంవల్ల ప్రతిబస్సు ఓవర్ లోడ్ అవుతూంది. ప్రయాణీకుల సౌకర్యం కోసం బస్సుల సంఖ్య పెంచరు ఇదొక లాలాచీ వ్యవహారం. ఐతే అప్పుడప్పుడూ అధికారులు హఠాత్తుగా తనిఖీచేస్తారు. అది ఎందుకోసమో మనకన్నా బస్సు యజమానులకే బాగాతెలుసు. ఆరోజంతా బస్సులు ఓవర్ లోడ్ చేయరు. ప్రయాణీకులు ఇబ్బంది పడ్తారు. కడకు ఈ తనిఖీ ప్రహసనంవల్ల ప్రజలకే ఇబ్బంది కల్గుతూంది. ఓవర్‌లోడ్ కేసురాసిన రూటుమీద వెంటనే వేరేబస్సు నడపాలి. కానీ అట్లా జరగడంలేదు. అధికారులు ఓవర్‌లోడ్ రాసినట్లే వుంటుంది; మర్నాడు యథాప్రకారం ఓవర్ లోడ్‌తో ఆ బస్సులే నడుస్తుంటాయి. అదొక లాలాచీ.

ఇన్ని అవకతవకలతో నడుస్తున్న ఆర్. టి. సి. నినాదం–"ప్రజాసేవే మా లక్ష్యం"!

ఎల్లాయపాళెం —జి. బాలకృష్ణారెడ్డి

★

మాటకచేరి

(12వ పేజీ తరువాయి)

ఇంకొక చిక్కేమిటంటే, ఎప్పుడో ఓబయకాలనాటి ఇరుకురోడ్లు. ఎదురెదురుగా రెండులారీలువస్తే ఒకటి ప్రక్కన ఒదగందే ఇంకొకటి వెళ్ళలేనట్లున్నాయి రోడ్లు. రోడ్డు మార్జిన్ దిగడానికి లారీలకు బస్సులకు ఏమిటి, కడకు సైకిళ్ళకు రిక్షాలకుకూడా సగందక్కపోయె! మరి ప్రమాదాలు జరుగుతాయంటే జరగవా? కనీసం టౌన్లో అయినా రోడ్లు కాస్త విశాలం చేయించవచ్చుకదా? చేయిస్తే ఈ దుమ్ముగిమ్ముకూడా కొంత తగ్గుతుందికదా?

కొంతకాలంక్రితం లారీలు వగైరా భారీ వాహనాలను పగటివేళల్లో టౌన్లోకిరానివ్వకుండా మళ్లేస్తుండినారు. కానీ ఇప్పుడెందువల్లనో ఆరూలు పాటించడంలేదు.

ఏమైనా ట్రాఫిక్ కంట్రోల్నుగూర్చి అధికారులు శ్రద్ధతీసుకొని, నగరాల్లో మాదిరి 'సిగ్నల్ ట్రాఫిక్కు', లేక మరే దైనా సౌకర్యమో కల్పించవలసిన దశకు నెల్లూరు చేరుకుంది.

ఇక టౌనుబస్సులున్నాయి, వాటి ఖర్మం ఎవరు ఎవరు నిందించాల్సో తెలియడం లేదు. వాటికి స్పీడ్ లిమిట్లులేదు; లోడ్ లిమిట్లులేదు. అదీ అటుంచి టి-సెంటర్ టౌన్‌బస్సులు టౌనుకటికి అందుబాటుకాకపోవడం మరీ దారుణంగా వుంది. ఉదాహరణకు–రామలింగాపురం, రామమూర్తి నగర్, హరనాథపురం, వెంకట్రామాపురం, బాలాజీనగర్ వగైరా ప్రాంతాలకు వెళ్లే టౌన్‌బస్సులేదు. అట్లాగే రంగనాయకులపేటగానీ, సంతపేట మూలపేట, పత్తేఖాన్‌పేట అంతర్భాగాలకు గానీ ఏ టౌన్‌బస్సూ వెళ్ళడంలేదు. హాస్పటల్ దాకా వెళ్తాయి కానీ అవతల యింకెక్కడో టౌనుందికదా? పోస్టల్, రెవిన్యూ కాలనీలనుండి ఆఫీసులకు వచ్చిపోయేవాళ్ళు జాస్తిగా ఉన్నారు. అక్కడికి టౌన్‌బస్సులు పోవు. ఇండస్ట్రియలెస్టేట్‌దాకా వెళ్ళాల్సినవి అస్పత్రినుంచే తిరుక్కొంటున్నాయి.

మొత్తమ్మీద టౌన్‌బస్సులనుసమూలంగా సంస్కరించాల్సిన అవసరం చాలా వుంది.

★

మేము–మీరు

(3వ పేజీ తరువాయి)

తిక్కన ప్రస్తావనే లేకపోవడం కొరతగా వుంది. నాగాశేంద్రంగా ఒకనాటి నెల్లూరు జిల్లా ప్రాశస్త్యాన్నిగూర్చి శ్రీ మలిరెడ్డి పట్టాభిరామరెడ్డి, కలెక్టరు స్టోన్‌హౌసుదొర పరిపాలన, స్టోన్‌హౌస్‌పేటలోని కోనేరు వగైరాలనుగూర్చి శ్రీ గోపాలస్వామి, వావిళ్లసంస్థ పుట్టుపూర్వోత్తరాలనుగూర్చి శ్రీ మరుపూరు కోదండరామరెడ్డి చక్కగా వివరించారు.

సి గళిసంధిక వరిసె ప్రతి ఉగాదికి ప్రత్యేకసంచికలు వెయ్యాలని, అవి తాత్కాలికానందాన్నిచ్చేదిగాకాక, శాశ్వతమైన విజ్ఞానాన్నిచ్చేదిగా వుండాలని ఆశిస్తున్నాను.

— పి. ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరరావు

కావలి

★

పి సి సి లో మార్పు

(మొదటిపేజీతరువాయి)

కాంగ్రెసువారుమాత్రం తమవాళ్ళను కూడగట్టుకుంటున్నారుగాని స్థానికంగా వున్న ముఠాలు ఒత్తిళ్ళ–ఇన్నాళ్ళూ తాము పెంచినవే–నుంచి ఎట్లా బయటపడతారో అర్థంకాలేదు. జనతా బలపడుతుందేమోనని ముఠా రాజకీయాలలోనిక్కచ్చి అయిన భావాన్ని ప్రకటించకపోతే బంగారంలాంటి అవకాశం పోగొట్టుకున్నవాళ్ళవుతారు ★

జ్యోతిషం

శ్రీ లలితాంబికాయైనమః

మీ భవిష్యత్ ఉజ్జ్వల ప్రకాశమునకు అనుభవ గృహవాస్తు, హస్తసాముద్రిక, యోగశాస్త్రములలో తెలియచేయబడును. టైమ్ పుట్టిన దినము (డేట్ ఆఫ్ బర్త్) గృహనిర్మాణ, క్రయవిక్రయ విషయములందు వాస్తుబలమో యివ్వబడును. భూత ప్రేత పిశాచ మునీశ్వర వినాయకాది సకల గ్రహబాధలు అష్టకల్కల గాయత్రి మంత్ర ప్రకాశమువలన సకాలములో వివాహము కాని వధూవరులకు మంత్రీకరణతో వివాహము అగునట్లు ఏర్పాటు చేయబడును. పేనలకు వురితము. మావద్ద యుపిద్రసావ జనత దివ్య ఔషధము కలదు.

టైమ్ 8 నుండి 12 వరకు

సా. 3-30 నుండి 5-30 వరకు

ఏ. యం. శర్మ

(శ్రీశైలం)

శ్రీ రాజరాజేశ్వరి దేవస్థానం వెనుక పెద్దాసుపత్రి దక్షిణం గోడప్రక్క రూప్పవాలిట్ నామాలమిద్దె

దర్గామిట్ట – నెల్లూరు

ఖాళీస్థలం విక్రయం

నెల్లూరు దర్గామిట్ట ఇంటుకామెండరు వద్ద ఎదురుగా టి. ఎస్. టి. రోడ్డు నానుకొనివున్న ఖాళీస్థలం షుమారు 500 అంకణములు. సినిమాహాలు లాడ్జింగు వగైరాలకు వుపయోగకరమైనది. విక్రయమునకు సిద్ధముగా వున్నది. వలయువారు యీ క్రింది వారితో సంప్రదించవలసినది.

కె వి. సుబ్బారెడ్డి.

ఫోను : 664

వి. దశరథరామయ్య

ఫోను : 978

నెల్లూరు డి. ము. కోర్టులో

E. P. No. 167 of 76

O. S. No. 525 of 75

కొండపల్లి గోపాలయ్య డి. హో (వాది)

Vs

చిత్తూరు కాంతమ్మ –జెడి (ప్రతివాది)

ఈ నెంబరు డిక్రీదారిగాను ఈ క్రింది షెడ్యూలు దాలకా ప్రతివాది తాలూకు స్థిరాస్థిని కోర్టువారివలన 27-6-77 తేదీ బహిరంగముగా వేలం వేయబడును.

—షెడ్యూలు—

నెల్లూరు రి. డి. యిలాకా, నెల్లూరు టవున్, తడికెలబజారు, ఉస్మాన్‌సాహెబుపేటలో ప్రతివాదికి హక్కుగల స్థిరాస్థి వివరం– వార్డు నెం 4 డోర్ నెంబరు 70/బి-1, అసెస్మెంటు నెం 2854 రు తడికెలబజారులోవున్న మిల్లుకు హద్దులు– [తూ] పొమ్మలపాటి శ్రీనివాసులు యిల్లు [ద] కామిశెట్టి ఆదిశేషయ్య రైసుమిల్లుకు పోవురోడ్డు [ప] కామిశెట్టి ఆదిశేషయ్య యిల్లు [ఉ] పెద్దికుర్రోడ్డు- యీ హద్దుల లోని ఆయిలుమిల్లు 35 అంకణములు ఖాళీస్థలంలో 20 అంకణములు మిద్దెకట్టుబడి 10 అంకణములు రేకులషెడ్డు 5 అంకణములు ఖాళీస్థలంగల మిల్లు మిల్లులో వుండు 1) 40 హెచ్. పి కిర్లోస్కర్ మోటార్, 2) 15 హెచ్. పి. మోటార్, 3) 40 హెచ్ పి. కిలోబర్స్ స్టార్టర్, 4) ఎక్స్‌పెల్లర్, 5) ఫిల్టర్ 6) డి–ర్టికేటర్:

షరా : యీఆస్తిమీద 27-8-72 తేదిన రు 12000 లకు శిఖాకొల్లు సత్యనారాయణ గారికి ప్రతివాది నెల 1-కి రు 100-కి రు 1-75 లు లెఖను వడ్డీతో సంతకం అంతుకట్టుప్రకారం రిజిష్టరు చూపుడు అడుమానపత్రం వ్రాయించి ఇచ్చివున్నది. సదరు అడుమానంబాకీ యివ్వటివరకు షుమారు రు 20,000 లు నిల్వబాకీవున్నది

డి. హో. ల వ్యాల్యు : రు 20,000

లోగా డి హో. ల వ్యాల్యు: రు 50,000

లోగా అమీనా వ్యాల్యు : రు 60,000

—టి. వి. సుబ్రహ్మణ్యంగారు

వాది అడ్వకేటు

చేపమందు

తే 7-6-77 ది మృగశిరకార్తె ప్రవేశమున సూర్యోదయం నుండి సూర్యాస్తమయం లోగా ఉబ్బసము, మరియు సమస్త దగ్గులకు చేవలోగాని, బెల్లంలోగాని మందుకూర్చి యివ్వబడును.

ఔషధము ఖరీదు : రూ 5–50

ఇట్లు,

డా. యస్. బాబూరావు

సంతపేట – నెల్లూరు

హైబ్రిడ్ సజ్జ

విత్తనములు

నంది అగ్రో సర్వీస్ కంపెనీ (కర్ణాటక) వారి ఈ క్రింద సర్టిఫై చేయబడిన మేలురకపు హైబ్రిడ్ సజ్జ విత్తనములు మావద్ద లభించును.

N. H. B – 3	ఎన్. హెచ్. బి – 3
N. H. B – 4	ఎన్. హెచ్. బి – 4
N. H. B – 5	ఎన్. హెచ్. బి – 5
B. J. – 104	బి. జె. – 104
P. H. B – 10	పి. హెచ్. బి. – 10
P. H. B – 14	పి. హెచ్. బి. – 14

హైబ్రిడ్ మొక్కజొన్న, పూర్ణరాసి, తెగుళ్ళ మందులు. స్ప్రేయర్లు

కూడా మావద్ద లభ్యమగును.

విత్తనముల మొలక గ్యారంటీ!

బారకాసు నెల్లూరు ఫోను : 556

రైతుడిపో

(రిజిష్టర్డు)

ట్రంకురోడ్డు క్రైంపోలీస్‌స్టేషన్ ఎదుట ఫోను : 1556

లియో ఫైనాన్స్ అండ్ చిట్ ఫండ్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

(రిజిష్టర్డు ఆఫీసు : మద్రాసు-14)

బ్రాంచి : 19 సి. ట్రంకురోడ్డు – నెల్లూరు-524001.

ముఖ్య ప్రకటన

చందాలు గుర్తు కార్డు తీసుకొని, అధికారం పొందిన మా కంపెనీ సిబ్బందికి మాత్రమే చెల్లించి, వెంటనే రశీదు పొందవలెనని గౌరవనీయులైన మా ఖాతాదారులందరకూ యిందుమూలముగా విజ్ఞప్తి చేయుచున్నాము. అధికారం లేనివారికి ఏమైనా సొమ్ముయిచ్చినా, రశీదు పొందకపోయినా అది కంపెనీని బద్ధం కావించజాలదు. ప్యాస్ పుస్తకాలలో ఎంట్రీలుకూడా సొమ్ము యిచ్చినట్లు దాఖలాకాదు.

మీర్ రజా అలీ

మేనేజింగ్ డైరెక్టర్

షో రూం వేలం ప్రకటన

నెల్లూరు ట్రంకురోడ్డు, అత్తిలోటు అగ్రహారంలో గల

వస్త్రాలత–డి సి. యం. షోరూం, టియారా. జియాజి షోరూం లు అనగా అందుగల వర్తకపు, బాడుగ ఖరారునామా పొందు హక్కు (Leasement Right) తో సహా 5–6–77 తేదిన ఉదయం 10 గంటలకు **ది నెల్లూరు క్లాత్ మర్చంట్స్ అసోసియేషన్** వారిచే వారి ఆఫీసునందు వేలం వేయబడును. వేలం షరతులు, యితర వివరములకు అసోసియేషన్ ఆఫీసునుండి పొందవచ్చును.

ది నెల్లూరు క్లాత్ మర్చంట్స్ అసోసియేషన్

18/265, ఆచారివీధి – నెల్లూరు.

ఫోను : 755

ఇంటిస్థలం అమ్మకం

కావలిలో ఉదయగిరిరోడ్డును ఆనుకొని రైలురోడ్డుకు తూర్పున అడ్వకేటు ఉడాలి రామయ్యగారి ఇంటికి ఆనుకొని పడమరతట్టు ఖాళీస్థలం షుమారు 107½ అంకణములు, దొంతరతాపోయిందు గోడలును, దొంతరపోయిన గోడలతో కట్టియున్న పూరియింటితో కలిసి విక్రయించబడును. కావలసినవారు యీ క్రిందివారితో సంప్రదించవలెను.

ఇట్లు,
యం. వెంకటనారాయణయ్య
అడ్వకేటు-కావలి

నెల్లూరుజిల్లా జడ్జివారి కోర్టులో
B. P. 83/76 O. S. 138/71
నెల్లూరు సబ్‌కోర్టు

యడ్లపూడి తులశమ్మ —వాది.
అవధానం వెంకటసుబ్రహ్మణ్యం,
—ప్రతివాది.

ఈ నెంబరు డిక్రీ బాకీకిగాను ప్రతివాది తాలూకు యిందు క్రిందపుదహరించిన షెడ్యూలు భూములు స్థిరాస్తిని పైకోర్టువద్ద 27-6-77 తేదిన పగలు 12 గంటలపైన 5 గంటలలోపల యీలం అమ్మబడును.

అస్థి షెడ్యూలు

నెల్లూరు తాలూకా నెల్లూరుటవున్ మూలాపేట భువనేశ్వర అగ్రహారంలో ప్రతివాది స్వాధీనములోయుండు వార్డు నెం. 20, డోరు నెం. 579 రు షుమారు 23 అంకణముల ఖాళీస్థలమున్నూ ఈ స్థలములో కట్టివుండు 3 అంకణముల మిద్దెఇల్లున్నూ 8 అంకణముల పెంకుటిల్లున్నూ 3 అంకణముల తాటియాకుతో వేసిన పసారాయున్నూ యిందుకు సంబంధించిన ఖాళీస్థలము షుమారు 11 అంకణములున్నూ ఇందులో ప్రతివాదికి సమిష్టిన హక్కుగల సగభాగము.

వాటికిమ్మత్తు రూ. 2,000 లు
ఆమీనా కిమ్మత్తు రూ. 5,000 లు.

—కె. కోదండరామయ్య,
(వాది అడ్వకేటు)

నెల్లూరు సబ్ కోర్టులో
E. P. 55 of 75 O. S. 68 of 31
నల్లపరెడ్డి సుపూర్ణమ్మ - విడిషనరు
నల్లపరెడ్డి గోపాలురెడ్డి వగైరా-
-రెస్పాండెంట్లు

ఈ డిక్రీ బాకీగాను కోట బిట్టు-1 గ్రామంలోని మెట్ట యస్. నెం. 1074 యు 4-96 ట్లలో సబిష్టిన యు 2-28 ట్లు మాగాణి యస్. నెం. 1067 యు 2-05 ట్లు 1066 యు 3-10 ట్లు 1065 యు 1-47 ట్లు 1075 యు 1-19 ట్లు మెట్ట యస్ నెం. లక్ష 1064 యు 1-79 ట్లు మాగాణి యస్. నెం 1063-ఎ యు 4-96 ట్లలో సమిష్టిన యు 4-33 ట్లు మెట్ట యస్. నెం 1144-ఎ1 యు 1-64 ట్లు 1148 యు 2-20 ట్లు 1145 యు 1-58 ట్లు 1062 యు 0-67 ట్లు 1144 ఎ-2 యు 1-60 ట్లు మాగాణి యస్. నెం. 1101 యు 3-52 ట్లు 1151-1 యు 1-33 సెం ట్లు 1152-ఎ యు 2-30 సెం ట్లు 1073 యు 2-09 ట్లలో సబిష్టిన యు 1-42 ట్లు మెట్ట యస్ నెం 1104 యు 2-03 సెం ట్లు 1147 యు 1-56 ట్లు కుల్లు యు 36-16 ట్లు మెట్ట మాగాణి భూములను పై కోర్టువద్ద 13-6-77 తేదిన వేలం వేయబడును.

డిక్రీదారు విలువ : మాగాణి యు 1-కి రూ 5000, మెట్ట యు 1-కి రూ 1000 లు

—మేనకూరు ఆదిశేషారెడ్డి,
పిటిషనరు అడ్వకేటు.

శివారెడ్డి పద్యాలు

విజ్ఞప్తి

పంటి యెంచుకుంది పదివేలపద్యాలు
వ్రాసినాను రచనజేసినాను
పూతుతానో నేను వుంటానో పొయ్యాక
చెప్పినాక తిరిగి చెప్పినాను.

కలిగినోరు తాము కంటినిండాజూస్తె
ముందుకొస్తె కొంతమోహ్యమిస్తె
అన్నిగాకపోయిన కొన్నైనపొత్తంగ
వెలువరిస్త నవ్వులొలకబోస్త

మాపాలిదేవ్ర డాక్టరు
గోపాలయముందుకొస్తె గోరంతదయజూ
పెడితె రెప్పపాట్లో
యీపని పూర్తైతి దీనికెందుకు కర్ది

మాటయిచ్చినాడు మా బిడ్డ మేగ్నోరె
అభయమొసగినాడు అర్జునరావు
మీరు గూడ కాస్త మీ చెయ్యిగల్పండి
తృణమొ పణమొ యిచ్చి తోడ్పడండి

ప్రధాని దేశాయ్

ఎంతలాలమైందొ ఏనాడుబుట్టెదొ
కాంగిరేసు పిరిదిబాలచెయ్యి
మూడొయ్యేక య్య ముర్రార్జిదేశాయి!
పాతికెట్టికయ్య గోళిద్రవ్వి!

పాయిందాన్నిగూర్చి ప్రొద్దస్తమానమ్ము
లొడకండి, కొన్ని లోటుపాట్లు
వుంటెవుండవచ్చు వొందాతనమ్మొద్దు
సర్దుకుంటె, గొడవ సాగదీస్తె

తప్పజెయని అంత గొప్పోడు ఆలాంటి
పెద్దమనిషి, ధిల్లిగద్దెపైన
ఎవడొ నకబాబు ఏనాటికో కోటి
కొక్కడుంటాడాస్తి లెక్కజూస్తి!

ఎంతోడుగూడ యెగిరిగంతేస్తాడు
కాలుమోపుకాడు కంపమీద
పొయ్యేపొయ్యి, ఎన్నోపొరపాటుంటె తాడు
కలిసి రానివేళ కప్పరామ!

విట్లపూట్లపుండి ఎంతతాగి గేస్తె
దోచుకుంటె సీమ టోంబులమునువు
అడిగెదిక్కులేదు, రైనోళ్ళమనవాళ్ళ
తింటె పోర్చుకోరు తిక్కప్రజలు!

తెలిసో, తెలియకో పెద్దలు,
తలబండినవారు కొంది తప్పానరిస్తె
నిలవేసి అడుగుతారా?
గలభాజేస్తారా? పత్రికల్లేస్తారా?

పైసమీదఆశ ప్రతివాడికుండేదె
యింతోఅంతో క్రొత్తదేమిగాదు,
మనిషిగానెకాదు మడిగట్టికూర్చుంటె
గోళ్లగిల్లుకుంటు గుట్టుగుంటె!

వంచజేసినోడిమాపెవ్వరనుకోరు
యొత్తుగోరు లెక్కలేనుకోరు,
ఎల్లలోకములకు యెగబాకు చెయిజేసి
నోడిపేస్త ప్రజలపునికేం!

చెక్కు

చెక్కుదీసుకోని స్టేటుబ్యాంకుకుబొయ్యి
క్యాషుజేసుకోని కలెక్టరు
పేరు నెమరువేస్తుజేరాను గమ్మున్ని
నాలుగంట్లలోనె నలిగినచ్చి!

సగమయ్యెపాయింది సగమంది కాలేజి
ఫీజుకొరకు యెత్తిపెట్టి, కాని
అంతవరకు యింతకైపోద్దో వుంటుందో
సెప్పలేను అయితె తిప్పలేను!

డాక్టర్-శేషారెడ్డి

వద్దన టుఫిజ వాప్పుయిచ్చేతావు
మందులిచ్చినావు మారుఫ్రీగ
కర్మబుట్టపోదు కట్టమిచ్చవటపోతె
శేషురెడ్డి! దట్టునేదనికి?

గూడూరుసంస్కృతీ సమ్మేళనం పోటీలు

'సంస్కృతిసమ్మేళనం' అనే పేరు ఎవరు పెట్టారోగాని-విచిత్రంగా ఉంది. సంస్కృతి పరేవనుకొంద; సమ్మేళన వేమిటి? సంస్కృతి సమ్మేళనమేమిటి? వివిధ సంస్కృతులు అక్కడ సమ్మేళన మవుతాయని అర్థం చెప్పకోవాల్నా? లేక 'కల్చరల్ మీట్' అనేదానికి సంస్కృతి కరణా?

ఏదైతే నేంగాని, ఈ 'సంస్కృతి సమ్మేళనం' గూడూరులో జరపై నాలుగు ఏళ్ళుగా నాటకాల పోటీలు జరుపుతూ బహుమతులిస్తూ, ఔత్సాహిక కళాకారులను ప్రోత్సహిస్తుంది. ఒక సంస్థను-పై పెద్ద అంతగా డబ్బూ దస్కం లేని, కేవలం ఉత్సాహమే పెట్టుబడిగా కల్గిన సంస్థ అనుకొంటాము - జరపైనాలుగేళ్ళ నిర్వహించుకరావడమంటే మాటలుకాదు. ఈ సంవత్సరం కూడా మనంగా నే నాటకాలపోటీలు, సభలు సన్మానాలు జరిపింది. సరస్వతి టాకీసులో 14నుండి 16 దాకా జరిగిన ఈ నాటకోత్సవాలను గూడూరు ఎ. ఎస్. పి. శ్రీ కె. ఎస్. వ్యాస్ ప్రారంభించారు. ముఖ్యఅతిధిగా సంగీతనాటకఅకాడమీ అధ్యక్షుడు శ్రీ కె. వి. గోపాలస్వామి పాల్గొన్నారు. కార్యదర్శి శ్రీ ఎస్. వి. కృష్ణయ్య స్వాగతంతర్వాత శ్రీ గోగినేని గిరిబాబు సభను అధ్యక్షించింది. నాటకాలు సామాజిక ఆవృత్తంతో సంస్కరణకు దోహదం చెయ్యాలని అన్నారు. ఆంధ్రదేశంలో సరైననాటకశాలలు లేవని, కనీసం ఓపన్ ఏర్‌థియేటర్లయినా ఏర్పరచుకొనకుంటే నాటకరంగం బాగుపడదేదని శ్రీ గోపాలస్వామిఅన్నారు. పైసంవత్సరంసంస్కృతి సమ్మేళన రజతోత్సవాలకు ఆం. ప్ర. సంగీతనాటక అకాడమీ సహాయంచేస్తుం దని అన్నారు. అహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు శ్రీ పూడి వీరరాఘవయ్య, సారథ్య సంఘాధ్యక్షుడు- ఎర్నిసంఘాలండీ?- శ్రీ బొడ్డ భాస్కరరెడ్డి ప్రసంగించారు.

మర్నాడు రాష్ట్రంలో నాటకపోటీలు నిర్వహించేసంస్థల ప్రతినిధుల సమావేశం శ్రీ గోగినేని గిరిబాబు అధ్యక్షతనజరిగింది. రాష్ట్రం మొత్తమ్మీద 40 సంస్థలనుపిలిస్తే వదిసంస్థల ప్రతినిధులు మాత్రం హాజరయ్యారట. బందువల్లనేక అడహాక్ కమిటీనివేసి నాటకపరిషత్తు నిర్వాహకుల సమస్యలను, అకాడమీ చేయదగు సహాయం, రాష్ట్రం మొత్తమ్మీద ఉత్తమ ప్రదర్శన వగైరాలను నిర్ణయించే విషయం- ఇవన్నీ పరిశీలించమన్నారు.

14తేది నుంచి ప్రారంభమైన పోటీల్లో 4 నాటకాలు, 8 నాటికలు ప్రదర్శించ బడ్డాయి. విశిరోజుసభసినీనటుడు శ్రీ చంద్రమోహన్‌ను సన్మానించారు. శ్రీ పూడి వీరరాఘవయ్య అధ్యక్షించిన ఆ సభలో సన్మానం శ్రీ సి. వి. కృష్ణయ్య అందించారు. పోటీలో నెగ్గినవారికి శ్రీమతి చెన్నెట్టి వసంతలక్ష్మమ్మ బహుమతులిచ్చారు. డాక్టర్ వై. వి. ప్రభాకరరెడ్డి, శ్రీ డి. వి. శేషయ్య, గుంటుపల్లి శేషగిరిరావు, శ్రీ మంగా సినీనదర్శకుడు శ్రీ ఎం. ఎస్. గోపీనాథ్ ఉపన్యసించారు.

నాటకాలలో ఉత్తమ ప్రదర్శనగా ఒంగోలు వారి 'క్షీరసాగర మథనం' అందులో ఎన్. నరసింహయ్య ఉత్తమ నటుడుగా, శ్రీమతిఇందిర ఉత్తమనటిగా, హరినాథ్, నరసింహయ్య ఉత్తమదర్శకులుగా ఎన్నికయ్యారు. రెండవ బహుమతి సికింద్రాబాదు వారి 'కురుక్షేత్రం'కు వచ్చింది; అందులో ఎన్. లక్ష్మణరావు విలన్‌గా ద్వితీయబహుమతి పొందాడు. ఉత్తమ రచనగా 'వల్లకి,' హాస్యనటుడుగా 'అసురసంధ్య'లో మురళీమోహన్ (నిడుప్రోలు), విలన్‌గా 'వల్లకి'లో మధుబాబు (విజయవాడ), రంగాలంకరణకు 'వల్లకి', ద్వితీయ ఉత్తమ నటుడుగా 'వల్లకి'లో ఆర్. రామచంద్రరావు బహుమతులు పొందారు.

నాటికలలో ప్రథమ బహుమతి గుంటూరువారి 'మారీచు'కు దానిదర్శకుడు ఎన్. రవీంద్రరెడ్డి ఉత్తమ దర్శకుడుగా, అందులో టి. శ్యామల ద్వితీయనటిన, కె. ఎస్. రాజు ఉత్తమ హాస్యనటుడుగా ఎన్నికయ్యారు. రెండవ నాటికగా గూడూరువారి 'మిరైతే ఏంచేస్తారు?', అందులో ఎం. రమణయ్య ఉత్తమ నటుడుగా బహుమతులు పొందారు. విజయవాడ వారి 'నేను రామజ్జిగాడు' ఉత్తమ రచనగా, ఉత్తమ రంగాలంకరణగా, అందులో ఎ. విజయలక్ష్మి ఉత్తమనటిగా వై. సత్యనారాయణ ద్వితీయనటుడుగా ఎన్నికయ్యారు. 'అసురగణం'లో పూర్ణ ఉత్తమ విలన్ బహుమతి పొందాడు. ★

నెల్లూరు సామెతలు

(2వ పేజీ తరువాయి)

ఉంటాయి. 'అశ్వత్థ ప్రదక్షిణం చేసి కడుపుపట్టి చూచుకొన్నట్లు' అన్న సామెత మన నమ్మకాన్ని తెలియజేస్తుంది. 'ఆకారపుష్టి నైవేద్యనష్టి' అన్నసామెత ఎగతాళిగాఅన్న మాటయినా 'నైవేద్యం' అన్న పదాన్ని ఎన్నికగాలుగా ఉపమోగించడట్లో తెలుస్తుంది. ఆడదాన్నిబతుకు అరిటాకువంటిది అనడంలో మన సమాజంలో స్త్రీకి ఏర్పాటి స్థానంఉందో తెలుస్తుంది. ఇట్లో ఈగలమోత బయట పల్లకీలమోత, మింగ మెతుకులేదు మీసాలకు సంపంగినూనె ఉన్నవి ఈనాడు వ్యక్తుల సంపంగి నూనెలు వాడకున్నా ఒకనాటి మన భోగాలను తెలుపుతున్నాయి. ఇల్లలకగానే పండగకవుతుందా అన్నసామెత మన ఆచారాన్ని తెలుపుతూఉంది; ఎంతో గంభీరార్థాన్ని ఇముడ్చుకొని ఉంది. ఈ నాటికి పక్కలపాలు తేసినట్టు మొదలైనవి ఆయా పనుల్లో అనుభవం ఉన్న వాళ్ళకే అర్థమవుతాయి. ఉల్లిచేసిన మేలు తల్లికూడా చేయదుఅన్నది జానపదుల వైద్యానికి సంబంధించింది.

ఇట్లా చెప్పుకుంటూపోతే నెల్లూరుజిల్లా లోనూ ఆంధ్రదేశంలో నూ ఉండే సామెతలు అసంఖ్యాకంగా ఉన్నాయి. మనం ఏదైనా తెలిపిగలమాట చెప్పనప్పు, కాని అవన్నీ సామెతలుకావు. ప్రచారంలేని మాట సామెత కాలేదు. రూపాయినోటును ముద్రించగానే అది రూపాయినోటు కాలేదు. అది చలామణీ కావాలి. అప్పుడే దానికివిలువ! జానపదుల అనుభవాలనుండిపుట్టి ఊరూరా అనోటా ఈనోటా ప్రచారం పొందిన సామెతలు నిజంగా ఆమెతలే. ★

పంచాంగం

విరువాక

77 జూన్ 1 తేది జ్యేష్ఠసిత పూర్ణిమ సౌమ్యవాసరే, అనూరాధ నక్షత్రయుక్తము సాయంత్రం 5-30 గంటల మొదలు 6-30 గంటలలోగా వృశ్చిక లగ్నమున, వృషభ పూజ, ఏరువాక, నవీన వ్యవసాయకృషి ప్రారంభంచేయుటకు సమ్మతివుంటున్నది.

రోహిణికార్తె

మే 24 తేది రాత్రి 2-21 మొదలు జూన్ 7తేది తె. 4-07 వరకు రోహిణికార్తె.

కర్తరి నివృత్తి

మే 28 తేదీతో కర్తరి పోవును.

మే తిథులు

28 శని	దశమి	ప. 1-22 గం.ని.	
29 ఆది	ఏకాదశి	మ. 11-37	,,
30 సోమ	ద్వాదశి	ఉ. 9-36	,,
31 మంగళ	త్రయోదశి	ఉ. 7-21	,,
	చతుర్దశి	తె. 4-59	,,

జూన్ తిథులు

1 బుధ	పూర్ణిమ	రా. 2-31 గం.ని.	
2 గురు	కృష్ణపాడ్యమి	రా. 12-08	,,
3 శుక్ర	విదియ	రా. 9-43	,,

—నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి. ★

బిళిరెడ్డిపాలెం గ్రామపంచాయతి — ప్రకాశంజిల్లా

టెండరు నోటీసు

ఈ దిగువ ఉదహరించిన పనులకు బిళిరెడ్డిపాలెం గ్రామపంచాయతి సర్‌పంచ్‌గారిచే 1-6-77 తేది సాయంత్రం 4 గంటలలోగా స్వీకరించబడును. సదరు పనులకు ఎదురుగా చూపబడిన డిపాజిట్టు చెల్లించి టెండర్లు దాఖలు చేయవలెను. వివరములు మా ఆఫీసులో తెలుసుకోవచ్చును.

	ఎస్టిమేటు	డిపాజిటు
1. దారకంపాడు గ్రామవీధులు రిపేరు వీధులు లెవల్ చేయుట.	రు. 4700	235
2. దారకంపాడు గ్రామవీధులు రిపేరు వీధులు లెవల్ చేయుట-	రు 4500	225
3. గుడ్లూరు-పూరేటిపల్లెరోడ్డులోనుండి దారకానిపాడు గ్రామములోనికి రోడ్డురిపేరు	రు 5000	250
4. రాళ్లపాడుగ్రామంనుండి దారకానిపాడు గ్రామములోనికి రోడ్డురిపేరు.	రు 4500	225
5. గుడ్లూరు పూరేటిపల్లిరోడ్డులోనుంచి బిళిరెడ్డిపాలెం గ్రామములోనికి రోడ్డురిపేరు	రు 5000	250

గనిపినేని రాఘవయ్య
సర్‌పంచ్.

దిలీప్‌కుమార్ చెప్పిన అబ్బాస్ సినిమాకథ

★ 6 లక్షలతో సినిమాతీశాడు
★ మొత్తం 64 లక్షలు వసూలైంది
★ లక్షా 20 వేలు నష్టం తేలింది
★ కడకు కోర్టుపాలయ్యాడు!

హైదరాబాదు నుంచి వెలువడే 'సినీ హెరాల్డ్' సినిమా వారపత్రికవారు నిర్వహించిన ఫిలిం బ్యాలెట్‌లో విజేతలకు మే 8వతేదీ సాయంకాలం విజయాగార్డెన్స్‌లో బహుమతుల ప్రదానోత్సవం జరిగింది.

వర్తకు ప్రముఖ హిందీనటుడు దిలీప్ కుమార్ అధ్యక్షత వహించారు. తమిళనాడు గవర్నర్ ప్రభుదాస్ పట్వారీ ముఖ్య అతిథిగా వచ్చారు. గవర్నరు పదవిని అలంకరించిన తర్వాత ఆయన పాల్గొన్న బహిరంగ సభాకార్యక్రమం ఇదే!

ఆహ్వానసంఘం 'సినీహెరాల్డ్' సంపాదకుడు ఠాకూర్ హరిప్రసాద్ స్వాగతం పలుకగా, కుమారి ప్రభ కంపేరర్‌గా వ్యవహరించి విజేతలను ఒక్కొక్కరిని వేదికపైకి వచ్చి మొమెంటోలనందుకుని ఆశీసులకమ్మని కోరింది.

మొట్టమొదటగా ఎన్.టి. రామారావుకు సినీహెరాల్డ్ 'స్వర్ణహంస పతకం' గవర్నరుచేత యివ్వబడింది. సినిమా పరిశ్రమకు చేసిన సేవకు చిహ్నంగా ప్రతి సంవత్సరం ఒక్కొక్కరికి యీ పతకం యివ్వబడుతుంది. గత సంవత్సరం అక్కినేనికి యిచ్చారు.

స్వర్ణహంస పతకాన్ని పొందిన రామారావు ఉత్తమనటుడుగా (ఆరాధన చిత్రంలో) ఎన్నికయ్యాడు. ఉత్తమ నటుడు బహుమతిని దిలీప్‌కుమార్ అందించబోగా ఆయన మర్యాదగా నిరాకరించారు. ఎందుకంటే తాను ఫిలిం బ్యాలెట్లలో నిలబడనని ఆయన దాదాపు అయిదారేళ్ళక్రితమే పత్రికాముఖంగా ప్రకటించారు. ప్రతి సంవత్సరమూ పెద్దపీకున్న తారలే 'ఉత్తములు'గా వస్తుంటే యువతరానికి అవకాశంరాదని ఆయన అభిప్రాయం. "అట్లా నిరాకరించినందువల్ల ఎవ్వరూ, ముఖ్యంగా నిర్వాహకులు అపార్థం చేసుకోకూడదు. 'ఆరాధన' చిత్రంలో నా నటనకు మెచ్చుకొని నాకు ఓట్లువేసిన అభిమానులందరికీ నా కృతజ్ఞత" అని దిలీప్‌కుమార్‌నుంచి ఒక పుష్పగుచ్ఛాన్ని మాత్రం తీసుకున్నారాయన. ఉత్తమ దర్శకుడుగా కె. విశ్వనాథ్. ఉత్తమచిత్రంగా సిరిసిరిమువ్వ, ఉత్తమ ఛాయాగ్రాహకుడుగా వి. ఎస్. ఆర్ స్వామి, ఉత్తమ సంగీత దర్శకుడుగా కె. వి. మహదేవన్, ఉత్తమ నేపథ్య గాయనీ గాయకులుగా సుశీల, బాలసుబ్రహ్మణ్యం (ఈ యిద్దరూ సింగపూరు వెళ్ళినందున స్వయంగా హాజరుకాలేదు). ఉత్తమ గేయరచయితగా నారాయణరెడ్డి ('తూర్పు-పడమర' చిత్రంలో 'శివరంజని' పాట) ఉత్తమ విలన్‌గా ప్రభాకరరెడ్డి. ఉత్తమ హాస్యనటిగా రమాప్రభ, ఉత్తమ సహాయనటుడుగా రంగనాథ్, ఉత్తమ కారెక్టర్ నటుడుగా గుమ్మడి, ఉత్తమ హాస్యనటుడుగా రాజబాబు, ఉత్తమనటిగా జయసుధ (జ్యోతిచిత్రం) ఉత్తమ ప్రత్యేక బహుమతి జయప్రద (సిరిసిరిమువ్వ) అందుకున్నారు.

బహుమతుల కార్యక్రమంలో విశేషం లేదుగాని అధ్యక్షస్థానం నుంచి దిలీప్‌కుమార్ ఫిలింపరిశ్రమ నేడు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యల్ని గురించి క్లుప్తంగా, హృద్యంగా, సూటిగా చెప్పారు. నేటి నిర్మాత పరిస్థితి ఎట్లావున్నదో, మంచి చిత్రాలుతీసే నిర్మాత ఇంకా ఎన్నియిబ్బందులు పడుతున్నాడో ఆయన ఒక్క ఉదాహరణలో చెప్పారు.

"ఇదివరకు అబ్బాస్ ఒకచిత్రాన్ని నిర్మించి దర్శకత్వం వహించారు. ఆ చిత్రానికే ప్రభుత్వ అవార్డుకూడా వచ్చింది. కాని నిర్మాతకుపెట్టుబడి అయినా వసూలు కాలేదు. ఆ చిత్రనిర్మాణ వ్యయం ఆరు లక్షలయింది. వసూలుచేసిన మొత్తం నాలుగులక్షల ఎనభైవేలు. ఇవన్నీ నేను ఆయన కలెక్షన్ రిపోర్టులో చూసి తెలుసుకున్న అంకెలు. నిర్మాత లక్షా ఇరవైవేల రూపాయలు బాకీ పడ్డాడు. అది తీర్చలేకపోయేసరికి కోర్టు అటాచ్‌మెంట్ వచ్చింది. అదీ నా సమక్షంలోనే జరిగింది. అబ్బాస్ తడబాటులేకుండా దాన్ని అందుకున్నాడు. ఆ తర్వాతది అదంతా వేరేకథ అనుకోండి.

"ఒక మంచి చిత్రాన్ని, ఉత్తమాభిరుచితో నిర్మించిన నిర్మాత ఎదుర్కొంటున్న పరిస్థితి అది. అయితే అబ్బాస్ చిత్రానికి వసూళ్ళు రాలేదా అంటారేమో- 64 లక్షల రూపాయలు కలెక్టుచేసింది ఆ చిత్రం. అంత కలెక్టుచేసినా ఆయన పెట్టుబడి ఆరులక్షలూ రాలేదంటే మిగతా సొమ్మంతా ప్రభుత్వ పన్నులకూ, థియేటర్లకు, డిస్ట్రిబ్యూటర్లకు పోయింది. ఈ మొత్తంలో పెద్దమొత్తం ప్రభుత్వానికే పోయింది. ప్రభుత్వం యీ విధంగా పన్నులు వసూలుచేస్తుంటే ఈ పరిశ్రమ ఎట్లా బ్రతుకుతుంది? ఏ యితర పరిశ్రమపైన యింత పెద్ద పన్నును ప్రభుత్వం విధించలేదంటే ఆశ్చర్యంలేదు. ఈ నాటికి ఐకమత్యం పాటిలేరిపోతున్న బహుటికిలాగి పరిశ్రమకు మేలు కలిగించాలి" అన్నారు దిలీప్‌కుమార్.

ముఖ్య అతిథి ప్రభుదాస్ పట్వారీ చలనచిత్రాల ప్రయోజనాన్నిగురించి వివరించారు. తర్వాత ప్లేబ్యాక్ గాయకుడు రామకృష్ణ, ఆయన సతీమణి జ్యోతి సినిమాపాటలు పాడి ఆనందపరిచారు.

సినిమా
★
'శారద'

జీవితమే ఒకనాటకం!

దాసరి నారాయణరావు చిత్రాలపేర్లు పొడుగ్గా ఉంటాయి. సామెతల్లా ఉంటాయి కూడా. ఆ వ్యాధి పాతసరికొత్త పేరు ఆయన దర్శకత్వం వహించే ఎస్.వి.ఎస్ వారి చిత్రానికిపెట్టారు. మే 12వ తేదీ ప్రసాద్ స్టూడియోలో ఈ చిత్రం ప్రారంభించబడింది.

దేవునిపై ముహూర్తం షాట్‌తీశారు. ఆంధ్ర సిడెడ్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు ఒకరు క్లాప్ కొట్టగా మరొకరు కెమెరాస్విచ్ ఆన్ చేశారు. యథాప్రకారం దీనికి కథ, సంభాషణలు, సినేరియో, డైరెక్షన్ దాసరి నిర్వహిస్తున్నారు. టెక్నికల్ యూనిట్ అంతా ఆయనదే. నిర్మాత ఎం. చంద్రకుమార్. ఆయన ముగ్గురు సోదరులు సహనిర్మాతలు. ఈ నలుగురు ఎస్. వి. ఎస్. నిర్మాత కె. శే. జగన్నాథరావు పుత్రులు.

సి. నారాయణరెడ్డి రాసిన పాటను జానకి ప్రభలపై తొలిరోజు చిత్రీకరించారు. మధ్యాహ్నం బ్రేక్ చేసి, పత్రికాప్రతినిధుల సమావేశాన్ని ఏర్పాటుచేశారు. విందుభోజనాలు అరగించేముందు చిత్రానికి సంబంధించిన సమాచారాన్ని అందచేశారు.

మానవుడు ఆశదురాశలమధ్య పోరాటాన్ని ఎదుర్కొంటాడని, ఉన్నదానితో తృప్తిపడక అత్యాశకుపోయి ఎన్నికష్టాలు

—శారద 11 వ పేజీలో

ప్రశ్నోత్తరావళి

రియాజ్‌హసన్ పుత్తూరు

మేరిలీన్ తన జీవితపు చివరిఘడియల్లో కోరుకునేదేది?

★ ప్రశాంతత.

సిహెచ్ సుబ్బరాయుడు నెల్లూరు

ఎన్. టి. రామారావుగారు 'శ్రీరామ పట్టాభిషేకం'లో సీత, మండోదరి, అంజ

ప్రశ్నోత్తరావళి

పాఠకులు ప్రశ్నలను ఈ క్రింది చిరునామాకు పంపాలి.

'శారద'

9A/2 దొరసామిగ్రామణి వీధి

మద్రాసు 26

వేయు పాత్రలకు ఎవర్ని ఎన్నుకొన్నారు?

★ ఇంకా నిర్ణయించలేదు.

షౌకత్ ఆలి కందుకూరు

చంద్రమోహన్ తొలిచిత్రం? అడ్రసు?

★ 'రంగులరాట్నం'. అడ్రసు 80 త్యాగరాయరోడ్, టి. నగర్ మద్రాసు-17.

బి. యాదగిరిరావు హైదరాబాదు

రామారావు నటించిన చిత్రాలకు కలెక్షన్లు 20 లక్షలు, 25 లక్షలు అనివేస్తారే; అవి నిజమైన అంకెలేనా? లేక ప్రచారపు టంకెలా?

★ అరిగాస కలెక్షన్లు అంటే ప్రభుత్వానికి యివ్వవలసిన పన్నులు, థియేటర్లు, డిస్ట్రిబ్యూటర్ల వాటాలు తదితరమైనవన్నీ కలిసి, మొత్తం థియేటరులో వసూలు అయిన డబ్బు అన్నమాట.

ఎం. సుధాకరరావు లేబూరు

రాజబాబు, రామకృష్ణ అడ్రసులు తెలుపుతారా?

★ రాజబాబు, బోగరోడ్, మద్రాసు-17; రామకృష్ణ హబీబుల్లా రోడ్, మద్రాసు-17.

వి. సురేంద్రరెడ్డి వెందోడు

ఎం. ఎస్. రెడ్డి గారు నిర్మించబోయే చిత్రంపేరు? నటీనటులు ఎవరు?

★ 'మాణిక్యవీణ' అని ప్రకటించారు. వివరాలు యింకా రాలేదు.

సి. ఆర్. రెడ్డి వెంకటగిరి

నిర్మాత ఎం. ఎస్. రెడ్డి అడ్రసు తెలియచేస్తారా?

★ 10 డాక్టర్ నాయర్‌రోడ్, టి.నగర్, మద్రాసు-17.

బి. గోపాల్ వెంకటగిరి

రామారావుగారి 'అనార్కలి'లో నాయికానాయకులుగా ఎవరునటిస్తున్నారు?

★ సలీంగా బాలకృష్ణ, అనార్కలిగా దీప నటిస్తారు.

★

మానవనిర్మిత మహాసాగరం మన నాగార్జున సాగర్

ప్రపంచంలోకెల్లా పొడవైన రాతి ఆనకట్ట ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో కృష్ణానదిపై నిర్మింపబడుతున్న మానవనిర్మిత మహాసాగరం బ్రహ్మాండమైన యీ నాగార్జునసాగర్‌డామ్ భారతదేశ చరిత్రలో అపూర్వమైనది. నవభారత నిర్మాత జవహర్లాల్ నెహ్రూ 1955 డిసెంబరులో యీ ప్రాజెక్టుకు శంకుస్థాపనచేస్తూ యీ నాగార్జునసాగర్‌కు శంకుస్థాపనచేసే కార్యక్రమాన్ని పవిత్ర ఉత్సవంగా భావిస్తున్నాను. ఇది భారతదేశంలో మానవతా ప్రగతికి దేవాలయం. భారతదేశమంతటా వెలుస్తున్న ఆధునిక దేవాలయాలకు యిది ప్రతీక అన్నారు. ఆ మహానాయకుని ఆశీర్వాదం వర్తమాన ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రగతి చరిత్రను పునీతం చేసింది.

నాగార్జునసాగర్ సమృద్ధి శకానికి నాంది. నాలుగవ ప్రణాళిక ఆఖరునాటికి ఆరు భారీప్రాజెక్టులు నూటతొమ్మిది మధ్యతరహా నీటిపారుదల ప్రాజెక్టులపై రూ. 39.08 కోట్లు ఖర్చుచేశారు. తద్వారా అదనంగా 4.33 లక్షల హెక్టారులకు నీటిపారుదల సౌకర్యం కల్పించారు. ఐదవ ప్రణాళికలో నాగార్జునసాగర్, పోచంపాడు, గోదావరి బ్యారేజి, చిన్నహా చిన్నతా భారీ, మధ్యతరహా నీటిపారుదల పథకాలకు రూ. 112.00 కోట్లు ప్రతిపాదించారు.

ప్రపంచబ్యాంకు సహాయం లభించే పోచంపాడు ప్రాజెక్టు మరొక భారీ నీటిపారుదల ప్రాజెక్టుగా పేర్కొనవచ్చు. మొదటిదశ పూర్తిఅయినతర్వాత తెలంగాణా ప్రాంతంలో దాదాపు 2.5 లక్షల ఎకరాలకు నీటిపారుదల సౌకర్యం లభిస్తుందని ఆశిస్తున్నారు. ఈ ప్రాజెక్టుక్రింద 1975 జూన్ నాటికి 1.45 లక్షల ఎకరాలకు నీటిపారుదల వసతులు కల్పించారు.

బృహత్తరమైన వంశధార ప్రాజెక్టు, శ్రీకాకుళంజిల్లాలో వెనుకబడిన ప్రాంతాల అభివృద్ధికి చేపట్టిన బ్రహ్మాండమైన కార్యక్రమము. 1.48 లక్షల ఎకరాలకు నీటిపారుదల సౌకర్యం కల్పించడానికి యిక్కడ బ్యారేజి, ప్రధాన కాలువ నిర్మిస్తున్నారు. 1972 మార్చిలో చేపట్టిన యీ ప్రాజెక్టు మొదటిదశ నిర్మాణం యిప్పుడు ముమ్మరంగా కొనసాగుతున్నది. ఐదవ ప్రణాళికలో యీ ప్రాజెక్టుకు రూ. 1504 లక్షలు కేటాయించారు.

డైరెక్టర్,
సమాచార, పౌరసంబంధశాఖ, ఆంధ్రప్రదేశ్ - హైదరాబాదు.

28/76-77.

జిల్లావార్తలు

(5వ పేజీ తరువాత)

కావలి యూత్‌ఫోరం

కావలి యూత్‌ఫోరంవారు 19 నుండి నాలుగురోజులపాటు యువజనోత్సవాన్ని చక్కగా జరిపారు. ప్రారంభసభకు యూత్‌ఫోరం అధ్యక్షుడు శ్రీ పి.రంగయ్య అధ్యక్షత వహించగా, డి. ఎస్. పి. శ్రీ బి. కాశీనాథ్ ప్రారంభోత్సవం చేశారు. మారిపోతున్న కుటుంబాలతో కలిసిమెలిసి వుండటంద్వారా, వయోజనవిద్యాకేంద్రాల ద్వారా వారి పునరావాసానికి స్వచ్ఛంద సేవకులు కృషిచేయాలని శ్రీ కాశీనాథ్ యువకులకు విజ్ఞప్తిచేశారు. విజయవాడ ఆస్నేహిష్టు శ్రీ వి.రామమహ్మదు మాట్లాడుతూ, విద్యార్థులు-యువకుల మానసిక శారీరక సౌష్టవానికి ప్రజలు క్రీడాస్థలాలు గ్రంథాలయాలు సమకూర్చాలన్నారు. జిల్లా పౌరసంబంధశాఖాధికారి శ్రీ ఎం. చంద్రశేఖరయ్య యువజన కార్యక్రమాలకు ప్రభుత్వంయిస్తున్న ప్రోత్సాహాన్ని సమీక్షించారు. ఆంధ్రప్రభ సహాయసంపాదకుడు శ్రీ ఎ. వి. ఆ. నరసింహారావు కావలి పట్టణ సుందరీకరణకు మునిసిపాలిటీకి యూత్‌ఫోరం సహకరించాలన్నారు. శ్రీ బి. కృష్ణమూర్తి మాట్లాడిన తర్వాత, సెక్రటరీ శ్రీ వై. వి. రత్నం సభకు వందనగర్పించారు.

20వతేది 'యూత్ సెమినార్' జరిగింది. శ్రీమతి రేబాల దమయంతి సెమినార్‌కు ప్రారంభోత్సవం చేస్తూ, వయోజన విద్యావ్యాప్తికి యువత నడుం బిగించాలని అసభ్యసాహిత్యాన్ని నిషేధించాలని పలహాయిద్వారు. పౌరసంబంధశాఖాధికారి శ్రీ చంద్రశేఖరయ్య, శ్రీ ఎల్. వి. కృష్ణారెడ్డి, శ్రీ పి. రంగయ్య ప్రభృతులు ఉపన్యసించారు.

పదకొండు అభాగ్య చేనేత కుటుంబాలు

ఎ. మాపాల క్రితం ఆత్మకూరు తాలూకా పాతనాపురం నుండి పదకొండు చేనేతకుటుంబాలవారు పొట్టచేతబట్టుకొని, పిల్లాజెల్లను వెంటబెట్టుకొని బుచ్చిరెడ్డిపాలెం వచ్చారు. గిరిజాటాకీస్ ఎదురుగా స్థలాలు కొనుక్కొని, గోడలు గీడలు పెట్టుకొని, పూరికప్పే అయినా సుద్దంగా ఇళ్ళు నిర్మించుకున్నారు. 21 కొత్తమగ్గాలు తెచ్చుకున్నారు. బ్యాంకుల్లో అప్పుచేసి నూలు కొనుక్కున్నారు; ఐదారువేల రూపాయలు విలువచేసేగుడ్డనేసి నిల్వచేసుకున్నారు; హాయిగా బ్రతుకవచ్చుగదా అని ఆశపడుతుండినారు.

వాళ్లబాగును ఓర్వలేకపోయిన అగ్నిదేవుడు 23 తేది మిట్టమధ్యాహ్నం అమాంతం ఆ ఇండ్లమీదపడి, ప్రాణాలు, కట్టుబట్టలు తప్ప యింకేమీ మిగల్చకుండా పొట్టనపెట్టుకున్నాడు. 19 తేదే కో ఆపరేటివ్ సెంట్రల్‌బ్యాంకి నుండి మూడువేల రూపాయలు అప్పుతీసుకపోయారట; అదెల్ల వస్త్రరూపం పొందకముందే, ఆ నోట్లనూ దహించివేశాడు అగ్ని. నిలవకూడా లేకుండాపోయిన ఆ అభాగ్యులు ఎల్లాడుతున్నారు. మేనకూరు బాలకృష్ణారెడ్డిగారిని ఓదార్చుటకు ప్రయత్నిస్తున్నారు; సహాయం జరిపించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. ప్రభుత్వం వీరికి ఆ మామూలు నూరు రూపాయలిస్తే చాలదు. వాళ్ళు మళ్ళీ కొంపలు కట్టుకొని, మగ్గాలు పెట్టుకొని, నూలు కొనుక్కొని నేత ప్రారంభించడానికి అవసరమైన సహాయం చేయాలి. అప్పులవసూళ్ళకు నిర్బంధించకుండా వుండాలి. లేకుంటే వారు కోలుకోలేరు.

రాపూరు తాలూకాలో మన మంత్రి

మనమంత్రి ఆనం వెంకటరెడ్డిగారి రాకపోకలుకూడా తెలియడంలేదు- సమాచారశాఖవారి మూకతే తప్పు!

వెంకటరెడ్డిగారు 20, 21 తేదుల్లో రాపూరుతాలూకా గ్రామాల్లో తిరిగారు; శంకుస్థాపనలు, ప్రారంభోత్సవాలు జరిపారు. గ్రిద్దలూరు దవిటివాగుపై చెరువు నిర్మాణానికి శంకుస్థాపనచేశారు. 9 లక్షల 23 వేల రూపాయలు ఖర్చయ్యే ఈ చెరువు క్రింద 332 ఎకరాలు సాగవుతుందట. గ్రిద్దలూరులో మంత్రిగారికి ఉపసర్పంచ్ శ్రీ పి. వెంకటసుబ్బయ్య స్వాగతం చెప్పాడట; అసలు సర్పంచ్ ఏమైనాడు మరి!

చిపినాపిసద్ద ఊరగు టవాగుపై 7 లక్షల వ్యయంతో నిర్మించిన చెరువుకు మంత్రి 21తేది ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. ఈ చెరువుక్రింద 500 ఎకరాలు సాగవుతుందట.

మంత్రిగారు చింతలాత్మకూరు సందర్శించారు. ఎగ్రబొట్లపల్లెలో పట్టాలు పంచారు. కేశవనేనిపల్లి సభలో ప్రసంగించారు. మంత్రిగారిని ఎస్. ఐ. శ్రీ కె.వి. రామమోహనరావు, జిల్లా మార్కెటింగ్ కమిటీప్రెసిడెంటు శ్రీ కాకాణి వెంకటరెడ్డి రాపూరు సమితి మాజీ అధ్యక్షుడు శ్రీ ఎం ఆదినారాయణరెడ్డి అనుసరించారు; ఉపన్యాసాలు దంచారు.

కలువాయి కరెంటు

కలువాయిలో కరెంటు సరఫరా మరీ బాధాకరంగా, జుగుప్సాకరంగా వుందని శ్రీ చల్లా విశ్వనాథరెడ్డి వ్రాస్తున్నాడు. మొన్న 21తేది పోయిందట, 24 తేదీ పునర్దర్శనమైందట! రోజూ యిదే పరిస్థితి; గంటసేపైనా నిలకడగా వుండడంలేదట. ఈ బాధను ఈ అసౌకర్యాన్ని, ఈ నష్టాన్ని ఇక భరించలేమంటున్నాడు గ్రామరైతులపక్షంగా విశ్వనాథరెడ్డి.

బుచ్చిని అక్బరాబాదుతో కలపాలి!

బుచ్చిని తరిమెర్ల, కట్టుబడిపాలెం, చెన్నూరు, సిద్దారెడ్డిపాలెం, రంగసముద్రం, దుంరిగం మీదుగా రోడ్డుతో అక్బరాబాదుతో కలపాలని శ్రీ ములుమూడి ప్రభాకరరావు 'జమీన్‌రైతు'ద్వారా ప్రభుత్వానికి దరఖాస్తు పెట్టుకొంటున్నారు. ఇరవైమైళ్ళదూరమట; ఈ రోడ్డు ఏర్పడి బస్సులువస్తే ఆ గ్రామంలో అన్నివిధాల అభివృద్ధి చెందగలవట.

ఈ కార్యక్రమాన్ని ఏశాఖ చేపట్టాలో వారు దయవుంచి ఆ గ్రామాలవారి గోడు వినగలిగితే, ప్రభాకరరావు ఆశ ఐదో పంచవర్ష ప్రణాళికలో కాకపోయినా ఆరో ప్రణాళికకైనా నెరవేరుతుంది!

వెంకటగిరి విద్యాప్రగతి

విద్యార్థులకు స్కూలులో చేర్పించే కార్యక్రమంలో వెంకటగిరి తాలూకాలోని విద్యాశాఖాధికార్లు గణనీయమైన విజయం సాధించారని, తాలూకాలోని ముప్పాతిక పాఠశాలలో నూటికి నూరుపాళ్ళ ఎన్‌రోల్‌మెంటు జరిగిందని, తక్కినవాటిలో తొంభయిశాతం చేర్పించబడినారని ఒకరు ప్రశంసిస్తూ వ్రాస్తున్నారు.

కలిచేడు క్రీడలు

14, 15 తేదులలో జరిగిన క్రీడల పోటీల్లో బాల్‌బాడ్‌మింటన్‌లో సైదాపురానికి చెందిన వి. కె. బి. టీము; కబాడీలో కలువూరు, బాలదుర్గటీము విజయం సాధించాయట. కాంగ్రెస్‌ను ఓడించడానికి జయప్రకాష్ ఎంత కృషిచేశాడో, సైదాపురం విజయానికి డ్రిల్‌మాస్టరు శ్రీ జయప్రకాష నారాయణరావు అంత కృషి చేశారట. ఏమంటే, బాల్‌బాడ్‌మింటన్‌లో పదేళ్లనుండి నెల్లూరు జె. ఎస్. ఆర్. టీముదే విజయమట. పోలిక బాగుందిగదూ!

నాయుడుపేట 'రైజింగ్‌స్టార్'

నాయుడుపేటలో రెండో మూడో హైస్కూళ్ళున్నాయి; ఒక ట్రెయినింగు స్కూలుంది; ఒక జూనియర్ కాలేజివుంది. కానీ ఒక మంచి ఇంగ్లీషు స్కూలులేదే అన్నకొరత చాలాకాలంగా ఉండింది. అనుభవజ్ఞుడూ, ఉత్తమ ఉపాధ్యాయుడూ అయిన శ్రీ కె. ఎఫ్. జె. విక్టర్ సంవత్సరం క్రితం స్థాపించిన 'రైజింగ్‌స్టార్' అనే ఇంగ్లీషు మీడియంస్కూలు ఆ కొరతను చాలావరకు తీర్చడమేగాక, ఈ సంవత్సరంలో మంచిపేరుకూడా గడించుకొన్నది.

ఆస్కూలు తొలివార్షికోత్సవం 9 తేది ఆకర్షణీయంగా జరిగింది. తొలుత శ్రీ విక్టర్ స్వాగతించారు; వాకాడుకాలేజి ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ డి. బాలకృష్ణారెడ్డి సభకు అధ్యక్షించారు. శ్రీ పి. గోపాలకృష్ణ ఉపన్యసించారు. వీలదశలోవున్న ఈ పాఠశాల నాయుడుపేటీయుల సహకారంతో సమృద్ధంగా వర్ధిల్లాలని వక్తలు ఆశించారు. పోటీల్లోనెగ్గిన పిల్లలకు డాక్టరు సుదర్శనరావు బహుమతులు అందిపెట్టారు. సభానంతరం పిల్లలు ముద్దుముద్దుగా పాటలు పాడి, డాన్సులు చేశారు.

అన్నిగ్రామాలకు కమ్యూనిటి రేడియోలు

అతిత్వరలో సాముదాయిక రేడియోలేని గ్రామం నెల్లూరులో వుండే జిల్లా పౌరసంబంధశాఖ తెలియజేస్తున్నది. జిల్లాలోని 710 పంచాయితీలలో ప్రస్తుతం 646 పంచాయితీలలో రేడియోసెట్లువున్నాయట. కావలి, ఇందుకూరుపేట, పొదలకూరు, బుచ్చిరెడ్డిపాలెం సమితులలో కమ్యూనిటి రేడియోలేని వూరు లేదట. తక్కిన 64 పంచాయితీలలోకూడా కొద్దిమాసాల్లో కమ్యూనిటి రేడియో సౌకర్యం కలుగబోతాదట. 116 హరిజనవాడలు, 18 గిరిజనవాడలు, ఒక వడ్డెపాలెం, వైర్ళలో 2, 37 మైకా మైనర్ కార్మికవాడలలో ప్రస్తుతం రేడియోసెట్లు వున్నాయట.

మనసమాచారశాఖవారి ఈ రేడియో ప్రగతి అభినందనీయమైంది. అయితే- ఈ 646 రేడియోసెట్లలో ఎన్నిపనిచేస్తున్నాయి, ఎన్ని మూగబోయివున్నాయి అనే వివరాలుకూడా యిచ్చివుంటే సంతృప్తిగా వుండేది.

మనుబోలు కళామందిర్

1966లో నెలకొల్పబడి చావకుండా బ్రతికుండావున్న రవీంద్రకళామందిర్‌ను పునరుద్ధరించి, యికముందు చైతన్యవంతంగా పనిచేయుందుకు దీక్ష వహించారు. డాక్టరు వి. కృష్ణమూర్తి అధ్యక్షుడుగా, సి. మధుసూదనరెడ్డి ఉపాధ్యక్షుడుగా, సి. దశరథరామరెడ్డి కార్యదర్శిగా, వి. వెంకటరమణారెడ్డి సంయుక్త కార్యదర్శిగా, సి. ఆర్. రాఘవ ముఖ్యసలహాదారుగా కొత్త కార్యనిర్వాహకవర్గం ఎన్నుకోబడింది.

నాటకోత్సవాలకు అనువైన రంగస్థలాన్ని తన తండ్రి స్మృత్యర్థంగా నిర్మించి యిచ్చుటకు శ్రీ వి. వెంకురెడ్డి వాగ్దానం చేశారట. యువకులలోని కళాభిజ్ఞతను అన్నివిధాలా ప్రోత్సహించడమే కళామందిర్ సద్దేశ్యమట. విజయోస్తు! ★

కావలి మునిసిపాలిటీ

(5వ పేజీ తరువాత)

లగవ తుంటెల వసూలుచేసే పన్నులనుండి కొంతభాగాన్ని భవన నిర్మాణానికి ఖర్చుపెడితే ఈ అవస్థ ఉండేది కాదు. కమీషనర్‌గారితోచెబితే "అబ్బా! మున్సిపల్ పండ్లనుండి భవన నిర్మాణానికి పైసా ఖర్చుపెట్టడానికి రూల్సు పర్మిట్ చెయ్యవు" అంటారు. ఇతరమున్సిపాలిటీలు భవనాలు కట్టించడంలేదా? కావలిలోనే ఆసుపత్రిపాలెంలో స్కూలు కట్టించింది మున్సిపాలిటీకాదా? అరూల్సు ఎవరికీ అర్థంకావు. మున్సిపాలిటీ నిర్బంధంగా గ్రంథాలయం పన్ను వసూలుచేస్తున్నదేకాని, గ్రంథాలయం తగిన ప్రదేశంలో ఉన్నదా? అందరికీ ఉపయోగపడుతున్నదా?.. అన్న విచారణ ఎవరికీ పట్టలేదు. మున్సిపల్ గ్రంథాలయంలోని పుస్తకాలు ఏమైనాయో తెలియదు.

తపాలానగర్ స్వర్గతుల్యంగా అధికారులు వర్ణించారు. ఆ నగరవాసులకు సమస్త సౌకర్యాలు చెయ్యబడ్డట్లు చెప్పారు. లక్షలాది ధనం వ్యయం చేశారు. కాని అప్పటి ప్రజలు ఈనాడు నరకబాధలనుభవిస్తున్నట్లు చెబుతున్నారు. మున్సిపాలిటీవారు అక్కడ రేడియో భవనం కట్టిస్తున్నామంటారేకాని, సూపర్‌బజారు బ్రాంచి పెట్టామంటే కానెవుకొంవ కట్టిదరు! కొంతమందికి డబ్బు ముట్టలేదన్న ఫిర్యాదులు వస్తున్నాయి. మొత్తంమీద పురపాలక సంఘాధికారుల కంట్రాక్టుపనులు చేయించడంలో, పన్నులు వసూలుచెయ్యడంలో, ఆక్రమణలు తొలగించడంలో, చూపుతున్న శ్రద్ధాసక్తులను పౌరుల ప్రాథమిక వసతులను సమకూర్చడంలో చూపడంలేదనడం బహిరంగాభిప్రాయంగా ఉంది. ★

ఐస్‌మిషన్లు అమ్మబడును

రన్నింగ్ కండిషన్‌లో యున్న రాజేశ్వరి ఐస్ క్యాండి మిషన్‌లు రెండు అమ్మబడును.

—వివరములకు—

జయరాం అండ్ కో
షోడా ఫ్యాక్టరి
ట్రంకురోడ్డు – నెల్లూరు.

భూమి తనఖాబ్యాంకు నెల్లూరు

ఆఫీసు భవనము-బహిరంగవేలము ప్రకటన

నెల్లూరు కాసుఖేలవారి అగ్రహారంలోని డోరు నెం. 16/331 రుగల నెల్లూరు సహకార వ్యవసాయ అభివృద్ధి బ్యాంక్ లిమిటెడ్ వారి ఆఫీసు భవనము **30-5-77** తేది ఉదయం 10 గంటలకు నెల్లూరు సహకార వ్యవసాయాభివృద్ధి బ్యాంకుల డిప్యూటి రిజిష్ట్రారువారి సమక్షమున పై భవన ఆవరణములో బహిరంగవేలములో విక్రయించబడును.

వేలము షరతులు

1. వేలములో పాల్గొనదలచువారు వేలం ప్రారంభమునకు ముందు డిప్యూటి రిజిష్ట్రారువారివద్ద రూ 2000 లు డిపాజిట్టుచేసి రశీదు పొందవలెను.

2. వేలంలో హెచ్చు మొత్తమునకు పాడినవారిపేర, పాట తీర్మానం చేయబడును. మిగతా వారి డిపాజిట్టు వాపసు చేయబడును.

3. వేలం పూర్తి అయినవెంటనే హెచ్చుపాటదారు పాటమొత్తంలో 1/4 వంతు చెల్లించవలయును. ఈ మొత్తంలోకి డిపాజిట్టు మొత్తం లెక్కకు తీసుకొనబడును.

4. తీర్మానము చేయబడిన హెచ్చుపాటదారు 1/4 వ వంతు మొత్తం చెల్లించనియెడల పాటదారు తనపాటహక్కు కోల్పోవడమేగాక, డిపాజిట్టు మొత్తం కూడ కోల్పోవును.

5. మిగతా 3/4 వ మొత్తం పాటతీర్మానం చేయబడిన తేదినుండి 10 రోజుల లోపల చెల్లించి వారి స్వంత ఖర్చులతోటి బ్యాంకువారిచేత రిజిష్టరు చేయించుకొనవలయును.

6. వేలం ఏ కారణము చెప్పకనే వేలంముందుగా గాని వేలం మధ్యలోగాని నిలిపివేయుటకు వేలం ఆఫీసరుకు అధికారము కలదు

పై భవనము పరిశీలించదలచినవారు ప్రతిదినము ఉదయం 10 గంటలనుండి సాయంకాలం 5గంటల వరకు వచ్చిచూడవచ్చును.

షెడ్యూలు; పశ్చిమము ట్రంకురోడ్డు; తూర్పు మునిసిపల్‌రోడ్డు; దక్షిణం శ్రీ బి. ఎస్. నాగేశంయిల్లు; ఉత్తరం శంకరమఠం, వాదారి కృష్ణమూర్తిగారి యిల్లు.

గమనిక. పైహద్దులలో మొత్తం విస్తీర్ణము 33 1/3 అంకణములోగల భవనము క్రిందపైనకలసి 29 అంకణముల కట్టుబడి, క్రిందను పైనను బొంబాయికక్కసులు, స్నానపుగదులు, మునిసిపల్ కొళాయి, కరంటు వగైరాల సకల సౌకర్యములతోటి ట్రంకురోడ్డులోనున్న నివాసమునకుగాని, వ్యాపారనిమిత్తముగాని అందుబాటులోనున్న భవనము.

సి. సుందరేశం, కార్యదర్శి

నాగారెడ్డి హరిశ్చంద్రారెడ్డి, అధ్యక్షుడు

ఉన్నమాట—

(2వ పేజీ తరువాయి)

తెలియదుకాని, 'ఆంధ్రజ్యోతి' ముఖంగా చూస్తేమాత్రం గాఢమైనదే ధ్వనింపచేసి. అటువంటి రఘురామయ్యనుగూర్చి వార్ల వ్రాస్తారు చూడండి: "...ఇద్దివారిలో ఒకవ్యక్తి సంజయ్ గాంధీ దైవంలా మోకారు; 'నీ ముత్తాతకు గులాంగిరి చేశాను, నీ తాతకు చేశాను, నీ తల్లికి చేస్తున్నాను, నీకు కూడా చేస్తాను' అని సభాముఖంగా విన్నవించుకున్నారు. నెహ్రూ కుటుంబం గులాంగిరి మొదలుపెట్టడానికి ముందు ఇతడు బ్రిటిష్‌వారి గులాం. అందువల్ల ఇతడు ఏ పదవికిపోతేనా, ఏ తరితరదనికి పోతేనా, తన రక్తంలో జీర్ణించిపోయిన బానిస బుద్ధిని మార్చుకొనలేక పోతున్నాడు" రఘురామయ్య పేరెత్తలేదు; కాని చిమ్మ దిరిగే విమర్శ యిది!

ఆ శీర్షికలోనే కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు దేవకాంత బారువాను వార్లవి తీవ్రంగా, నీచంగా అనికూడా అనవచ్చునేమో, విమర్శించారు పరిశీలించండి: "ఇందిరాగాంధీ దలవల్ల కాంగ్రెస్ గద్దె ఎక్కగలిగిన ఒక బుద్ధాయి 'ఇందిర ఈజ్ ఇండియా; ఇండియా ఈజ్ ఇందిరా' అనేసరికి దాన్నే ఒక మహామంత్రంగా జపించారు. వ్యక్తులు శాశ్వతంకారు, దేశం శాశ్వతం. అయినప్పుడు ఒక వ్యక్తిని, ఒకదేశానికి అధినాన్నిగూర్చడం కంటే ఆ దేశం పట్ల మహాపచారం వుంటుందా? ఇందుకు ఒడిగట్టిన ప్రబుద్ధుడు అస్సాంకిన్ భాషలో కవిత్వాన్నిగిలుకుతున్నాడట! 'బారువా చేష్టల నార్లను ఎంత ఆవేశవరుల్ని ఆగ్రహోద్రిక్తుల్ని చేశాయో పై పరుష పు మాటలు విదితం చేస్తాయి.

వీళ్ళకంటే ఎమర్జెన్సీని సమర్థించిన కవులు, పండితులు, లాయర్లు, ప్రొఫెసర్లు మేధావులు, జర్నలిస్టులు వగైరాలమీద నార్ల మరింతగా విరుచుకపడ్డారు. కవుల పాత్రలనుగూర్చి ఆయన రాతః "...ప్రభుత్వంతో సహకరించకపోతే ఏమి విపత్తు రాగలదోనని భయపడి పీకు రాలికి గజ్జెకట్టివుంటే, సిగ్గు విడియాలు విడిచి తైతక్కలాడివుంటే, వీరిని మన్నించినా హర్షించలేకపోయినా 'ప్రాణాలపై తీపితో పోనీలే ఏమోచేశా'రని కొంతవరకైనా సరి పెట్టుకోవచ్చు. కాని వీరిలో హెచ్చుమంది పద్మశ్రీకోసం, పద్మభూషణ్ కోసం, డాక్టరేట్ కోసం, ఇట్టి మరొక గౌరవం కోసం ఇంతకు మించిన అవకాశం మరొకటి తమకు లభించబోదన్నంత తాపత్రయపడినవారే..'-ఇదీ ఎమర్జెన్సీలో కవుల పాత్రనుగూర్చి నార్ల అభిప్రాయం.

నిజమే; ఇరవైనెలలకుపైగా తాను అణచిపెట్టుకున్న బాధను ఒక్కసారి వెళ్ల గక్కడంలో నార్లకలంనుండి తీవ్ర పద జాలమేకాదు, తిట్లు రావడంకూడా సహజమే. అన్నిటికంటే స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాలను అభిలషించే నార్ల ఎమర్జెన్సీని బల పరచినవారిని అంతహీనంగా చూడడంలో ఆశ్చర్యం లేదు. కాని, దారితప్పనంతవరకు, సంజయ్ గాంధీ ప్రవేశానంతరం దుష్పరిణామాలనంత వరకు, అనాటి దేశపరిస్థితుల్లో, అనాడు ప్రతిపక్షాలనుండేవారు అనుసరించిన విధ్వంసక వైఖరిదృష్ట్యా, ఎమర్జెన్సీ ప్రయోగం మంచిదేమోనని చిత్తశుద్ధితో అభిప్రాయపడినవారున్నారు. ప్రజాస్వామ్యం, ప్రజాభిప్రాయంపేరుతో ప్రతిపక్షాలవారు అనుసరిస్తుండిన అప్రజాస్వామిక కార్యకలాపాలకు ఎమర్జెన్సీవంటి అప్రజాస్వామికచర్యే సరైన జవాబని అభిప్రాయపడినవారున్నారు. ఎమర్జెన్సీ దేశానికి కొంతమేలు చేసిందని నమ్మినవారున్నారు. ఈవిధంగా ఎమర్జెన్సీపట్ల ఎన్నో అభిప్రాయాలున్నా యని, అనుకూల ప్రతికూల అభిప్రాయా లున్నాయనేది ఎవరైనా గుర్తించదగినదే. ఎమర్జెన్సీని సమర్థించినవారుకూడా, రాజకీయవాదులు, ఇతరులు దాన్ని దుర్వినియోగం చేశారని గట్టిగా అభిప్రాయ పడ్డారు. అందువల్ల ఎమర్జెన్సీని సమర్థించిన వారందరూ స్వార్థపరులని దురభిప్రాయ పడడం భావ్యంకాదేమోననిపిస్తుంది. ఎమర్జెన్సీ ఇరవై మాసాలలో 'ఆంధ్రజ్యోతి' ఎడిటరుగా నార్ల గారి పేరే వస్తోంది. సంజయ్ గాంధీ ఆంధ్రప్రదేశ్ తొలిపర్యటన సందర్భంలో పదహారుపేజీల ప్రత్యేకానుబంధంతో 'ఆంధ్రజ్యోతి' వెలువడినప్పుడూ ఎడిటరు నార్లగారే. అంతేకాదు, ఆ తర్వాత ఇందిరాగాంధీ, సంజయ్‌గాంధీ, ఎమర్జెన్సీ, ఆ ఇరువది సూత్రాల పైన పాత్రప్రాధాన్యత నిచ్చిన ప్పుడు సంపాదకుడు నార్లగారే. అంతమాత్రాన ఆ కాలంలో 'ఆంధ్రజ్యోతి' ధోరణి నార్ల గారి సమ్మతి పొందిందని అనుకోగలమా? అట్లనే ఎమర్జెన్సీని బలపరచినవారి, శెలమౌనం వహించినవారందరి విషయంలో దురభిప్రాయపడడం సమంజసం కాబోదు గదా! అన్నిస్వాతంత్ర్యాలను హరించిన ఎమర్జెన్సీపట్ల నార్ల మండిపడడం ఆయన స్వభావానికి అనుగుణంగావుంది. కాని ఎమర్జెన్సీని ఎమర్కొనినవారికి దురుద్దేశ్యాలు ఆపాదించి మూకుమ్మడిగా విమర్శించడం వుచితమా?

ఏమైనా నార్ల శైలిని ప్రతివారం చదివే అవకాశం పాఠకులకు కలిగింది. అది సంతోషించదగిన విషయం. ★

జమీందారి రైతు తొలిసంపుటాలలో....

(4వ పేజీ తరువాయి)

వచ్చియున్నది. దల్లాయపాలెం కేసు 21 తేది విచారణ".

కొత్తగా కాంగ్రెసు అధ్యక్షపదవికి ఎన్నికైన విద్యార్థులను నిడిముసిలి బలరామరెడ్డి వారం తిరక్కముందే అరెస్టు అయ్యారు. 27-7-1930 నాటి సంచికలో "నెల్లూరు కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని అరెస్టు" అనే శీర్షికక్రింద వచ్చిన వార్తాభాగాలు చూడండి—

"కాంగ్రెసు ఆఫీసు తెరచుట:

22తేది కాంగ్రెసుఆఫీసు తెరచి అదట యిద్దరువాలెంటీర్లు తిమ్మారెడ్డి రమణారెడ్డి, కోటయ్యగారలు కూర్చొనియుండ పోలీసు వారు వారిద్దరినీ అరెస్టుచేసిరి.

"విశ్రాంతి భవనము సోదా:

22తేది విశ్రాంతి భవనం అనుఒక హోటలును సోదాచేసికొన్ని కాగితములను, కాంగ్రెసువారికి అన్నంబెట్టిన లెక్కలను, కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు బలరామరెడ్డి గారి సామానులను పోలీసులు స్వాధీనము చేసి కొనిపోయిరి.

"అధ్యక్షుని అరెస్టు:

కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులు, కాశీ హిందూవిశ్వవిద్యాలయమున ఎల్‌ఎల్ బి. విద్యార్థి నిడిముసిలి బలరామిరెడ్డిగారు బి.ఎ., 23తేది ఉదయం అరెస్టుచేయబడిరి. ఈయన కూరులో వీరియిల్లుగూడ సోదాచేయబడినది.

"అన్నంబెట్టినందులకు కేసు:

గండవరములో తూమాటి మల్లారెడ్డి గారు వాలెంటీర్లకు ఆశ్రయమిచ్చిరను నేరముక్రింద విచారింపబడుదురు.

"జైలులలో వున్నవారిపై కేసు:

ఇప్పుడు జెయిలులో వున్న కొందరిపై గల మరికొన్ని కేసులు విచారించుటకు వారిని సెంట్రల్ జెయిలునుండి నెల్లూరుకు తీసికొని వచ్చిరి.

"కాసాసుబ్బారావుగారి జిల్లావారుగా వారి యిల్లు సోదాచేసి కొన్నిపాత్రలను పోలీసువారు గొనిపోయిరి.

"మంగలివాళ్ళ అరెస్టులు:

దల్లాయిపాలెం ఉత్సవ సందర్భమున మేళం వాయించిన మంగలివాండ్రను అరెస్టుచేసి ఇక అట్లు చేయమని చెప్పించు కొని వదిలివేసిరి.

"ఓరుగంటి రామచంద్రయ్య గారికి శిక్ష:

ఇప్పుడు చెరయందున్న ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారి కనిష్ఠ పుత్రుడు రామచంద్రయ్యగారికి 2 ఏండ్లు బోస్టల్ పాఠశాలకు పంపిరి.

"కావలిలో మరియొక మైనరును 4 ఏండ్లు బోస్టల్ పాఠశాలకు పంపిరి.

"సూళూరుపేటలో మరికొన్ని శిక్షలు జరిగినట్లుల తెలియుచున్నది.

"కాంగ్రెసు ఆఫీసును పోలీసులు స్వాధీనపరచుకొనిరి."

—ఇవి స్వాతంత్ర్యోద్యమ వార్తలైతే, రాజభక్తి పరాయణుల కార్యకలాపాల వార్తలనుగూడా అడపాదడపా యిస్తుండేది 'జమీందారీరైతు.' జూలై 27 తేది సంచికలోనే వచ్చిన ఈ చిన్న వార్తాఖండికను చూడండి-

"రాజభక్తుల సభలు:

నెల్లూరు మండలమున వివిధగ్రామము లందు జి. వి. సుబ్బారావుగారు రాజభక్తి సభలను జరుపుచు బ్రిటిషు ప్రభుత్వ లాభములనుగూర్చి ఉపన్యసించుచున్నారు." ★

రైస్‌గార్డెనింగ్ ప్రయోగం

(4వ పేజీ తరువాయి)

గలగల లాడుతా యన్న మాట! అంతే కాకుండా యింకో ముఖ్యమైన లాభం కూడా వుంది. హెక్టారుభూమిని ఒక్కసారి సాగుచేయాలంటే మనుషులు గినుషులు ఎక్కువమంది పడతారు. ఈ పద్ధతిలో అయితే రైతుకుటుంబమే పనిచేసుకోవచ్చు. పెద్దవాళ్ళు తక్కువ; ఒక కుటుంబానికి చేతినిండాపని. విరామంలేకుండా సాగు చేస్తూ, భూమికి విశ్రాంతి అనేది లేకుండా చేస్తే, భూసారం క్షీణించి పోదాఅంటే, భూమినుండి మనం తీసుకునేసారాన్ని ఎరువుల్ద్వారా భర్తీ చేస్తాం; అందువల్ల భూసారం క్షీణించే ప్రశ్నలేదు అంటాడు శ్రీ వసోటో.

ఈ సాంద్ర వ్యవసాయ ప్రయోగం సంవత్సరం పొడవునా నీటివసతి గలిగిన భూములలో అయితేనే సాధ్యమనేది వేరుగా చెప్పనవసరంలేదు.

ఇదీ అద్భుతమైన ఆ 'రైస్ గార్డెనింగ్' ప్రక్రియ. 2½ ఎకరాలలో సంవత్సరానికి 20 వేల రూపాయలు విలువచేసే 28 పుట్ల ధాన్యం పండించగలగడమంటే, కలా నిజమా అనిపిస్తుంది. 90 రోజులకే పండే ఐ ఆర్. 36 వంటి ధాన్యం రకాన్ని రైతులకు పంపకంచేసి, సమితికి ఒక ప్రయోగ క్షేత్రాన్నైనా మన వ్యవసాయశాఖవారు నిర్వహించకూడదా? అవసరమైతే ఒక వ్యవసాయశాఖాధికారిని, వుత్సాహవంతుడైన ఒక రైతును మనీలా (ఫిలిప్పైన్స్ దేశం) పంపి, అక్కడ జరుగుతున్న ప్రయోగాన్ని అధ్యయనం చేసి రమ్మన వచ్చు వ్యవసాయశాఖ యిటువంటి కొత్త కార్యక్రమాలను చేపట్టలేకుంటే దండగే!

అదీగాక వ్యవసాయశాఖ యింకో పని కూడా చేయాలి. దేశంలోని ప్రసిద్ధమైన వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థానాలను, ఆధునిక ఆదర్శ వ్యవసాయ క్షేత్రాలను రైతుబృందాలకు చూపించడం అవసరం. ఖర్చులు భరించుకోగలిగిన రైతులుంటే ఆధునిక వ్యవసాయంలో, అధికోత్పత్తిలో ముందడుగు వేస్తున్న జపాన్, ఫిలిప్పైన్స్ వంటి దేశాలనుకూడా చూపవచ్చు; మనిలా వంటి అంతర్జాతీయ ప్రఖ్యాతి చెందిన పరిశోధనాస్థానాన్ని చూపించవచ్చు. మన వ్యవసాయశాఖలు యిటువంటి కార్యక్రమాలను చేపట్టవు, ఎందువల్లనో! ★

సినిమా

(9వ పేజీ తరువాయి)

వర్తాతో ఈ కథలోని ఒక పురోహిత బ్రాహ్మణుని కుటుంబం తెలియజేస్తుందని దాసరినారాయణరావు చెప్పారు.

చిత్రంలో సత్యనారాయణ, చంద్రమోహన్, మోహన్‌బాబు, ఈశ్వరరావు, రామ అనే నూతననటి నటిస్తున్నారు.

జీవితనౌక

డి. వి. ఎస్. వారిచిత్రం కె. విశ్వనాథ్ దర్శకత్వాన తయారైంది. చిత్రాన్ని చూస్తే 'దీక్షం' విశ్వనాథ్ అనిపించదు. అయితే ఆయన టచ్ కనిపిస్తుంది. మొదటిభాగం మ్యూజికల్‌గానూ శోభన్‌బాబు జయప్రదల్ ఆటపాటలతో నూవినోద భరితంగా ఉంటుంది. రెండోభాగం జయసుధ ప్రవేశంతో మెలోడ్రామా ప్రారంభమవుతుంది. కథనం బాగానేవుంది కాని శోభన్, శరత్‌బాబుల పైటింగువంటివి విశ్వనాథ్ టేస్టుకాదు! చిత్రానికి దానివల్ల ప్రయోజనమ్మకూడాలేదు.

మొత్తానికి అసభ్య సన్నివేశాలు లేకుండా నీట్‌గాఉంది చిత్రం. ★

దక్షిణ మధ్య రైల్వే
టెండరు నోటీసు

No. DS/W/BZA/16/77

ఈ దిగువ తెలిపిన పనులుచేయుటకు ఈ క్రింది సంతకముచేసిన వారు 22-6-77 తేది 15 గంటలవరకు వేరువేరుగా సీలువేసిన పబ్లిక్ టెండర్లు కోరుచున్నారు.

టెండరు నెం.	పని వివరము	సుమారు పని విలువ	ఇ. యం. డిపాజిట్టు
	40 ఎం. ఎం గేజిగల హారు మరియు డ్యూరబుల్ స్టోన్ బ్లాస్టు సరఫరాచేయుట మరియు స్టేక్కట్టుట,		
72/77	బయ్యవరం స్టేషన్ యార్డువద్దకు మరియు దానినే బి. జి/డిపార్టుమెంటల్ వ్యాగన్నులోకి లోడ్‌చేయుట(2000సి.యు.ఎం.)	రూ. 1,20 000	రూ. 3,000
73/77	యలమంచిలి స్టేషన్‌యార్డువద్దకు మరియు దానినే బి. జి/డిపార్టుమెంటల్ వాగన్నులోకి లోడ్‌చేయుట (2000 సి.యు ఎం.)	రూ. 1,20,000	రూ. 3,000
74/77	రావికంపాడు స్టేషన్ యార్డువద్దకు మరియు దానినే బి. జి/డిపార్టుమెంటల్ వాగన్నులోకి లోడ్ చేయుట (3000 సి. యు. ఎం.)	రూ. 2,00,000	రూ. 5,000
75/77	మేడపాడు స్టేషన్‌యార్డువద్దకు మరియు బి. జి/డిపార్టుమెంటల్ వ్యాగన్నులోకి లోడ్‌చేయుట (2000 సి. యు. ఎం.)	రూ. 1,20,000	రూ. 3,000
76/77	నిడదవోలు స్టేషన్‌యార్డువద్దకు మరియు దానినే బి జి/డిపార్టుమెంటల్ వాగన్నులోకి ఏలూరు సబ్ డివిజనుకు లోడ్‌చేయుట (3,000 సి. యు. యం)	రూ. 1,80,000	రూ. 4,500
77/77	విజయవాడ యార్డులో ట్రాక్ వెంబడి సి.ఆర్. ప్యాసింజర్ రిసెప్షన్‌లైన్నువద్ద (6000 సి. యు. యం.)	రూ. 3,50,000	రూ. 8,750
78/77	గూడూరు-విజయవాడ సెక్షన్ డౌన్ లైనులో అప్పికట్ల మాచవరం స్టేషన్ల మధ్య మట్టిపని కట్టవెంబడి (4,000 సి. యు. యం.	రూ. 60,000	రూ. 1,500

(ఏడుపనులు మాత్రమే)

పై తెలిపిన ఏడు విడివిడి టెండర్లు, నిర్ణయించిన టెండరు ఫారాలకు డివిజనల్ సూపరింటెండెంట్ (వర్క్సు) యస్. సి. రైల్వే విజయవాడవారి ఆఫీసునుండి పొందవచ్చును. సదరు టెండర్లు స్వయంగా పొందగోరువారు రూ. 10 లు, పోస్టుద్వారా పొందకోరువారు రూ. 15 లు నగదుచెల్లించిన రశీదును దాఖలుపరచి పైన తెలిపిన ఆఫీసునుండి పొందవచ్చును. క్యాష్ దరు నగదును డివిజన్ క్యాషియర్ (పే) యస్. సి. రైల్వే విజయవాడవారికిగాని, లేదా యస్. సి. రైల్వేలోని ఏ స్టేషన్‌మాస్టరువారికిగాని చెల్లించి రసీదు పొందవచ్చును సదరు నగదురసీదును టెండరు ఫారాలుకొరకు పెట్టుకొనుదరఖాస్తుతో జతచేసి పైన తెలిపిన ఆఫీసుకుపంపి టెండరుఫారాలు పొందవచ్చును. టెండరు ఫారాల ఖరీదు వాపసు ఇవ్వబడదు. టెండరుఫారాలు మార్చుకొనరాదు. టెండరు ఫారాలు జారీచేయుటకు ఆఖరుతేది 20-6-77. ఇ. యం. డి. డిపాజిట్టు DC/P/BZA వారికి కట్టవలసిన ఆఖరుతేది 21-6-77. భర్తీచేసిన టెండరు ఫారాలు మాకు దాఖలుపరచవలసిన ఆఖరుతేది 22-6-77 15 గంటలవరకు. టెండర్లు తీయుకాలము తేది 22-6-77 15-30 గంటలకు.

డివిజనల్ సూపరింటెండెంట్ (వర్క్సు) - విజయవాడ.

Publ 75/77-78.

మూటకచేరి

(6వపేజీ కొరవ)

చిత్రవృత్తిరిత్యాకూడా పురావస్తుపరిశోధనా వ్యాసంగంవల్ల అభిరుచి అభినివేశమూ కల్గిన యువకులున్నందువల్ల, మన జి.వ. పురావస్తు ప్రదర్శనశాలకు మోక్షం కల్గిస్తామనే ప్రయత్నం చేశారు.

ఐతే దిక్కెక్కడాల్పు వచిందంటే– మ్యూజియం మాట దేవుడెరుగ్గానీ వాళ్ళ కనీసం మొదట ఆఫీసుకే వస్తైక ఇల్లు దొరక్క ఇంత విశాలనగరంలో, నానా తంటాలుపడాల్సి వచ్చింది. ఎట్లా అయితే నేం, ఇటీవల మూలపేటలో ఒక ఇల్లు బాడుగకు తీసుకొని, ఆ శిల్పాలన్నిట్నీ అందులోకి తరలించారు. ఆ క్కతైనా వాట్ని భద్రంగా పద్ధతిగా ఏర్పాటుచేసే కొనే అవకాశంలేక, వరండాలో వరసగా నిలేసిపెట్టారు. అనేక, అక్కడక్కడా పడి వీధుల్లో కాలవగట్లమీద మురుగు గుంటల ప్రక్కన పడివుండిన కొన్నిశిల్పా లనుకూడా సేకరించి భద్రపరచారు.

ఇప్పుడిక ఆ శిల్పాలను చక్కగా ఆకర్షణీయంగా ప్రదర్శించాలంటే మ్యూజియంఏర్పాటుచేయాలి. మ్యూజియం ఏర్పాటుచేయాలంటే, అందుకు తగిన భవనం కావాలి భవనం కావాలంటే, అందుకు తగిన స్థలంకావాలి. స్థలంకావా లంటే, అందుకు తగినవారెవరైనా పూనుకొట్టుకోవాలి. ఒక్క పున్నాత్ముడెవ రయ్యా అంటే – మునిసిపాలిటీవారుగానీ, ప్రభుత్వంవారుగానీ, లేదా మన వదాన్యులుగానీ. వారు ఉచితంగా అరెకరానో ముప్పాతికెకరానో స్థలం ఇస్తే, అందులో వస్తాసైన భవనం కట్టింది, మ్యూజియం ఏర్పాటుచెయ్యడానికి పురావస్తుశాఖీయులు సిద్ధంగానే ఉన్నారు.

జిల్లాకేంద్రాంలో మ్యూజియం కట్టించం డానికి ప్రభుత్వం లక్షరూపాయలదాకా యిస్తుందట. కాబట్టి ఇప్పుడు స్థలందొరికితే, ఆ లక్ష తెచ్చుకొని సంవత్సరంలో మంచి భవనం కట్టి శిల్పాలనందులో అమర్చి, ఇంకా జిల్లాలో అక్కడక్కడా పడివున్న శిల్పాలను, దుమ్ములో దూళిలో కలిసి పోయి కనుమరుగై పోతున్న అనేకానేక శాసనాలనుకూడా సేకరించి అందులో భద్ర పరచవచ్చునని పురావస్తుశాఖీయుల పథకం.

ఐతే పాపం, వాటికి కొంచెం చేయూత నిచ్చేవారు, ప్రోత్సహించేవారే లేకపోయారు. ఎన్నో ఆర్భాటాలిస్తున్నారు; నగర్లు నెల కొల్పుతున్నారు; ఏవేవో సంస్థలకు ఉచి తంగా స్థలాలు కేటాయిస్తున్నారు. కాని మన పూర్వీకుల సంస్కృతికి కళానైపుణ్యా నికి ప్రతీకగానిల్చినశిల్పసంపదను దాచుకో డానికి, మన చరిత్ర శిథిల శకలాలను పదిలపరచుకోడానికి ఇంత విశాలనగ రంలో అరెకరా స్థలం దొరకలేదంటే, అది మన దౌర్భాగ్యమే!

* * *

నమ్మండీ నమ్మకపోండీ – ఇటీవలి రోజుల్లో నెల్లూరులో మరీ విపరీతంగా పెరిగిపోయిందీ, విచ్చలవిడిఅయిపోయిందీ ట్రాఫిక్కు. ఒకప్పుడెంతలీగ్గా వుండేవి మనరోడ్లు! ఎక్కడ రోడ్డుదాటాలన్నా విలాసంగా సునాయాసంగా దాటేస్తుండే వాళ్ళం. మరి ఇప్పుడో – వెనకాముందూ చూడాలి; అటూ ఇటూ చూసుకోవాలి; [illegible] కాచుకోవాలి; జాగ్రత్తగా ఒక్కొక్కడుగ్గుంచుకొని దాటాలి. అప్పటికైనా క్షేమంగా అవతలికి చేర్తుందని నూటికినూరుపాళ్ళు గ్యారంటీ లేదు కదా! ఇటు లారీయేమోలారీ, అటురిక్షేమో కార్లు; మధ్యలో 'యమునిమహిషపు లోహఘంటలు' వాయించుకొంటూ లొటా బస్సులు; ఈ సందులో రాకెట్లవలె రిక్షాలు, శరపరంపరమాదిరి సైకిళ్ళు! పైగా ఇటీవల స్కూటర్లసంఖ్య బరబరా పెరిగిపోవడంతో ట్రాఫిక్కు రామందాడి అయిపోయింది. మరీ సాయంకాలం ఐద న్నారా ఆరు దాటింతర్వాత చూడాలి– నెల్లూరు అర్జెంటుగా సిటీ అయిపోవడానికి సిద్ధమవుతూందానిపిస్తుంది. రోడ్డుప్రక్కన నిల్చొని గమనించండి; నిముషానికి కనీసం పాతికవాహనాలైనా వస్తూపోతుం టాయి.

ట్రాఫిక్కు ఇంతగా ఉగ్గ్రవైపోయినా ట్రాఫిక్ కంట్రోలుమాత్రం నానాటికీ తీసి కట్టుగానే తయారవుతూంది. పఠాళి వర్ణించినట్లు 'భరతనాట్యం బాడువున్న' ట్రాఫిక్ పోలీసులసంఖ్య చాలాతక్కువగా ఉంది. అసలీ వాహనాలరద్దీని వాళ్ళే మాత్రం అదుపులో వుంచలేకపోతున్నారు. వి. ఆర్. కాలేజి ఎదాళం ఒక పోలీసు వుంటాడు. అంతే; మళ్ళీ గాంధీబొమ్మదాకా ట్రాఫిక్కును కంట్రోల్ చేసే దిక్కుండదు. కనీసం రద్దీవేళల్లోనైనా రోడ్లమీద పోలీసు వుండి కంట్రోల్ చేస్తుందా అంటే అదీ లేదు. అసలు వాహనాలు తమంతటతాము ట్రాఫిక్ కంట్రోలు చేసుకోవల్సిందే తప్ప, ఒక పోలీసో గీలీసో వుండి కంట్రోలు చేస్తున్నట్టే ఉండదు.

—కొరవ 7 వ పేజీలో

M.B.B.S.
(ENTRANCE)
(BOTH FOR BOYS & GIRLS)
"క్రొత్తబ్యాచ్ ప్రారంభం" 6.6.77

తెలుగు మీడియం మరియు
ఇంగ్లీషు మీడియం

రాజు
ట్యుటోరియల్స్
(స్థా: 1943)
(వి. ఆర్. కాలేజి దగ్గర) నెల్లూరు-1.
— బ్రాంచి —
(ఫిష్ మార్కెట్టుదగ్గర)
పెద్దబజారు - నెల్లూరు.

ఉత్తమ వ్యవసాయ పరికరముల ఉత్పత్తిలో అనేక సంవత్సరములనుండి అగ్రగాములై పేరుప్రఖ్యాతులు
గడించిన కిర్లోస్కర్ యొక్క సలహా మరియు సేవగలిగి పేనోళ్ళ కొనియాడబడు

ప్రపంచ ప్రఖ్యాతిపొందిన కిర్లోస్కర్ ట్రాక్టరు 43 H.P. కొని

రైతోద్ధారకుడుగా పనిచేయుచున్న కిర్లోస్కర్ ట్రాక్టర్లకొరకు మధ్యప్రదేశ్, హర్యానా, పంజాబ్, మహా రాష్ట్ర, రాజస్థాన్ రాష్ట్రాలలో రైతులు క్యూలో కాచుకొని యుండి లక్షలాది ఎకరములు సాగుకు తెచ్చుకొని మహా భోగభాగ్యములతో తులతూగుచున్నారు.

ఈ ఘనలాభాలు ఆ రైతులు గడించుటకు ప్రపంచ ప్రఖ్యాతిగాంచిన కిర్లోస్కర్ ట్రాక్టర్లు తక్కువఖర్చుతో ఎక్కువ పనిచేయు సూత్రమే మూలకారణము.

ఈ కిర్లోస్కర్ ట్రాక్టర్లు కనీసం 5 సంవత్సరములలో 10,000 గంటలవరకు ఎలాంటి పెద్దరిపేర్లురావు.

1) మా కిర్లోస్కర్ ట్రాక్టర్లను ఉపయోగిస్తున్నవారిని విచారించి లాభోగులు తెలుసుకొనవచ్చును.

2) తక్కు ఖర్చులతో రెట్టింపు పనిచేయుట, లక్షలు ఆదాయము చేయుట కిర్లోస్కర్ ట్రాక్టరుయొక్క ప్రత్యేకత.

ఇంతటి మహత్తర అవకాశము ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతాం గము సద్వినియోగపరచుకొనుటకు వెంటనే ఈక్రిందివారిని కలుసుకోండి.

మీరు అధికలాభాలు పొందండి!
కిర్లోస్కర్ ట్రాక్టర్– D 4006 K

పశ్చిమ జర్మనీ సాంకేతిక సహకారంతో నిర్మింపబడినది.
ఎక్కువ పనిచేయడానికి అదర్శవంతమైన ట్రాక్టరు.
ఎయిర్ కూల్డ్ ఇంజను మరియు లూబ్ ఆయిల్ కూలర్ వుండుట ఒక ప్రత్యేకత!

కిర్లోస్కర్ ట్రాక్టరుయొక్క విశిష్టత—
★ దృఢమైన తయారు
★ డీజల్ మరియు రిపేరుఖర్చులు తక్కువ రెట్టింపుపని

బ్యాంకుద్వారా ఋణాన్ని పొందడానికి సహకరించబడును.

తయారుచేయువారు—
కిర్లోస్కర్ ట్రాక్టర్స్ లిమిటెడ్,
58, ఎం. ఐ. డి. సి. ఏరియా,
సాత్పూర్, నాసిక్ - 422007.

—నెల్లూరు, చిత్తూరు, కడప జిల్లాలకు సేల్స్ అండ్ సర్వీసింగుకు అనుమతిపొందిన డీలర్లు—

శ్రీ వెంకటేశ్వర ఇంజనీరింగ్ కంపెని

Near Simla Hotel, Trunk Road: Phone 1104 : NELLORE-3

ప్రొ : అక్కిరెడ్డి రాజయ్య

Edited, Printed & Published by N. Sree Ramamurthy at The Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore. (A. P.)